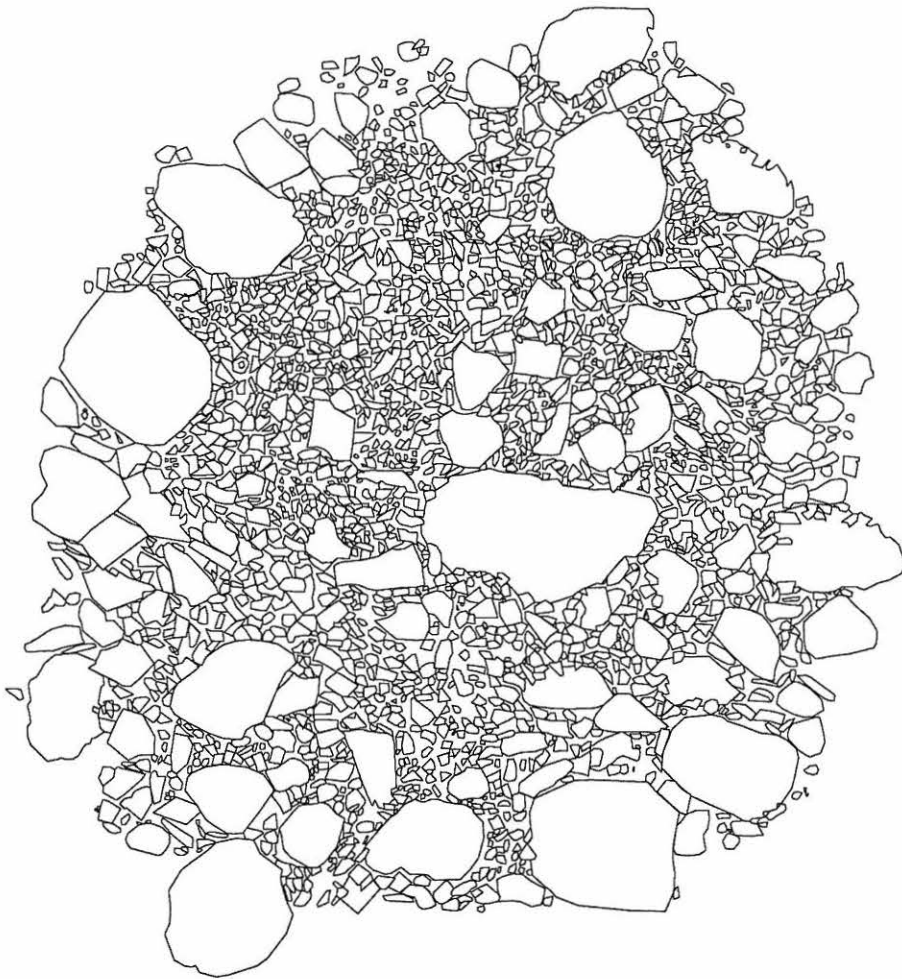

LEMPÄÄLÄ KUOKKALANKOSKI

Rautakautisen röykkiöalueen kaivaus
15.5.-3.8.2001

E.-L. Schulz 2002

MUSEOVIRASTO

Arkeologian osasto

SISÄLTÖ:

I JOHDANTO	2
Tutkimusten syyt ja tavoitteet	
Tutkimusten rahoitus, työvoima ja ajankohta	
II ARKISTOTIEDOT	4
III TUTKIMUSPAIKAN SIJAINTI, TOPOGRAFIA JA KASVILLISUUS	5
IV TUTKIMUSMENETELMÄT, KAIVAUSALUEET, HAVINNOT JA LÖYDÖT	6
Yleisiä toimintatapoja ja menetelmiä	6
Röykkiö 1 (ja 11)	8
Röykkiö 2 (ja 12) ja koeoja 8485-8493/1010-1011	8
Röykkiö 3 ja koeoja 8493-8515/1025-1026	10
Röykkiö 4	11
Röykkiö 5	11
Röykkiö 6	12
Röykkiö 7	14
Koeoja 8488-8489/1027-1039 (röykkiön 5 ja 8/9 välissä)	14
Röykkiö 8/9	15
Koeoja 8503-8504/1000-1024	16
Röykkiö 10	16
Koneellisesti kuoritut ja kaivetut alueet	16
Makrofossiilitutkimukset ja karsta-ajoitukset	17
V YHTEENVETO	18
VI KARTTALUETTELO	20
VII NEGATIIVI- JA DIAPOSITIIVILUETTELO	22
Negatiivit	
Diat	
KARTAT	32-96
KUVATAULUT	97-129

Liite:

Kasvimakrofossiilitutkimus, Tanja Tenhunen

I JOHDANTO

Tutkimusten syyt ja tavoitteet

Syyskesällä 2000 kävi ilmi, että Lempäälässä oli Hollon rataoikaisun alle jäämässä ennestään tuntemattomia, luultavasti rautakautisia kiviröykkiöitä. Ratahallintokeskuksen ja Museoviraston välisissä neuvotteluissa ja maastokatselmuksessa päädyttiin vielä samana syksynä suoritettavaan koekaivaukseen, koska oikaisuhankkeen suunnitteluvaihe oli jo loppusuoralla, ja rakennustyöt pian alkamassa. Yhden tutkijan voimin tehty koekaivaus ja kartoitus toteutettiin viikon mittaisena lokakuussa. Sen perusteella todettiin, että rataoikaisun ja siihen liittyvien meluvallien ja kevytväylien rakentaminen tulisi tuhoamaan Kuokkalankosken pohjoisrannalla noin 3700 m² laajan röykkiöalueen kokonaan. Koekaivauksessa ja kartoituksessa todettiin Kuokkalankoskella olevan ainakin 11 kivi-, kiven- ja maansekaista röykkiötä tai kiveystä, mutta tarkastelutavasta riippuen niitä oli todellisuudessa 9 - 12. Seitsemästä röykkiöstä tai kiveyksestä oli tehty rautakautisia löytöjä ja/tai rakenteellisia havaintoja, jotka viittaavat hautauksiin. Tuula Heikkurinen-Montell oli jo syyskuussa todennut yhden kiveyksen esihistorialliseksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi, koekaivauksessa niitä todettiin siis kuusi lisää. Osa röykkiöistä vaikutti viljelyraunioilta, ja sellaisina ne olisivat voineet ainakin osittain olla peräisin jo 1700-luvulta tai jopa isoajakoa edeltävältä ajalta. Osa liittyy viime vuosisadan aikaiseen maankäyttöön paikalla (neg. 117471, diat 44537-38). Koska en ole toistaiseksi kyennyt täyttämään kartoilta tai muusta aineistosta vuosien 1920 (Rekolan perintötilan tiluskartta) ja 1947, 1952-53 (ilmakuvaus ja kartoitus) välistä aukkoa, en tiedä milloin paikalle on rakennettu ne rakennukset, jotka näkyvät Lempäälän vanhimmalla peruskartalla. Koska suurin osa paikalta kerätyistä lasinsiruista oli peräisin ruskeista olutpulloista, voidaan olettaa, ettei paikalla asuttu enää 1960-luvun lopulla tai 1970-luvulla. Historiallisen ajan toiminta, joka varmasti on vaikuttanut tai voinut vaikuttaa muinaisjäännökseen, on rautatien rakentaminen (1874-1876), sen leventäminen 2-raiteiseksi (1933-1953), muu kunnostaminen ja sähköistäminen sekä 1700- ja 1800-lukujen koskenperkaukset.

Koska osa koko tutkimusalueesta ja näkyvistä kiinteistä muinaisjäännöksistä – röykkiöistä – oli pahasti modernin ihmistoiminnan tuhoamia, pyrittiin tutkimuksilla kartoittamaan tuhoutuneet tai häiriintyneet osat, selvittämään röykkiöiden rakennetta, ikää ja funktiota. Tutkimusalueen reunoilta ja röykkiöiden välistä etsittiin lisäksi merkkejä mm. asuinpaikasta.

Tutkimusten rahoitus, ajankohta ja työvoima

Koska rakennustöiden oli tarkoitus alkaa jo syyskesällä 2001, piti muinaismuistolain 15 §:n mukaiset kaivaustutkimukset aloittaa jo toukokuussa, ja niitä jatkettiin elokuun alkuun saakka. Ratahallintokeskus myönsi Museoviraston esittämät (30.10.2000, 476/304/2000 ja 2.7.2001, 476/304/2000) tutkimusmäärärahat, ensin kahdeksi kuukaudeksi 528 000 mk ja sitten vielä kahden viikon jatkoajaksi 153 000 mk. Lisäksi radan rakentamisesta vastaavan Oy VR-Rata Ab:n henkilökunta avusti monissa käytännön asioissa ja ongelmatilanteissa.

Kaivauksen johtaminen annettiin allekirjoittaneen tehtäväksi, ja valmisteluihin ryhdyttiin osittain jo huhtikuussa. Tutkimukset toteutettiin 15.5.–3.8.2001 välisenä aikana. Kaivaustutkimuksia edelsi kaksi neuvottelu- ja tutustumiskäyntiä paikan päällä. Ensin 24.4.2001 kävin yksin Lempäälässä ja tapasin rakennusmestari Jouni Seppäsen Oy VR-Rata Ab:sta. Tuolloin sovittiin mm. tutkimusalueella kasvaneiden puiden ja pensaiden kaatamisesta ja pois korjaamisesta, pohdittiin parhaita vaihtoehtoja toimisto-, tauko- ja säilytystiloja, mittauksia, kaivinkoneiden käyttöä, maa- ja kivikasojen sijoittelua varten. Toisella kerralla yli-intendentti Marianne Schauman-Lönnqvist ja apulaistutkija Esa Mikkola perehtyivät kanssani tutkimusalueeseen ja tulevaan työtehtävään.

Samalla sovittiin projekti-insinööri Pasi Joensuu kanssa tarvittavista toimenpiteistä, joita Oy VR-Rata Ab:n mittausyksikkö tulisi tutkimuksia varten tekemään.

Piirtäjänä kaivauksella toimi apulaistutkija Esa Mikkola, jonka vastuulla olivat kaikki mittaukset, yleiskartoitus ja erityisesti röykkiön 6 dokumentointi piirtämällä, usein myös valokuvaamalla. Hän digitoi ja tulosti paria koeojaa lukuun ottamatta kaikki kartat MapInfo-ohjelmaa apuna käyttäen, lisäksi metallin ilmaisimen käyttö kaivauspaikalla oli hänen vastuullaan.

Tutkimusavustajina toimivat fil. yo Jussi Korhonen (16.5. – 15.6.) sekä Huk Nina Peltonen (19.6. – 3.8.). Kentällä Jussi Korhonen avusti takymetrin käytössä, muissa mittauksissa ja yleiskartoituksessa, piirsi koeojia ja valvoi kaivinkoneen työskentelyä sekä kaivoi. Jälkitöihin hän osallistui puhdistamalla löytöjä, piirtämällä puhtaaksi viisi karttaa kahdesta koeojasta, kehystämällä, numeroimalla ja luetteloidamalla diat, numeroimalla ja luetteloidamalla negatiivit sekä tekstittämällä ja liimaamalla valokuvataulut. Nina Peltonen huolehti kentällä kanssani löydöistä, piti kirjaa kaivetuista kerroksista ja dokumentoiduista tasoista, piirsi koeojia ja vaaitsi sekä kaivoi, jälkitöissä hän osallistui löytöjen puhdistamiseen.

Kaivausbudjetin mukainen määrä kaivajia oli 7. Todellisuudessa kaivauksella työskenteli keskimäärin 8 kaivajaa 11 viikon ajan (21.5.–3.8.) eri pituisina jaksoina (2–9 viikkoa). He olivat Marjukka Bastamow, Antti Eeva, Jukka Hakala, Juha Höyssä, Sini Järnström, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Kalle Nummela, Elina Rautkivi, Ville Sainio, Stephan Schulz, Riia Siltanen ja Mikko Suha.

Paikallisissa asukkaissa kaivaukset herättivät vähän kiinnostusta, ja heitä vieraili paikalla vain harvoin. Tiedotusvälineistä haastatteluja kävivät tekemässä Lempäälän - Vesilahden Sanomat, Tampere TV ja Ylen paikallisradio. Toimittaja Aarre Nyman, joka on Lempäälästä kotoisin ja joka nousi Hakkarista junaan matkallaan Tampereelle kouluun, kävi tekemässä tunnin mittaisen jutun Ylen radio ykköseen. Oy VR-Rata Ab:n edustajat vieraineen seurasivat mielenkiinnolla kaivausten edistymistä. Kevään ja alkukesän sateet (rakeita, lunta ja vettä) ja kylmä sää sekä myöhemmin pitkän hellekauden rajut ukkossateet keskeyttivät toisinaan työt tai haittasivat työskentelyä muuten (ks. kuvat 17, 35-36, 93, diat 46974, 46990-01, 47061).

II ARKISTOTIEDOT

Lempäälä Kuokkalankoski – rautakautinen röykkiöalue

Kunta: Lempäälä 418

Kylä: Kuukkala 425

Tila: Kuukkala 10:3 Valtion rautatiealue

Kiinteistötunnus: 418-425-0010-0003

Maan omistaja: Suomen valtio

Ratahallintokeskus

PL 185

00101 Helsinki

Peruskarttalehti (maastokartta) 2123 07 LEMPÄÄLÄ (1998)

x = 6803 23

y = 2487 28

z = 89,3 – 91,4 m. mpy.

Vuoden 2001 kaivaus: 15.5.-3.8.2001

Kaivauksenjohtaja: Eeva-Liisa Schulz

Aikaisemmat tutkimukset:

Tarkastus 7.9.2000, Tuula Heikkurinen-Montell

Maastokatselmus 19.9.2000, Museovirasto, Ratahallintokeskus

Tarkastus 13.10.2000, T. H.-M., E.-L. S. (Museovirasto) ja Tuija-Liisa Soininen
(Tampereen museot)

Koekaivaus ja kartoitus 16. - 20.10.2000, Eeva-Liisa Schulz (2001)

Vuoden 2001 löydöt:

KM 32989:1-1439

diar. 4.12.2001

Vuoden 2000 löydöt:

KM 32236:1-26; huom. 24-26 löydetty tarkastusmatkalla 7.9.2000

diar. 6.11.2000

III TUTKIMUSPAIKAN SIJAINTI, TOPOGRAFIA JA KASVILLISUUS

Kuokkalankosken muinaisjäännösalue sijaitsi Kuokkalan kylässä pienellä Kuokkalankoskeen työntyvällä niemellä, välittömästi vielä tämän hetkisen pääradan vieressä, kosken länsirannalla ja sen ylittävän rautatiesillan luoteispuolella rautatien ja Hakkarintien välisessä kolmiossa. Kaakossa röykkiöaluetta rajasi Kuokkalankoski ja etelässä vanha pelto. Lempäälän kirkko oli 2,7 km etelälounaaseen, Sarapistonmäen viikinkiaikainen kalmisto ja asuinpaikka 1 km lounaaseen ja Naarankalmanmäen rautakautinen muinaisjäännösryhmä vajaan 2 km koilliseen.

Kuokkalankoski on tällä kohdalla kapeimmillaan, ja sen rannat ovat jyrkät ja korkeat. Maasto kohosi rautatiesillalta ja rantaterassilta luoteeseen muodostaen mäen, jonka laki sekä etelä- ja kaakkoisrinteet olivat muinaisjäännösalueita. Kaksi suurinta röykkiötä, joita kumpaakin oli pengottu, sijaitsivat ratalinjalla. Myös muut röykkiöt ja kiveykset olivat rata-alueella. Muinaisjäännösalueella rata tulee kulkemaan madallettuna, ja sen rakentaminen Hakkarintien ja suunnitellun kevytväylän väliin pengerryksineen tulee tuhoamaan kaikki muinaisjäännökset (todellisuudessa mäki on jo madallettu ja junat ajavat kuluvan vuoden syksyllä uutta rataa pitkin). Mäen korkein kohta oli vanhan radan yläpuolella, ja siellä oli sähköpylväs muuntajineen. Mäki oli kivikkoinen, ja siellä oli 9 – 12 erikokoista ja -muotoista kivi-, kiven- ja maansekaista röykkiötä tai muuta kiveystä, 2 selvää kuoppaa, erilaisia kuopanteita sekä Hakkarintien itäreunan tuntumassa mäen luoteisosassa oja. Juuri tuo mäen osa, rautatien ja Hakkarintien välisen kolmion kärki, vaikutti eniten häiriintyneeltä. Mäen itärinnettä oli keinotekoisesti jyrkennetty rataa ja sitä sivuavaa kevytväylää tehtäessä ja paranneltaessa. Mäellä kasvoi etupäässä lehtipuita ja pensaita (haapa, leppä, paju, pihlaja, terttuselja, tuomi). Ne kaadettiin pois ennen tutkimusten aloittamista. Avoimilla paikoilla kasvoi kesällä heinä- ja niittykasveja, paikoitellen kuitenkin myös nokkosia, maitohorsmia ja vadelmia. Koska sateisen ja kylmän kevään ja alkukesän jälkeen maa ja ilma olivat etenkin hellekauden alussa hyvin kosteita, lähtivät kaadettujen lehtipuiden ja pensaiden versot rehottamaan ja valtasivat nopeasti koko mäen ja valmiit koeajat ja profiilileikkauksia.

Rautatiesillalta ja kevytväylältä eli Birgitan polulta kääntyi länteen nouseva oikopolku, joka johti Hakkarintielle. Polun molempiin päihin jouduttiin laittamaan Lempäälän kunnalta lainatut puomit, koska polku oli mennyt pääkaivausalueen eli röykkiön 6 yli, ja polun käyttäjät vähät välittivät kaivausalueesta.

IV TUTKIMUSMENETELMÄT, KAIVAUSALUEET, HAVAINNOT JA LÖYDÖT

Yleisiä toimintatapoja ja menetelmiä

Työt alkoivat suunnitelmien vastaisesti risusavotalla, koska kaadettujen puiden kaikki oksat oli jätetty paikoilleen ja osa pensaista oli kaatamatta. Jouni Seppänen Oy VR-Rata Ab:sta järjesti puuroskien poiskuljetuksen. Koska muinaisjäännösalue oli lisäksi monin paikoin modernin töryn ja roinan peittämä, jouduttiin samalla keräämään mm. satoja kiloja lasin sirpaleita ja viemään ne Lempäälän kunnan jätelaitokseen. Myöhemminkin lasinsirut olivat jatkuva riesa, ja pintakerroksista löytyneitä lasiroskia kaadettiin päivittäin Hakkarintie 43 jäteastiaan. Tuossa kiinteistössä olivat kaivaustyömaan toimisto- ja taukotilat. Sen jälkeen kun tutkimusalue oli raivattu kokonaan, oli havaintojen teko ja kartoitus huomattavasti helpompaa kuin syksyllä 2000 (vrt. valokuvat ja diat). Näin mm. tasattu alue ja resentin rakennuksen perustus tutkimusalueen keskellä paljastuivat.

Röykkiöt ja kiveykset saivat juoksevat numerot (R1-12) kartoitusjärjestyksessä tai olemuksensa perusteella (11 ja 12 isoissa röykkiöissä kiinni olleet matalat kiveykset). Kaikkia kivirakenteita kutsutaan tässä kertomuksessa ja löytöluettelossa edelleen röykkiöiksi vaikka niiden todellinen funktio olisi tutkimuksin todettu muuksi. Yleiskartta laadittiin mittakaavaan 1:400 takymetrillä tehtyjen mittauksen perusteella ja MapInfo ohjelmalla. Takymetri (Geodimeter 506B) vuokrattiin Helsingin yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitoksen arkeologian oppiaineelta 15.5. – 1.6. väliseksi ajaksi, ja Oy VR-Rata Ab:n mittausyksikkö merkitsi ratalinjat tutkimusalueelle 20 m:n välein. Asemointipisteinä (Ap1 ja 2) toimivat läntiset linjapaalut 168500 (x = 8500, y = 1000, z = 91,896) ja 168520 (x = 8520, y = 1000, z = 91,394). Korkeuskiintopiste (KP 1; nro 16815) sijaitsi tutkimusalueesta länteen, Hakkarintie 43:n kaakkoisnurkassa, ja sen korkeus oli 90,886 m mpy. Lähistöllä oli varmuuden vuoksi muitakin apupisteitä. Asemointipisteiden sijainnit perustuivat VR:n koordinaatistoon, jonka mukaan paalu 168500 sijaitsi 168,50 km ja paalu 168520 168,52 km pohjoiseen Helsingin rautatieasemalta. Y-koordinaatit nimettiin itse siten, että asemointipisteet kulkivat linjan 1000 kautta. Tutkimusalueen x-koordinaatit noudattivat VR:n koordinaatteja, mutta käytännön syistä luvuista jätettiin kaksi ensimmäistä numeroa pois. Koordinaatisto kasvoi normaaliin tapaan pohjoiseen ja itään. Kaivausalueet mitattiin paikoilleen takymetrin avulla muuten paitsi 1.6. jälkeen tehdyt laajennukset ja koekuopat sijoitettiin paikoilleen perinteisesti tavallista vaaituskonetta ja rullamittoja apuna käyttäen.

Kuten edellä usein on mainittu, oli tutkimusalue melko laaja (n. 3700 m²) ja monin paikoin rikottu ja sotkettu. Arkeologian osastolla oli jo talvella päätetty käyttää kaivinkonetta ainakin reuna-alueiden ja pahiten tuhoutuneiden röykkiöiden tutkimisessa. Valitettavasti keväällä ja alkukesästä oli vaikeaa löytää vapaata kaivinkonetta kuljettajineen, ja saimme aluksi tyytyä melko kehnoon jälkeen. Koska kaivaus- ja dokumentointimenetelmät ja siksi myös havaintojen tekemahdollisuudet vaihtelivat paljon, esittelen numerojärjestyksessä eri tutkimuskohteet työvaiheittain löytöihin saakka. Lapiolla tai lastoilla kaivettaessa maa seulottiin turvekerroksen jälkeen (kuva 114, dia 47091). Maakasat ja seulontapaikat sijoitettiin riittävän kauas kaivausalueista siten, että näkyväisyys tutkimusalueella säilyi hyvänä koko ajan, ja etteivät ne myöskään haitanneet VR:n toimia. Röykkiöistä poistetut isot kivet jäivät ymmärrettävistä syistä kuitenkin melko lähelle. Koneella kaivettaessa alueiden pohjat ja maakasoja tarkastettiin metallin ilmaisimella ja silmämääräisellä tarkastelulla kaivauslastaa apuna käyttäen. Koeojat tehtiin metrin levyisinä, mutta tarpeen ja käytettävissä olleen ajan mukaan niitä levennettiin. Tasokaivausalueilla ja koeojissa pyrittiin turvekerroksen poiston jälkeen kaivamaan 5 cm:n kerroksia. Pintakerros oli kerros 0, ja sen alta dokumentoitiin taso 1. Sen alta kaivettiin kerros 1 ja dokumentoitiin taso 2 jne. Tasot piirrettiin kentällä joko mittakaavassa 1:25 tai 1:50, puhtaaksi piirrokset ovat mittakaavassa 1:50, paitsi profiilit mittakaavassa 1:25.

Löydöt talletettiin neliömetreittäin ja kerroksittain. Löytökeskittymät merkittiin kartoille tai niiden löytökoordinaatit mainitaan löytöluettelossa, myös harvat esinelöydöt saivat useimmiten tarkat koordinaatit. Löydöt olen luettellonut MSAccess-pohjaisen löytöluettelon avulla kerroksittain, ja tulostanut luettelon suoraan tietokannan raporttina. Ohjelman erilaisten kyselyiden kautta olen laskenut löytömääriä yhteen ja erikseen, lajeittain, alueittain, kerroksittain, ruuduittain jne. Luettelointi-, taulukointi- ja karttaohjelmia yhdistelemällä on laadittu joitakin löytökarttoja

Tutkija Tanja Tenhunen on tehnyt makrofossiilianalyysin niistä maanäytteistä, joita kerättiin kasvijäänteiden tutkimista varten.

Röykkiö 1 (ja 11)

Kartat 1-3; kuvat 3-8; diat 46956, 46960-64; löydöt KM 32989:1435; kaivettu lapiolla koeoja 17 m² ja kaivinkoneella n. 181 m²

(koekaivaus 2000: koekuopat 6 ja 7, löydöt KM 32236:15-17, palanutta savea, savikuonaa ja maatuneita eläimen hampaita ja leukaluita)

Röykkiö 1 (ja sen länsi- ja luoteispuolella ollut matalampi kiveys 12) oli maanpinnalle erottuvista kivirakenteista suurin. Varsinaisen röykkiön pyöreän osan halkaisijat olivat 12 m. Korkeutta sillä oli enimmillään 75 cm. Sen keskustaa oli pengottu, ja siinä oli selvä syvennys. Se oli tutkimusalueen pohjoisin röykkiö, ja siitä noin puolet sijaitsi ratalinjalla. Pintakasvillisuuden ja lasinsirujen sekä muun romun poistamisen jälkeen pintakivet piirrettiin (1858 kpl) mittakaavassa 1:50 (A3:n kokoinen digitoitu puhtaaksi piirros mk 1:75) ja vaaittiin (puhtaaksi piirroksessa vain muutaman ison kiven pintaluvut) sekä mitattiin poikittais- ja pitkittäisleikkausten pinnat 25 cm:n välein (pintaprofiilit piirretty). Isoja kiviä oli harvakseltaan reunoilla ja erityisesti luoteessa (R 12). Luoteessa oli lisäksi erillinen isojen kivien reunustama tiheä pikkukiveys (n. 3 x 2,5 m). Röykkiön poikki kaivettiin lapiolla itä- länsisuuntainen 17 m pitkä ja metrin levyinen koeoja, josta ei tehty lainkaan esihistoriallisia löytöjä, ja jota ei dokumentoitu. Siinä oli isojen kivien välissä pikkukiviä ja paikoitellen täytemaata (erityisesti keskellä olleen syvennyksen kohdalla) sekä laastin tai sementin sekaista multaa ja savea. Koeojasta saadun tuloksen perusteella uskallettiin röykkiö kaivauttaa heinäkuussa pois kaivinkoneella. Työtä valvoi Jussi Korhonen. Aikapulan takia röykkiön pohjaa ei puhdistettu lapiolla vaan siitä etsittiin vain pintapoimintana ja metallinilmaisimella löytöjä. Esihistoriallisia metalliesineitä ei löytynyt. Irtomaasta ja röykkiön pohjalta löydettiin ainoastaan kolme palaa (28,5 g) rautakautista keramiikkaa. Vaikka röykkiö vaikutti osittain ehjältä ja rakenteellisesti muiden kaltaiselta, ei siinä havaittu lika- tai nokimaata, ja kivien välissä oli vain savista humusta. Se, oliko edes osa röykkiöstä tehty esihistoriallisella ajalla, jäi tällä jokseenkin kovakouraisella kaivausmenetelmällä selvittämättä.

Röykkiö 2 (ja 12) ja koeoja 8485-8493/1010-1011

Kartat 1-2, 4-6, 30-35, 47-48, 61-62; kuvat 2, 9-38; diat 46958, 46965-94; löydöt KM 32989:1-188; kaivettu lapioin ja lastoin koeoja 8 m², kaivinkoneella ja lapiolla koeoja n. 16 m², tasokaivauksena 33 m² ja kaivinkoneella n. 108 m²

(koekaivaus 2000: koekuoppa 3, löydöt KM 32236:5-7, saviastian paloja, savikuonaa ja palanutta savea)

Röykkiö 2 (ja 12) sijaitsi ratalinjalla ja röykkiöstä 1 noin 18 m etelään. Se ei selvästikään ollut enää muodoltaan tai kooltaan alkuperäinen. Se oli 16 m pitkä, n. 5,5-8 m leveä. Kellarikuopan kohdalla se oli korkeimmillaan (n. 1 m), mutta ainakin kellarista kaivetut maat olivat siinä. Sen lisäksi, että röykkiöön oli kaivettu kellari, oli siitä myös osa poistettu tai siirretty. Röykkiön itäreuna oli muurimaisen suora. Röykkiötä oli peitetty kivillä, täytemaalla, rakennusjätteellä ja kaikenlaisella muulla töryllä. On myös mahdollista, että paikalla on peitetty ja/tai rikottu useampaa kuin yhtä muinaisjäännettä.

Röykkiöön tehtiin aluksi kaksi koeojaa. Niistä toinen kaivinkoneella röykkiön poikki kellarikuopan kohdalta noin 2 m leveänä ja 8 m pitkänä lounaasta koilliseen. Siten oli tarkoitus selvittää röykkiön rakennetta ja säilymisastetta. Toimenpide oli kuitenkin lähinnä vahingollinen, koska suuria kiviä ja puiden juurakoita ei koneen kauhalla saanut pois ojan leikkausta murtamatta. Havaintojen teko oli mahdollista vasta ojan perusteellisen siistimisen jälkeen. Luulen, että yhtä nopeasti ja mahdollisesti

parempaan lopputulokseen olisi päästy pelkästään lapioilla kaivamalla. Kellarikuopan, jonka pohjalta tulivat lattialankut esiin, kohdalla ei ollut jäljellä esihistoriallisesta röykkiöstä mitään. Kellarin länsipuolella oli puhtaan saven päällä muutama ehjältä vaikuttanut kivikerros (20-30 cm). Kivien välissä oli humuksen sekaista savimaata ja juuri ennen puhdasta savea ohut kerros harmaata likamaata. Koeojasta löytyi muutama saviastian pala puhtaan saven pinnalta.

Toinen koeoja oli metrin levyinen ja käsin kaivettu. Koeoja 8485-8493/1010-1011 työntyi etelästä 8 m pitkänä röykkiön 2 matalampaan eteläosaan (R12). Siitä paljastui turpeen alta humuksen sekainen ruskea savi ja ojan ylä- eli pohjoispäässä kiveystä. Kiveyksen eteläpuolella kerroksessa 2 savi muuttui vaaleaksi, mutta myöhemmin (taso 4) vaalean saven alla oli kaksi tummaa likamaakuoppaa. Saman aikaisesti myös pohjoispään kivien väliin ilmestyi likamaata, jota oli siellä vielä tason 5 pinnallakin. Koeojasta löydettiin 26 (58,2 g) saviastian palaa, 9 (67 g) savitiivisteen tai -kuonan palaa, saviesineen katkelma, 5 palaa palanutta luuta (0,6 g) ja palanutta savea (37 kpl, 24,6 g). Eniten löytöjä oli kerroksessa 3, ja ne keskittyivät likamaakuoppiin kiveyksen ulkopuolella ja itse kiveykseen. Kerroksesta 4 tehtiin enää kahdesta ruudusta löytöjä (8486/1010: 1 kpl savikuonaa ja 8492/1010: 4 kpl keramiikkaa).

Toisaalta kunnan kulttuurikerros puuttui röykkiön keskeltä kahtia jakaneesta koeojasta, toisaalta koeojassa 8485-8493/1010-1011 oli selvästi ehjää maan ja kivien sekaisen röykkiön laitaa jäljellä, mutta vähän löytöjä eikä mitään hautaukseen viittaavaa. Näistä seikoista ja aikapulasta johtuen päädyin lopulta poistattamaan kaikki röykkiön maanpinnan yläpuoliset kivi- ja maakerrokset koneellisesti. Lisäksi nyt tarjoutui mahdollisuus palkata pätevä kaivinkoneen kuljettaja, jolla oli myös tarkoitukseen paremmin sopiva kone. Melko pian voitiin todeta paikalla sijainneen rautakautisen haudan, kun röykkiön pohja kaivinkoneen jäljiltä tarkastettiin metallinilmallisella. Löyhästä mullasta resentin häiriön luota löydettiin miekan katkelma (KM 32989:1). Sen alkuperäistä paikkaa tai puuttuvia osia ei löydetty. Kaivinkone ei sitä rikkonut, ja on mahdollista, että sitä oli siirretty ja rikottu jo röykkiötä pengottaessa. Samalla kun alueelta poistettiin irtomaat lapioilla ja lastoilla, löydettiin (kerros 0) mm. 208 (600 g) saviastian palaa, ketjulaitteen osa ja rautaniitti. Puhdistettu röykkiön pohja liitettiin tutkimusalueen muuhun koordinaatistoon ja sitä kaivettiin ja dokumentoitiin normaaliin tapaan puhtaaseen saveen saakka. Kerroksen 1 jälkeen tasoa 2 dokumentoitiin koordinaattien 8491-8500/1004-1010,40 väliseltä alueelta n. 33 m², kerroksen 2 jälkeen tasosta 3 piirrettiin enää n. 10 m². Kerroksen 3 jälkeen noissakin ruuduissa tuli puhdas ja löydötön savi vastaan. Tässä on syytä huomauttaa, ettei kerrosten ja tasojen numerointi tällä kaivausalueella vastaa muiden alueiden kerros- ja tasonumerointia (röykkiössä 6 enimmillään löytöjä 9 kerroksesta, dokumentoituja tasoja 8). Muualla kaivinkoneen jäljiltä tuli joko heti puhdas savi vastaan tai paikalla oli resenti häiriö (erityisesti lännessä ja pohjoisessa). Tasokaivausalueelta paljastui likamaata ja kiviä, joista kaivausalueen eteläosaan muodostui tiheä sirpalekiveys. Tasosta 2 kiviä dokumentoitiin 1871 kpl ja 1164 kpl tasosta 3.

Kolmesta varsinaisesta kaivauskerroksesta saatiin talteen yksi savihelmi ja muiden saviesineiden katkelmia, kuutiokivi, 507 saviastian palaa (957 g), joiden joukossa oli muutama kaunis koristeltu ja massaltaan hieno pala, vähän savikuonaa ja -tiivistettä (20 kpl, 74,4 g), rautakuonaa (10 kpl, 19,7 g), 3 kvartsi-iskosta, hiukan maatuneita tai palaneita luun paloja ja epämääräisiä rautakappaleita. Löydöt keskittyivät sirpalekiveykseen, ja siinä kerrokseen 1.

Röykkiö 3 ja koeoja 8493-8515/1025-1026

Kartat 1-2, 7-10; kuvat 1-4, 39-43; diat 46956-46960, 46995-47000; löydöt KM 32989:189-197; kaivettu lastoin ja lapiolla koeoja 22 m², kaivinkoneella n. 43 m²
(koekaivaus 2000: koekuopat 5 ja 8, löydöt KM 32236:13-14: rautakuonaa, palanutta savea)

Röykkiö 3 sijaitsi mäen korkeimmalla kohdalla (koeojan korkeimmat kohdat 91,37 m mpy), ja vain röykkiöiden 1, 2 ja 4 yksittäiset kivet tai huiput olivat sitä korkeampia. Kartoituksessa syksyllä 2000 olin erottanut koekuoppien 5 ja 8 ympärillä kaksi erillistä kiveystä. Yleiskartoituksessa, kun paikka oli vailla puita, pensaita ja aluskasvillisuutta, kivinen kumpare nähtiin yhtenä pyöreänä kokonaisuutena (n. 17 x 8-10 x 0,4 m), josta noin puolet puuttui radan ja Birgitan polun pengerrysten takia. Paikalle sijoitettiin koeoja (8486-8515/1025-1026) siten, että se alkoi etelästä läheltä röykkiötä 6, leikkasi röykkiön 5 länsilaitaa ja ylitti em. koekuopan pohjoisessa. Tässä käsitellään vain röykkiön 5 pohjoispuolella ollutta yhden metrin levyistä ja 22 m pitkää koeojan osaa.

Turpeen poistamisen jälkeen koeojaa kaivettiin lastoin, paikoin lapioin 3 kerrosta ja dokumentoitiin 3 tasoa lukuun ottamatta kuutta eteläisintä ruutua (8493-8498/1025), jotka jäivät tasoon 2. Näistä ruuduista oli paljastunut savea ja paikalle tuotua soraa heti turpeen alta. Tosin ruudusta 8498/1025 löytyi pintakerroksesta 2 pientä saviastian ja 4 savikuonan palaa, mutta ne eivät luultavasti olleet alkuperäisillä paikoillaan. Muutoin tästä koeojasta tehdyt harvat esihistorialliset löydöt (15 kpl 47,3 g keramiikkaa, pieni pala pronssi(?)peltiä) tehtiin neljästä ruudusta (8501, 8505, 8507, 8508/1025, krs:t 0, 2-3) pääosin kiveyksen reunojen sisäpuolelta. Ne olivat luultavasti kuitenkin joutuneet paikalle myöhemmin tai niiden löytöpaikat olivat sotkeentuneet nykyihmisen toimesta.

Mäen korkeimmalle kohdalle olin tehnyt syksyllä 2000 koekuopan, josta paljastui mustaa nokimaata, palaneita kiviä ja runsaasti kuonaa. Nyt kahdesta pohjoisimmasta ruudusta (8513-8514/1025) paljastui moreenisoraa, mutta välittömästi sen eteläpuolelta alkoi tiheä kiveys, jonka väleissä oli tummaa nokimaata ja runsaasti kuonaa. Osa kivistä oli palaneita. Kuonaa löytyi paljon pitkin koko koeojaa, myös sieltä, missä maa ei ollut noen värjäämää. Samaa kuonaa löytyi mm. myös koeojasta 8503-8504/1000-1024 ja maan pinnalta röykkiöiden väliseltä tasatulta alueelta. Koekaivauksen yhteydessä kuona oli tulkittu rautakuonaksi, mutta nyt kun sitä löydettiin kilokaupalla ja kaikkialta, havaittiin, ettei se ollut ainakaan puhdasta rautakuonaa. Sen joukossa oli sekä metallikuonalta vaikuttaneita paloja että lasittuneita keveitä kappaleita. Joihinkin paloihin oli kiinnittynyt muuta ainesta. Verrattaessa tätä kuonaa röykkiöstä 6 löytyneisiin kappaleisiin, jotka kiistatta olivat rautakuonaa, havaittiin, etteivät palat olleet keskenään samaa materiaalia. Lisäksi tämän epämääräisen kuonan löytöpaikoilta paljastui yleensä myös modernia rautaromua ja muuta roinaa. Mielestäni tuo kuona ei ollut esihistoriallista, eikä sitä otettu talteen. Koeojan nokimaa ja ainakin osa kivistä liittyivät rautakautisesta keramiikasta huolimatta tämän modernin kuonan syntyyn. Paikalla oli ilmeisesti käytetty joko luontaista tai esihistoriallista kiveystä hyväksi.

Lopulta suurin osa röykkiöstä kaivettiin pois kaivinkoneella. Tuolloin röykkiö 3 todella osoittautui pääosin luontaiseksi moreenikumpareeksi, jonka päällä oli tuotuja kiviä ja pidetty tulta. Tulta oli tarvittu siihen toimintaan, jonka seurauksena kuona oli syntynyt. "Röykkiö" 3 oli siis tuon modernin kuonan syntysija, josta kuonaa oli levinnyt muualle tutkimusalueella.

Röykkiö 4

Kartta 1; kuva 4, 9, 44; dia 46965, 47001; ei löytöjä; kaivettu lapioilla n. 16 m²
(koekaivaus 2000: vain kartoitus)

Röykkiö 4 (kivirakennelma) sijaitsi keskellä tutkimusalueetta siten, että se jäi röykkiöiden 2, 1 ja 3 väliselle tasaisemmalle alueelle. Siinä oli kaksi selvästi muita isompaa maakiveä, muutoin niitä pienemmät kivet reunustivat pikkukivistä muodostunutta sisusta. Rakennelma oli muodoltaan suorakaide, ja se suuntautui luoteesta kaakkoon (n. 7 x 2-3 m). Sitä peitti lasinsirut ja muu roina, joiden poistamisen jälkeen rakennelma kaivettiin lapioilla ja kiviä nostettiin pois. Rakennelmaa ei dokumentoitu, koska siitä ei tehty mitään esihistorialliseen muinaisjäännökseen viittaavia havaintoja tai löytöjä. Se oli iältään ilmeisen nuori, kaikesta päättäen koottu viimevuosisadalla. Sen funktio jäi epäselväksi.

Röykkiö 5

Kartat 1-2, 11-18, 49-56; kuvat 45-51; diat 47002-12; löydöt KM 32989:198-368; kaivettu tasokaivauksena 19 m², lapioilla koekuoppa n. 4 m²
(koekaivaus 2000: koekuoppa 4, löydöt KM 32236:8-12, saviastian paloja, savitiivistettä, -kuonaa, palanutta savea)

Röykkiö 5 sijaitsi 10 m itään röykkiöstä 2 ja vain pari metriä röykkiöstä 6 pohjoiseen. Muodoltaan se oli soikea siten, että sen pituusakseli (n. 8 m) kulki kaakosta luoteeseen. Leveyttä sillä oli noin 3 m ja korkeutta pääasiassa vain 25-30 cm, mutta kaakkoispään maakivistä oli enemmän pudotusta maanpinnalle, koska siellä oli oja. Sen reunoilla pisti esiin muutama iso kivi, ja keskellä kasvoi monihaarainen pihlaja, jonka kannot ja juuret haittasivat kaivamista koko ajan. Varsinkin pihlajan ja isojen maakivien juurella oli paljon rikottua lasia, joita piti varoa.

Koeoja 8486-8515/1025-1026 leikkasi röykkiötä, ja sen länsilaita paljastui selvänä ruuduissa 8488-8492/1025. Luoteispään kaksi isoa maakiveä tulivat myös paremmin näkyviin. Toisen tason dokumentoinnin jälkeen koeojaa levennettiin röykkiön 5 kohdalla ruuturivillä 8486/8492/1026. Sitten ruudut 8486-8492/1025-1026 kaivettiin ja dokumentoitiin puhtaaseen saveen saakka sekä piirrettiin itäprofiili 8493-8486/1027. Sen jälkeen kaivettiin ja dokumentoitiin vielä ruudut 8488-8492/1027 pohjaan. Eniten kiviä oli alusta lähtien koko kaivausalueen keskellä eli pihlajan alla, jonne muodostui halkaisijaltaan noin 2 metrin pyöreähkö kiveys. Siinä oli isompia kiviä reunoilla ja etupäässä pikkukiviä keskellä. Tasossa 2 kiveys oli laajimmillaan, kun melkein suoran länsireunan jälkeen lähes kaikki itäisimmät ruudut olivat kiviset koillisnurkkaa lukuun ottamatta. Tasossa 3 kiveys oli tiheimmillään ja pyöreä pihlajan kohdalla. Maa kivien välissä muuttui vähitellen humuspitoisesta savesta vaaleaksi ja hyvin kovaksi puhtaaksi saveksi. Niiden välissä oli kerros likaantunutta ja värjäätynyttä savea. Pihlajan ja pyöreän kiveyksen alla oli hiukan humuspitoista nokimaata. Lopuksi, kun aikaa jäi, kaivettiin röykkiön koillisosa isona koekuoppana 8489/1028 (1,6 x 2,6 m).

Varsinaiselta kaivausalueelta löydettiin 156 saviastian palaa (297 g), peräti 475 palaa savikuonaa ja -tiivistettä (yht. 1521,4 g), rautakuonaa (16 kpl, 91 g), palanutta savea (76 kpl, 54,6 g), kaksi kvartsi-iskosta ja muutama maatuneen ja palaneen luun pala sekä rautaesineiden paloja (varrasta, naula, kiila). Eniten löytöjä oli kerroksessa 2, josta löytyi lähes puolet koko savikuona- ja tiivistemäärästä. Kerroksista 2 ja 3 löytyi suunnilleen saman verran keramiikkaa Palaneen luun palat (5 kpl, 3,4 g) löytyivät kerroksista 3 ja 5, toisaalta pyöreän kiveyksen alta, toisaalta alueen

koillisosasta. Eniten löytöjä tehtiin keskuskiveyksen ulkopuolelta siten, että savikuona- ja -tiivistekeskittymät kiersivät kiveystä, erityisen paljon niitä löydettiin selvärajaisen länsilaidan etelä- ja länsipuolelta. Koekuopasta löydettiin vielä 23 saviastian palaa (53,3 g), 36 palaa savikuonaa ja -tiivistettä (60,5 g), 2 palaa (7,5 g) rautakuonaa, hiukan palanutta savea ja maatunutta luuta.

Röykkiö 5 oli hyvin säilynyt, eikä siinä pintaa lukuun ottamatta voitu havaita mitään resenttejä häiriöitä. Rakenteellisesti se vaikutti "tyypilliseltä" pienehköltä kivien ja maan sekaiselta röykkiöltä. Palaneista luun muruista huolimatta siinä ei ollut mitään hautaukseen viittaavaa. Suuri määrä savikuonaa ja -tiivistettä varsinaisen röykkiön ulkopuolelta tuo mieleen lähinnä asuinpaikkalöydöt.

Röykkiö 6

Kartat 1-2, 19-29, 57-60; kuvat 52-92, 111-113, 115-123; diat 47013-60, 47086-90, 47092-101; löydöt KM 32989:369-1300; kaivettu tasokaivauksena 62 m²
(tarkastus 2000: koekuopat A ja B, löydöt KM 32236:24-26, saviastian paloja, palanutta savea)

Röykkiö 6 sijaitsi rinteessä tutkimusalueen eteläreunalla välittömästi röykkiöstä 9 länteen ja röykkiöstä 5 etelään siten, että sama oja, joka sivuutti röykkiö 5:n, ulottui röykkiö 6:n phjoisosaan. Oikopolku Birgitan polulta Hakkarintielle ylitti sen. Se kohosi tuskin maanpinnalta, mutta polulla saatettiin havaita harvakseltaan kiviä noin 8 metrin matkalla, samoin polusta etelään ja pohjoiseen joitakin isompia kiviä siten, että pohjois-eteläsuunnassa pystyttiin hahmottelemaan kiviselle alueelle pituutta noin 9 m. Suurin osa siitä oli polun pohjoispuolella. Paikalle mitattiin aluksi tasokaivausalue 8475-8485/1025-1030 (5 x 10 m) siten, että tarkastusmatkan 2000 koekuopat A ja B jäivät alueen sisään. Pintakerrosta poistettiin noin 10 cm ja sitten piirrettiin taso 1. Sen jälkeen kaivauskerrokset pyrittiin pitämään 5 cm: kerroksina. Kivien lisääntyessä se oli kuitenkin mahdotonta joko siksi, että kivet piti dokumentoida ennen poistamista tai siksi, ettei kiviä voitu poistaa kaavamaisesti. Kun paksu ja tiheä kiveys muodostui pikkukivistä, poistettiin kiviä kerralla monta kerrosta. Aluksi tasot (1-3) piirrettiin mittakaavassa 1:25, mutta siihen kului aivan liian aikaa ja mittakaava vaihdettiin. Mittakaavaan 1:50 piirtäminen sujui huomattavasti nopeammin. Myöhemmin aluetta laajennettiin 12 m²:llä (8480/1030-1031, 8481/1030-1032, 8482-8485/1030-1033). Laajennusalueella kaivettiin suoraan tiheään kiveykseen saakka, joten siitä ei dokumentoitu 1. tasoa lainkaan, ja 0 kerros oli siten paksumpi kuin vieressä. Löytöjen kanssa tapahtui valitettava väärinkäsitys. Olin pyytänyt tutkimusavustajaa poistamaan koeojien löydöistä vielä mahdollisesti mukana olleen resentin kuonan, ja hän oli ymmärtänyt asian koskevan myös röykkiöstä 6 löytynyttä rautakuonaa. Havaitsin tapahtuneen liian myöhään, ja siten löytöluettelosta puuttuu ruutujen 8475-8484/1025-1029 ensimmäisten kerrosten esihistoriallinen rautakuona (0-4 krs.) lähes kokonaan. Keskittymät on onneksi merkitty kartoille. Rautakuonaa oli paikoitellen melko runsaasti kivien välissä tasoon 5 saakka.

Maanpinnalle pistäneet isommat kivet tulivat ensimmäisessä tasossa hyvin esiin. Erityisen hyvin valokuvista voi havaita, miten polun molemmin puolin kaivausalueen keskellä oli isojen kivien ryhmät ja niiden välissä pikkukiviä. Ruutujen 8477-8478/1027-1028 rajalla oli iso kivi (korkeus 91 cm) tasoon 7 saakka. Sen pohjoispuolelle muodostui pyöreähkö sirpalekiveys, joka kasvoi tasoon 4 asti, laajimmillaan se oli tasoissa 3 ja 4. Pieni kivisilppu oli osittain palanutta ja haurasta. Erityisesti tasosta 4 alkaen sirpalekiveyksen kaakkoispuolelle ja edellä mainitusta isosta kivistä koilliseen tuli esiin isompia kiviä. Tasoissa 4 ja 5 oli erotettavissa kaksi sirpalekiveystä, kun ruutujen 8483/1030-1031 rajalla sijainneen ison kiven ympärille muodostui toinen pyöreä keskittymä. Jälkimmäisen kiveyksen reunat jäivät kokonaisuudessaan kaivamattomalle alueelle. Tasossa 5 ensimmäisen kiveyksen painopiste oli siirtynyt luoteeseen ruudun 8481/1027 täyttäneen ison kiven ympärille ja

kauempana kehämäisesti sijainneiden toisten isojen kivien sisäpuolelle. Kokonaisuudessaan kiveys kasvoi kuusi kerrosta ja poistettavan maan määrä vastaavasti väheni. Kaivausalueen keskiosaan muodostui kaikkein paksuin ja tihein kiveys (syvimmillään n. 90 cm), ja siitä poistettiin yhdeksän reilua kivikerrosta. (Koko taso 2: 4588, taso 3: 5531, taso 4: 5192, taso 5: 5426, taso 6: 3963, taso 7: 2455, taso 8: 2017 kiveä.) Kaiken aikaa tuli esiin myös isoja kiviä, joita poistettiin sitä mukaa kun se oli mahdollista. Isot kivet väännettiin miesvoimin rautakankia ja lapioita apuna käyttäen. Aluksi ne piti saada pois kaivausalueelta, ja silloin nostamiseen käytettiin myös pressuja. Lopuksi kivet voitiin onneksi vierittää kaivausalueen eteläosaan, jossa puhdas pohjamaa tuli pohjois- ja keskiosaa aikaisemmin näkyviin. Kivien nostaminen koneellisesti ei monesta käytännön syystä ollut mahdollista.

Aluksi maa kivien välissä oli savipitoista humusta, jonka seassa oli jonkun verran nokea ja hiiltä. Paikoitellen oli myös isompia nokimaa-alueita ja niissä isoja hiilen kappaleita. Ne sijaitsivat yleensä tiheän kiveyksen ulkopuolella ja olivat röykkiöön kuulumattomia myöhemmän ihmistoiminnan jälkiä. Toisessa kerroksessa maa muuttui etupäässä likaantuneeksi saveksi, kaivausalueen eteläosassa tuli esiin jo puhdasta tai em. hiilen sekaista savea. Sirpalekiveys oli niin tiheä, että sen välissä olleessa maassa ei juuri värieroja nähty. Syvemmälle kaivettaessa ja isoja kiviä poistettaessa voitiin todeta, että monin paikoin isojen kivien alla joko pikkukiveys jatkui tai maa isojen kivien alla oli likaista. Isojen kivien alta tehtiin myös löytöjä. Pohjalla maa muuttui vaaleaksi puhtaaksi saveksi ja kiveys siellä vaikutti luontaiselta, isot kivet olivat puhtaan saven päällä, eikä niiden alla ollut enää löytöjä.

Kun koko tutkimusalueelta tehtiin 9803 (32796,2 g) löytöä, niin röykkiöstä 6 tehtiin niistä reilusti yli puolet (7500 kpl, 26734,4 g). Valtaosa röykkiön 6 löydöistä oli saviastian paloja (5110 kpl, 15481,4 g). Rautakuonaa saatiin talletettua 151 kpl (6409,4 g) ja 1222 kpl (3499,7 g) savitiivistettä ja -kuonaa. Varsinaisia esinelöytöjä oli vähän. Kuutiokiven puolikas ja kaksi hioinkiven katkelmaa olivat joutuneet mukaan ehkä rikkonaisuutensa vuoksi, kivinä kivien joukkoon. Muita varsinaisia esinelöytöjä olivat 3 kangaspuiden painon tai muun savikiekon katkelmaa, mahdollinen rautaneulan pää ns. kolmisilmuisesta neulasta, 3 hevosenkengän naulaa, yksi viskari ja pienikokoisen hevosenkengän kappale, 4 muuta rautaesineitä tai esineen katkelmaa. Lisäksi löydettiin palanutta savea (888 kpl, 718,1 g), 6 kvartsi-iskosta ja vain 58 (17,2 g) palaneen ja 5 (11 g) maatuneen luun palaa. Eniten löytöjä oli kerroksessa 3 (esim. keramiikkaa 1725 kpl, 5366 g, palanutta luuta 25 kpl, 7,3g), mutta myös kerroksissa 0-2 ja 4-6 oli paljon löytöjä. Keramiikka korreloi yleensä tiheimmän ja paksuimman sirpalekiveyksen kanssa, ja keskittymiä oli paljon. Suurin osa palaneista luista löytyi myös kiveyksen alueelta. Rautakuonaa oli myös keskittyminä ja isoina kimpaleina kivien lomassa, kuin osana kiveystä. (Koska maa kuivui hellejakson aikana, ja kivet olivat harmaan pölyn peitossa, rautakuona tunnistettiin usein vasta kivikerroksia purettaessa.) Vaikutti siltä, että rautakuonalla oli röykkiössä sama funktio kuin sirpalekivillä. Rautakuonalöydöt keskittyivät kiveyksen yläosaan (tasot 1-5), kerroksesta 6 sitä löydettiin enää 2 pientä palaa. Rautakuonaa ei löytynyt lainkaan sirpalekiveyksen eteläpuolelta, ja muutenkin sen ulkopuolelta vain vähän (ruuduista 8480-8484/1025, 8483/1026, 8484/1027). Savitiiviste- ja kuonalöytöjen levinneisyydestä muodostuu erilainen kuva kuin keramiikan ja rautakuonan. Toisaalta niitä on myös sirpalekiveyksen alueelta, ja toisaalta sen ulkopuolella tai reunoilla. Ruutujen 8477-8478/1027-1028 rajalla olleen ison kiven ympärillä oli noista löydöistä lähes tyhjä alue. Runsaimmin savitiivistettä ja -kuonaa löytyi kerroksista 1 ja 2. Vähäiset rautaesineet, joista puolet hevoskaluja, löytyivät pintakerroksista (0-2): mahdollinen neulan katkelma ja viskari kaivausalueen lounaisnurkasta (ruudut 8475-8476/1025) sirpalekiveyksen ulkopuolelta ja loput kaivausalueen keskiosasta, osittain sirpalekiveyksen alueelta ja osittain juuri sen ulkopuolelta (ruudut 8479/1029, 8480/1025, 1027-1028, 8481/1025-1026).

Röykkiö 7

Kartat 1-2, 30-35, 61-62; kuvat 93-97; diat 47061-47067; löydöt KM 32989:1301-1330; kaivettu koeoja lastoilla 11 m², lapioilla koekuopat 2 m²
(koekaivaus 2000: koekuopat 1 ja 2, löydöt KM 32236:1-4, saviastian paloja, savikuonaa, palanutta savea, kvartsi-iskoksia)

Röykkiö 7 sijaitsi röykkiöstä 2 noin 4 m kaakkoon ja röykkiöstä 6 noin 4,5-6 m länteen siten, että oikopolku ylitti senkin. Koekaivauksen yhteydessä olin hahmottanut paikalla kaksi erillistä kiveystä polun molemmin puolin, ja nytkin polun pohjoispuolella kiveys oli selvempi, ja siitä pisti esiin enemmän isoja kiviä. Polun pohjoispuolella kiveys oli lähinnä soikea siten, että sen pituusakseli lännestä itään oli noin 9 m leveyden ollessa 4 m. Jos polun eteläpuolella olleet kivetkin lasketaan mukaan, kasvoi röykkiö toiset 4 m etelään. Korkeutta sillä oli enimmillään 30-40 cm.

Röykkiön läpi lännestä itään kaivettiin koeoja 8482-8483/1010-1021. Turvekerroksen alta paljastui koeojan itäpäässä isojen kivien ympäröimä pikkukiveys, maa turpeen alla oli humuspitoista savea. Pienet kivet vähenivät, ja vaaleaa savea alkoi tulla esiin kerroksessa 2 ja tasossa 3. Vaikka seuraavassa kerroksessa vaalean saveen alta paljastui likamaata miltei koko koeojan matkalta, ei tasoa 4 syvemmälle kaivettu, koska löydöt olivat vähäiset, ja savi niin kovaa, että löydöt menivät rikki. Koeojasta löytyi 30 palaa keramiikkaa (51,8 g), 16 palaa savikuonaa ja -tiivistettä (38,3 g), 18,8 g palanutta savea, yksi kvartsi-iskos ja 2 murua (0,3 g) palanutta luuta. Eniten löytöjä oli kerroksessa 2, osa ruuduista oli löydöttömiä, ja osassa oli vain palanutta savea. Koeojan pohjoispuolelle kaivettiin lopuksi kaksi koekuoppaa (8483/1015,4 ja 8483/1017,5). Toisesta niistä löydettiin keramiikkaa, savikuonaa ja -tiivistettä sekä kvartsia, toisesta rautarengas ja hioimen katkelma. Rakenteellisesti röykkiö 7 muistutti röykkiötä 5, mutta löytöjen osalta se oli sitä vaatimattomampi.

Koeoja 8488-8489/1027-1039 (röykkiön 5 ja 8/9 välissä)

Kartat 1-2, 36-41, 63-64; kuvat 98-101, 103-105; diat 47069-47076; löydöt KM 32989:1331-1369; kaivettu koeoja lastoilla 8 m²

Röykkiöiden 5 ja 8/9 väliin vedettiin itä-länsisuuntainen koeoja 8488-8489/1027-1039. Sen länsipää lähti röykkiöstä 5, ja siksi ruudun 8488/1027 löydöt on luetteloitu röykkiön 5 löytöjen yhteyteen. Kartoilla se on sekä koeojassa että röykkiössä 5. Ruudut 8488/1036-1038 koeojan itäpäässä työntyivät röykkiöön 8/9. Noiden ruutujen löydöt on vuorostaan luetteloitu röykkiön 8/9 löytöjen kanssa, ja tekstissä ruutuja käsitellään resentiin häiriöön saakka molemmissa. Viistosti koeojan poikki kulki lisäksi matalahko oja (ruuduissa 8488/1029-1030).

Pintakerroksen alta paljastui länsipäässä röykkiöön 5 kuulunutta ja itäpäässä röykkiöön 8 kuulunutta kiveystä, lisäksi koeojan keskiosassa oli jonkinlainen tihentymä kiviä. Aluksi maa kivien välissä oli multaa, sitten mullan sekaista savea, paitsi ojan kohdalla vaaleaa savea ja itäpäässä resenti häiriön aiheuttamaa nokimaata. Häiriön kohdalla oli voimakkaat tulenpidon merkit, tiiltä ja palanutta savea sekä aikaisemmin (röykkiö 3) mainittua epämääräistä kuonaa. Kivet olivat osittain lohkottuja, osassa isoja kiviä oli räjäytysjälkiä. Koko häiriön matkalta, mutta erityisesti isojen kivien kohdalta ruuduista 8488/1035-1037 löytyi runsaasti rautaesineiden aihioita, epäonnistuneita valoksia ja särkyneiden työkalujen osia. Paikalla oli ilmeisesti joskus viime vuosisadalla ollut jonkinlainen kenttäpaja, jossa joko taitojen tai välineiden puutteellisuuden vuoksi oli syntynyt

paljon "susia". Muualla koeoja muuttui hyvin kiviseksi koko matkalta, ja kivien välit olivat puhdasta savea.

Koeojasta löydettiin 2 rautaveistä, jotka luultavasti eivät ole esihistoriallisia vaan edellä mainitun kenttäpajan tuotteita, 4 palaa rautakuonaa (38,3 g), 3 murua palanutta luuta (0,5 g), palanutta savea (4 kpl, 6,8 g), 33 saviastian palaa (88,8 g) sekä 44 palaa savikuonaa ja -tiivistettä (98 g). Määrällisesti eniten löytöjä tehtiin kerroksesta 1, kerroksista 2 ja 3 keskenään yhtä paljon.

Röykkiö 8/9

Kartat 1-2, 36-44, 63-64; kuvat 98-110; diat; löydöt KM 32989:1370-1426; kaivettu tasokaivauksena 12 m²

(koekaivaus 2000: koekuopat C ja 11, ei löytöjä)

Röykkiö 8 oli pieni pyöreä kiveys (halkaisija n. 4 m, korkeus 25-30 cm), joka sijaitsi röykkiöstä 5 neljä metriä itään, röykkiöstä 6 noin 2 m koilliseen ja ison pihlajan luoteispuolella. Sen eteläreunalla oli (halkaisija vajaan 2 m) kivinen kuoppa. Maastoa lähemmin tarkasteltaessa näytti siltä, että röykkiö 8 oli isomman ja matalamman kiveyksen päällä. Tämä röykkiöksi 9 nimetty suuri kiveys (12 x 14 m) alkoi röykkiöltä 6 ja jatkui kaakkoon viettävässä rinteessä yli oikopolun ja toisaalta rautatien ja Birgitan polun yläpuolella olevan törmän reunaan saakka. Keskellä kiveystä kasvoi jo edellä mainittu suuri pihlaja. Koska aluksi ei kuitenkaan oltu varmoja ovatko numerot 8 ja 9 kaksi erillistä vai kaksi yhteen kuuluvaa rakennetta, nimettiin kaivausalue röykkiöksi 8/9.

Röykkiöltä 5 itään suunnattu koeoja 8488-8485/1027-1039 ylitti röykkiön 8 pohjoisosan ulottuen röykkiöön 9. Koeojaa kaivettiin ensin useita kerroksia kunnes sen itäpäästä alkoi modernin häiriön alta tulla esiin tiheää kiveystä ja myös esihistoriallisia löytöjä. Koeojan ruudut 8488/1036-1038 peitettiin muovilla tason 4 piirtämisen ja valokuvaamisen jälkeen ja sen itäpää laajennettiin 12 m² suureksi tasokaivausalueeksi. Muovin ympäriltä avattiin ruudut 8487/1036-1039, 8488/1039 ja 8489/1036-1039, joista häiriö lapiotiin asteittain pois. Ruuduista 8487/1038-1039 dokumentoitiin jo taso 2, tasosta 3 samojen ruutujen lisäksi ruudut 8488/1039 ja taso 4 vihdoin kokonaan, vaikka etenkin pohjoisimmassa ruuturivissä oli vielä reilusti humusta. Peittomuovi poistettiin, samoin ruutujen 8488/1035-1037 suuret kivet. Tasoissa 5 ja 6 tiheä sirpalekiveys kattoi koko kaivausalueen. Sitten kivet alkoivat vähetä, ja maa niiden välissä muuttui puhtaaksi hiekaksi ja soraksi, etelälaidalla saveksi.

Kahta kerroksesta 1 löytynyttä saviastianpalaa lukuun ottamatta kaikki röykkiön 8/9 esihistorialliset löydöt tehtiin kerroksista 3 - 6. Röykkiöstä 8/9 löydettiin muihin kaivausalueisiin verrattaessa paljon palanutta luuta, 45 palaa (8 g). Suurin osa niistä löytyi kerroksesta 4, ja ne keskittyivät ruutuihin 8487-8488/1037-1938. Maatuneita eläinten luita ja hampaita löytyi myös (13 kpl, 46,2 g), samoin rautakuonaa (11 kpl, 85,4 g), palanutta savea (13 kpl, 9,4 g), savikuonaa ja -tiivistettä (21 kpl, 70,3 g) ja mahdollisesti savihelmen kappale (vrt. röykkiö 2). Suurimman löytöryhmän muodostivat saviastian palat, joita löytyi 120 kpl (254,6 g). Niistäkin suurin osa oli kerroksesta 4 peräisin. Niitä löytyi kaikista ruuduista, mutta vain kuudessa ruudussa niitä oli 10 tai enemmän.

Kaivauksella voitiin todeta paikalla olleen kaksi erillistä kivirakennetta, päällä pienikokoinen ja suhteellisen nuori numero 8, alla esihistoriallinen numero 9. Rakenteellisesti röykkiö 9 muistutti röykkiöitä 2 ja 6. Sen yläosaa, ainakin luoteessa, oli myöhempi ihmistoiminta rikkonut ja peittänyt. Erillisenä kiveyksenä erottunut röykkiö 8 oli ilmeisesti kasvanut korkeutta sen eteläpuolella ollutta kuoppaa kaivettaessa. Todennäköisesti röykkiö 8 ja kuoppa olivat syntyneet paikalla joskus viime vuosisadalla olleen kenttäpajan vuoksi.

Koeoja 8503-8504/1000-1024

Kartat 1-2, 45-46: kuva 44; dia 47001: löydöt KM 32989:1427-1434; kaivettu koeoja lastoilla ja lapiolla 24 m²

Koeoja kulki lännestä itään rökkiöiden 2 ja 4 välistä ulottuen rökkiön 3 reunaan. Koska se hipoi kaikkien kolmen rakenteen reunoja, arveltiin sen toisaalta antavan viitteitä niiden mahdollisesta jatkumisesta maanpinnan alla ja toisaalta rökkiöiden 7, 2, 4, 3, 5 ja 6 väliin jääneestä selvästi tasatusta alueesta. Turvekerroksen poistamisen jälkeen koeojaa kaivettiin lastoin, paikoin lapioin. Koeojasta kaivettiin kauttaaltaan vain kerros 1, paikoitellen kerros 2. Vain taso 1 dokumentoitiin. Hiilen sekaista nokimaata tai likamaata oli vain koeojan päissä, koeojan suurimmasta osasta turpeen alta paljastui savea. Nokista maata oli ojan itäosissa samoilla alueilla, joista löytyi eniten samaa kuonaa kuin lähes kaikkialta tutkimusalueen pintakerroksista, ja joka tulkittiin resentiksi. Mitään kiveyksiä tai yllä mainittujen rökkiöiden jatkumisia koeojaan ei havaittu. Koeojasta löytyi lasinsirujen ja peltipurkin osien lisäksi runsaasti tiiltä, laastia ja rautaromua. Löydöistä vain muutama palaneen saven, savitiivisteiden ja -kuonan pala, yksi mahdollinen saviastian palanen, kaksi palanutta luun murua sekä maatuneet luut voidaan tulkita esihistoriallisiksi. Lisäksi löytyi pala tulus- tai pyssypiitä. Käsitys siitä, että rökkiöiden välinen alue oli tasattu suhteellisen myöhään 1900-luvulla, vahvistui. Koeojasta tehdyt muutamat mahdollisesti esihistorialliset löydöt tuskin edes sijaitsivat alkuperäisillä paikoillaan.

Rökkiö 10

Kartta 1; kaivettu koekuoppa lapiolla 0,5 m²

(koekaivaus 2000: koekuoppa 10, löydöt KM 32236:21-23: saviastian pala, palanutta savea, metallilevyä)

Rökkiö 10, joka oli pienin yksittäinen kiveys (n. 5 x 2 m), sijaitsi ratalinjalla tutkimusalueen lounaisosassa, oikopolun eteläpuolella vajaat 10 m rökkiöstä 7 länsilounaaseen. Koska sen päällä kasvanutta kuusta, kuten ei muitakaan suuria kuusia tutkimusalueen lounaisosassa, kaadettu ennen kaivauksia, tehtiin rökkiön pohjoisreunalle vain pieni koekuoppa (50 x 50 cm), tosin ei aikakaan olisi riittänyt muuhun. Koekuopasta ei tehty esihistoriallisia löytöjä eikä muita esihistorialliseen muinaisjäännökseen viittaavia havaintoja. Maa kuusen juurella oli löyhää, humuspitoista ja erityisen kuivaa. Yleiskartalle merkittiin koekuopan paikka ja rökkiön rajat niiden harvojen maasta esiin pilkistäneiden kivien perusteella, joita paikalla kuusen ympärillä oli. Harvan kiveyksen, joka tuskin kohosi maanpinnan yläpuolelle, funktio ei selvinnyt.

Koneellisesti kuoritut ja kaivetut alueet

Kartta 1; varsinaisella tutkimusalueella n. 600 m²

(koekaivaus 2000: koekuopat 12-14)

Alueen laitoja rökkiöiden ja teiden välissä kaivettiin koneellisesti kesäkuun alussa. Näin kaivetun alueen laajuus oli n. 600 m² (n. 5-10 x 60 m etelästä pohjoiseen ja 4-6 x 30 m pohjoisesta kaakkoon). Lännessä kuorittavan alueen ja tien väliin piti jättää tilaa poistettavalle maalle sekä idässä y-linjalle 1000 ja asemointipisteille (Ap 1-2). Koneellista kuorintaa vaikeuttivat kaadettujen puiden juurakot ja isot maakivet, joita paljastui pintaturpeen alta, sekä märkä, paikoin vetinen maa (mm. myöhäissyksyllä 2000 syntyneissä raskaan kaivinkoneen urissa pysyi vesi helteistä huolimatta

koko kaivauksen ajan). Koneella pyrittiin ensin kuorimaan turvekerros ja sen jälkeen poistamaan maata ohuissa kerroksissa puhtaaseen saveen saakka. Työtä valvoi Jussi Korhonen. Alueella ei havaittu muutamasta nokimaajäljestä huolimatta mitään esihistorialliseen muinaisjäännökseen viittaavaa eikä tehty esihistoriallisia löytöjä. Tutkimusalueen pohjois- ja koillisosa olivat täysin tuhoutuneita, siellä oli kaivettuja kuoppia, joita oli täytetty mm. soralla ja sementillä. Pohjoisesta kohti kaakkoa ja röykkiötä 3 maaperä muuttui moreeniksi.

Lisäksi tarkastelin jo aikaisemmin keväällä ja kesän kuluessa kuorittuja alueita varsinaisen tutkimusalueen eteläpuolella. Uuden rautatiesillan ylityspaikalta puretun huvilan ja röykkiöalueen välissä oli laajoja kuorittuja alueita, joissa havainnointi mahdollisuudet olivat hyvät muutamaa vetistä paikkaa lukuun ottamatta (raskaan kaivinkoneen syvät urat myöhäissyksyltä 2000). En havainnut nytkään mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa tuolla alueella, jonne jo syksyllä 2000 olin tehnyt koekuopat 12-14. (Ks. koekaivauskertomus 2000 ja sen yleiskartta.)

Makrofossiilitutkimukset ja karsta-ajoitukset

Maanäytteitä (koko 2 - 4 l) makrofossiilista kasvinjäänneanalyysejä varten otettiin muutama **röykkiöstä 6** (näyte 1: x = 8481.00, y = 1028.30, 7. krs., näyte 2: x = 8481.80, y = 1028.25, z = 89.45, 7. krs., näyte 3: x = 8482.50-60, y = 1030.75-85, z = 89.53-51, 4. krs. ja näyte 4: x = 8483.80-90, y = 1031.20-30, z = 89.63-58, 4. krs.) sekä **röykkiöstä 8/9** (näyte 5: x = 8487.80-90, y = 1039.40-50, z = 89.21-13, 6. krs. ja näyte 6: x = 8489.40-50, y = 1038.10, z = 89.55-23, 6. krs.). Toistaiseksi olen saanut vain analyysin alustavan tuloksen (liite), jonka mukaan makrofossiilisia kasvinjäänneitä oli hyvin vähän molemmissa röykkiöissä.

Vaikka monissa saviastian paloissa onkin karstaa, osoittautui riittävän suurien näytemäärien saaminen niistä hankalaksi, palat olivat joko pieniä tai karstaa irtosi vähän. Irrotin karstaa metalliterällä useasta palasta, mutta lopulta valitsin vain kolme näytettä. Ne on laitettu pieniin muoviputkiin, varustettu luettelonumeroilla ja toimitettu Helsingin yliopiston ajoituslaboratorioon ajoitettaviksi. Karsta-ajoitusnäytteet ovat seuraavat: KM 32989:64, röykkiön 2 ruudun 8493/1008 1. varsinaisesta kaivauskerroksesta löytyneestä saviastian palasta, KM 32989:934, röykkiön 6 ruudun 8480/1029 3. kerroksesta löytyneestä saviastian palasta ja KM 32989:1192, röykkiön 6 ruudun 5. kerroksesta löytyneistä paloista.

YHTEENVETO

Samalla kun reilua kolmasosaa (n. 1170 m²) tutkimusalueesta kaivettiin eri metodein, todettiin, että ainakin 600 - 800 m² voidaan jättää kokonaan kaivamatta. Esimerkiksi kaivamisen röykkiöiden välissä tasatulla alueella, jossa oli resentin rakennuksen perustus, ja toisaalta kuoritun alueen ja röykkiöiden välissä katsoin tarpeettomaksi. Kolme rakennetta (röykkiöt 1, 2 ja 4) kaivettiin kokonaan, mutta se oli mahdollista vain kaivinkoneen ja lapioiden avulla. Kaivinkoneen käyttöä röykkiöiden kaivamiseen en suosittelen, koska havaintojenteko on lähes mahdotonta, rakenteet menevät rikki ja löytöjen talteen saaminen maa- ja kivikasoista, huolimatta kasojen levityksestä ja metallin ilmaisimesta, tuntuu varsin sattumanvaraiselta. Viisi rakennetta osoittautui varmuudella rautakautisiksi (röykkiöt 2, 5, 6, 7 ja 9), ja niistä 5 ja 6 saatiin tutkittua lähes kokonaan, 2 kokonaan (kaivinkoneella ja tasokaivauksena), röykkiöistä 7 ja 9 vain murto-osat. Kolme rakennetta (röykkiöt 3, 4 ja 8) todettiin joko verraten nuoriksi ja/tai osittain luontaisiksi, yhden (röykkiö 10) ikä ja tarkoitus edes summittain jäi selvittämättä.

Vuonna 2000 koekaivauksen jälkeen tekemässäni historiallisen maankäytön selvityksessä pidin mahdollisena, että osa röykkiöistä voisi olla viljelyraunioita. Varsinaiset kaivaustutkimukset eivät tätä käsitystä tukeneet. Mielestäni suurin osa siitä esihistoriallisen ajan jälkeisestä ihmisen toiminnasta, josta oli jäänyt jälkiä tai esineistöä maastoon, ei liittynyt viljelyhistoriaan. Jos koskenperkausta ja rautatien rakentamista ei oteta huomioon, suurimmat ihmisen aiheuttamat vahingot muinaisjäännökselle ovat peräisin 1900-luvulta. 1950-luvun kartoilla röykkiöalueen keskellä on asuinrakennus, jonka perustuksen löysimme tasatulta alueelta. Vaikka kaivauksilla vierailleet VR:n edustajat osasivat esittää vain arvailuja talon iästä ja tarkoituksesta (rautatiealueella se on voinut kuulua vain Rautatiehallitukselle tai VR:lle), en ryhtynyt asiaa enää tarkemmin selvittämään. Mielestäni rakennus ei voi olla 1920-lukua vanhempi, koska tuota aikaa edeltävillä kartoilla paikalla ei ole yhtään rakennusta. Talo on luultavasti purettu viimeistään 1960- ja 1970-lukujen taitteen tienoilla, jolloin keskioluesta tuli ruokatavarakauppojen myyntiartikkeli (1968), ja röykkiöaluetta vastapäätä oli ollut kaksi kauppaa. Alueelta kerätyt tuhannet lasin sirut olivat etupäässä olutpulloista. Tässä yhteydessä voidaan lisäksi mainita, että Tuula Heikkurinen-Montell oli kuullut mustalaisten pitäneen paikalla kesäisin leiriä vielä 1950-luvulla, ja se voisi selittää monet tulenpitopaikat. (Tosin esim. toimittaja Aarre Nymanilla ei ollut muistikuvaa rakennuksesta eikä mustalaisleireistä.)

Kaikkien esihistoriallisiksi todettujen röykkiöiden löytöaineisto oli keskenään samanlaista ja arkista, vain löytömäärät vaihtelivat. Suurin löytöryhmä on rautakautinen keramiikka. Valtaosa saviastioista oli ollut karkeita, väriltään rusehtavia tai mustia, tasapohjaisia ruukkuja. Monissa paloissa on karstaa, ja sen avulla keramiikkaa on tarkoitus ajoittaa. Röykkiöistä 2, 5 ja 7 löydettiin myös muutamia koristeltuja paloja, joiden savimassa oli hienoa. Todellisen poikkeuksen löydöissä teki röykkiön 2 miekan katkelma (KM 32989:1), joka samalla on toinen ajoittava löytö koko tutkimusalueelta. Katkelma on luultavimmin ns. länsisuomalaisesta miekasta 600-luvulta jKr. (vrt. Kivikoski 1973 Abb. 517). Jos rautaesineen katkelma KM 32989: 675 röykkiön 6 kaivausalueelta on ns. kolmisilmuinen neulan pää (vrt. Kivikoski Abb. 249), on se miekan kanssa suunnilleen samanikäinen. Rakenteellisesti röykkiöt 5 ja 7 muistuttivat toisiaan, samoin röykkiöt 2 (tark. sen pohja), 6 ja 9. Sirpalekiveysten merkitys, täydellinen rakenne ja lopullinen koko jäivät selvittämättä. Ehkä Kuokkalankosken sirpalekiviröykkiöt olivat alunperin hyvin matalia, etupäässä pienestä kivisilpusta koottuja röykkiöitä tai paremminkin röykkiöryppäitä. Ja olivat sitten pikkuhiljaa aikaa myöten rinteessä peittyneet, tai ehkä niiden rakentajat jo peittivät niitä. Röykkiöiden 6 ja 9 perusteella näyttää siltä, että tutkimusalueen koko kaakkoisrinne ratapenkkaan saakka olisi ollut tiheiden sirpalekiveysten peittämä.

Ainakaan kansainvaellus- ja merovingiajalta en tunne vastaavanlaisia sirpalekiveyksiä Hämeestä tai Pirkanmaalta, vaikka noilla alueilla on muuten useita röykkiöitä, joissa on paljon keramiikkaa. Lähistöltä Kuokkalankoski muistuttaa ehkä eniten Naarankalmanmäkeä melko yksipuolisen ja arkisen löytöaineiston ja muiden kuin sirpalekiviröykkiöiden rakenteiden perusteella. Toisaalta Kuokkalankoskella, etenkin röykkiöstä 6, löydettiin keramiikkaa paljon enemmän kuin mistään Naarankalmanmäellä, jossa vuorostaan voitiin todeta hautauksia ainakin neljästä röykkiöstä. Miekän perusteella rohkenen pitää vain Kuokkalankosken röykkiötä 2 varmana hautana. Palaneita luita löydettiin hyvin vähän (130 kpl eli 32,4 g) koko tutkimusalueelta, eikä niitä ole analysoitu. Muut löydöt saattavat viitata peijaisiin tai muuhun vainajien kunnioittamiseen ja muistamiseen, tosin maatuneita eläinten luita ja hampaita löydettiin vähän. Toisaalta röykkiöt voivat olla hautamuistomerkkejä ilman ruumiita ja komeita löytöjä.

Helsingissä 6.5.2002

Eeva-Liisa Schulz, tutkija, FM

VI KARTTALUETTELO

Kartta	Mk	Koko	Sivu
Peruskartan 2123 07 LEMPÄÄLÄ ote	1:20 000	A4	32
1) Yleiskartta	1:400	A3	33
2) Tasokaivausalueet	1:200	A3	34
3) Röykkiö 1, pinta ja pintaprofiilit	1:50	A3	35
4) Röykkiö 2, alue 8491-8500/1004-1010,5 pohjaluvut	1:50		
pintaprofiili 8485-8503/1010	1:75	A3	36
5) Röykkiö 2, alue 8491-8500/1004-1010,5, taso 2	1:50	A3	37
6) Röykkiö 2, alue 8491-8498/1006-1010,5, taso 3	1:50	A4	38
7) Koeoja 8493-8515/1025-1026, pinta- ja pohjaluvut	1:50	A3	39
8) Koeoja 8493-8515/1025-1026, taso 1	1:50	A3	40
9) Koeoja 8493-8515/1025-1026, taso 2	1:50	A3	41
10) Koeoja 8493-8515/1025-1026, taso 3	1:50	A3	42
11) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1028, pinta- ja pohjaluvut	1:50	A4	43
12) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1028, taso 1	1:50	A3	44
13) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1028, taso 2	1:50	A3	45
14) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1028, taso 3	1:50	A3	46
15) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1028, taso 4	1:50	A3	47
16) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1028, taso 5	1:50	A3	48
17) Röykkiö 5, alue 8486-8493/1025-1027, taso 6	1:50	A3	49
18) Röykkiö 5, profiili 8493-8483/1027	1:25	A3	50
19) Röykkiö 6, alue 8475-8475/1025-1033, pinta- ja pohjaluvut	1:50	A3	51
20) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1030, taso 1	1:50	A3	52
21) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 2	1:50	A3	53
22) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 3	1:50	A3	54
23) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 4	1:50	A3	55
24) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 5	1:50	A3	56
25) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 6	1:50	A3	57
26) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 7	1:50	A3	58
27) Röykkiö 6, alue 8475-8485/1025-1033, taso 8	1:50	A3	59
28) Röykkiö 6, itäprofiili 8485-8475/1030	1:25	A3	60
29) Röykkiö 6, pohjoisprofiili 8485/1025-1033	1:25	A3	61
30) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), pinta- ja pohjaluvut	1:50	A3	62
31) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), taso 1	1:50	A3	63
32) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), taso 2	1:50	A3	64
33) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), taso 3	1:50	A3	65
34) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), taso 4	1:50	A3	66
35) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja			

8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), taso 5	1:50	A3	67
36) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, pinta- ja pohjaluvut	1:50	A3	68
37) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 1	1:50	A3	69
38) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 2	1:50	A3	70
39) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 3	1:50	A3	71
40) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 4	1:50	A3	72
41) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 5	1:50	A3	73
42) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 6	1:50	A3	74
43) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, taso 7	1:50	A3	75
44) Röykkiö 8/9, eteläprofiili 1040-1036/8487, itäprofiili 1040-8490-8487 ja pohjoisprofiili 1036-1040/8490	1:25	A3	76
45) Koeoja 8503-8504/1000-1024, pinta- ja pohjaluvut	1:50	A3	77
46) Koeoja 8503-8504/1000-1024, taso 1	1:50	A3	78
47) Röykkiö 2, saviastian palojen levintä/g	1:50	A3	79
48) Röykkiö 2, saviastian palojen levintä/kpl	1:50	A3	80
49) Röykkiö 5, saviastian palojen levintä/g	1:50	A4	81
50) Röykkiö 5, saviastian palojen levintä/kpl	1:50	A4	82
51) Röykkiö 5, savikuonan ja -tiivisteiden levintä/g	1:50	A4	83
52) Röykkiö 5, savikuonan ja -tiivisteiden levintä/kpl	1:50	A4	84
53) Röykkiö 5, palaneen savien levintä/g	1:50	A4	85
54) Röykkiö 5, palaneen savien levintä/kpl	1:50	A4	86
55) Röykkiö 5, rautakuonan levintä/g	1:50	A4	87
56) Röykkiö 5, rautakuonan levintä/kpl	1:50	A4	88
57) Röykkiö 6, saviastian palojen levintä/g	1:50	A3	89
58) Röykkiö 6, saviastian palojen levintä/kpl	1:50	A3	90
59) Röykkiö 6, savitiivisteiden ja -kuonan levintä/g	1:50	A3	91
60) Röykkiö 6, palaneen savien levintä/g	1:50	A3	92
61) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), saviastian palojen levintä/g	1:50	A3	93
62) Koeojat 8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7) ja 8485-8493/1010-1011 (röykkiö 2), saviastian palojen levintä/kpl	1:50	A3	94
63) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, saviastian palojen levintä/g	1:50	A3	95
64) Koeoja 1027-1040/8487-8490, röykkiöt 5 ja 8/9, saviastian palojen levintä/kpl	1:50	A3	96

VII NEGATIIVI JA DIAPOSITIIVILUETTELO

Kuvaaja E.-L. Schulz ellei toisin mainita

Negatiivit

- 122204 Tutkimusalueen yleiskuva pohjoisesta.
- 122205 Näkymä tutkimusalueelle alhaalta kevyenliikenteen väylältä idästä. Polku ylittää **röykkiön 6**, joka jää kuvassa osittain suuren pihlajan varjon alle.
- 122206 Näkymä tutkimusalueelle alhaalta kevyenliikenteen väylältä kaakosta. **Röykkiö 8** on suuren pihlajan takana ja alla.
- 122207 Näkymä tutkimusalueelle alhaalta Birgitan polulta kaakosta.
- 122208 Näkymä tutkimusalueen pohjoisosiin röykkiö 6:n kaivausalueelta etelästä. Taustalla alueen korkein kohta eli **röykkiö 3**.
- 122209 Näkymä tutkimusalueen luoteisosiin röykkiö 6:n kaivausalueelta kaakosta.
- 122210 Näkymä tutkimusalueen länsiosiin röykkiö 6:n kaivausalueelta idästä. Taustalla Hakkarintie 43:n kiinteistö, jossa sijaitti kaivauksen toimisto- ja taukotila.
- 122211 Tutkimusalueen luoteis- ja pohjoisosaa Hakkarintieltä lounaasta.
- 122212 Tutkimusalueen keskiosaa Hakkarintieltä länsilounaasta.
- 122213 Näkymä Hakkarintieltä lännestä kohti röykkiöitä 1 (R1) ja 3 (R3).
- 122214 **Röykkiö 2** lännestä.
- 122215 Sama etelästä.
- 122216 Sama idästä.
- 122217 Röykkiö 6:n tasokaivausaluetta (8475-8485/1025-1030) etelästä tasossa 1.
- 122218 Röykkiö 6:n tasokaivausalueen koillisosa lounaasta tasossa 1.
- 122219 Ruudut 8475-8480/1025-1028 koillisesta tasossa 1.
- 122220 Ruudut 8482-8484/1025-1028 kaakosta tasossa 1.
- 122221 Ruudut 8477-8481/1026-1029 luoteesta tasossa 1.
- 122222 Röykkiö 6:n tasokaivausalue lounaasta tasossa 1. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122223 Ruudut 8475-8480/1025-1029 lännestä tasossa 1. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122224 Röykkiö 6:n tasokaivausalue etelästä tasossa 2.
- 122225 Sama kaakosta.
- 122226 Sama lounaasta.
- 122227 Koeoja 8486-8515/1025 kulki etelästä pohjoiseen ylittäen **röykkiön 3**. Koeoja etelästä tasossa 2.
- 122228 Koeoja 8486-8515/1025 sivusi myös **röykkiötä 5**. Ruudut 8487-8493/1025 lounaasta tasossa 2.
- 122229 Ruudut 8487-8492/1025 pohjoisesta tasossa 2.
- 122230 Ruudut 8503-8507/1025 pohjoisesta tasossa 2.
- 122231 Ruudut 8507-8512/1025 etelästä tasossa 2.
- 122232 Koko koeoja 8486-8515/1025 pohjoisesta tasossa 2. Kuvan keskiosassa röykkiön 3 kiveystä.
- 122233 Itä-länsisuuntainen koeoja 8503/1000-1024 kulki **röykkiöiden 2 ja 4 välistä**. Kuvassa Ville Sainio ja Stephan Schulz kaivavat koeojaa tasoon 1. Idästä.
- 122234 Röykkiön 5 kohdalla koeojaa laajennettiin. Kuvassa laajennusalueen rehevä kasvillisuus poistettu ja pintakivet paljastettu. Kaakosta.
- 122235 Sama luoteesta.
- 122236 Kuvan keskialueella Elina Rautkivi, Ville Sainio, Marjukka Bastamow ja Jukka Hakala kaivavat tasokaivausalueen eteläreunan 2. kerrosta ja Esa Mikkola piirtää, edessä selin Stephan Schulz. Luoteesta.

- 122237 Kaivausalueen pohjoisosan reunoilla kaivetaan 2. kerrosta. Kuvassa Stephan Schulz, Juha Höyssä, Mikko Suha, Kalle Nummela ja Antti Eeva. Lounaasta.
- 122238 Vasemmalla Stephan Schulz ja Juha Höyssä kaivavat länsireunan 2. kerrosta. Edessä oikealla Esa Mikkola asettelee mittoja kiveyksen piirtämistä varten, hänen takanaan näkyy Kalle Nummela, kaivausalueen ulkopuolella Mikko Suha. Eteläkaakosta.
- 122239 Etualalla Esa Mikkola valmistelee piirtämistä ja taaempaan Kalle Nummela ja Antti Eeva kaivavat pohjoisreunan 2. kerrosta. Etelästä.
- 122240 Rökkiöön 2 kaivetaan kaivinkoneella entisen kellarikuopan suuntaista koeojaa ja poistetaan täytemaata pinnalta. Koillisesta.
- 122241 Sama kauempaa lähempää.
- 122242 Sama itäkoillisesta.
- 122243 Koeoja ja täytemaan poisto kaivinkoneen jäljiltä. Itäkaakosta kohti Hakkarintietä, joka kulkee maakasojen ja sireenipensaiden välissä.
- 122244 Sama lähempää.
- 122245 Sama pohjoiskoillisesta.
- 122246 Ruudut 8486-8492/1026 pohjoisesta tasossa 2.
- 122247 Sama etelästä.
- 122248 Rökkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 3.
- 122249 Ruudut 8475-8481/1025-1029 kaakosta tasossa 3.
- 122250 Rökkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 3.
- 122251 Rökkiö 6:n tasokaivausalue koillisesta tasossa 3.
- 122252 Rökkiö 6:n tasokaivausalue luoteesta tasossa 3.
- 122253 **Rökkiön 7** ylittävä itä-länsisuuntainen koeoja 8482/1010-1021 lännestä tasossa 1. Ruutu 8482/1010 sadeveden täyttämä. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122254 Ruudut 8482/1016-1019 pohjoisesta tasossa 1. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122255 Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 1. Ruutu 8485/1010 sadevedellä täyttyneenä. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122256 Sama pohjoisesta. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122257 "Kellarikuoppa" sadevedellä täyttyneenä kaivinkoneen jäljiltä lapioilla ja lastoilla puhdistetussa koeojassa. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122258 Rökkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 4. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122259 Sama pohjoisesta. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122260 Myös itä-länsisuuntainen koeoja 8488/1027-1039 sivusi **rökkiötä 5**. Koeojan länsipäätä tasossa 2 ja rökkiön maakivien pintoja kaakosta.
- 122261 Koeoja 8488/1027-1039, joka ylitti myös **rökkiön 8**, ruudut 8488/1027-1031 idästä tasossa 2.
- 122262 Ruudut 8488/1034-1038 lännestä tasossa 2.
- 122263 Koeoja 8488/1027-1039 idästä tasossa 2.
- 122264 Rökkiön 5 ruudut 8486-8492/1025-1026 pohjoisesta tasossa 4.
- 122265 Sama etelästä.
- 122266 Rökkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 5.
- 122267 Sama etelälounaasta.
- 122268 Sama pohjoisesta.
- 122269 Koeojaa 8482/1010-1021 kaivetaan tasoon 2. Idästä.
- 122270 Koeojaa 8488/1027-1039 kaivetaan tasoon 3. Idästä.
- 122271 Rökkiö 2:n eteläosaan ulotettiin etelästä pohjoiseen kulkenut koeoja 8485-8493/1010, jota tässä kaivetaan. Kuvattu pohjoiskoillisesta koneellisesti kuoritun rökkiön osan ja "kellarikuopan" takaa.
- 122272 Piilokuva: koiranputket suovat varjoa helteestä kärsivälle Tessa-koiralle.
- 122273 Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 2.

- 122274 Koeoja 8482/1010-1021 idästä tasossa 2.
- 122275 Ruudut 8482/1017-1020 lännestä tasossa 2.
- 122276 Koeoja 8488/1027-1039 idästä tasossa 3.
- 122277 Sama lännestä.
- 122278 Esa Mikkola, Ville Sainio ja Jussi Korhonen kankeavat kiviä röykkiön 6 tasokaivausalueen pohjoisreunalla. Lounaasta.
- 122279 Kaivaminen on edennyt jo syvälle, eikä Riia Siltasesta näy kuin pää ja Elina Rautkivistä selkä ja pää. Muut henkilöt ovat Antti Eeva, Juha Höyssä, Marjukka Bastamow ja Ville Sainio (selin kivellä). Länsiluoteesta.
- 122280 Kevyttä hellepäivien puuhaa: Jussi Korhonen ja Esa Mikkola kankeavat kiviä pois.
- 122281 Kuten edellä.
- 122282 Kuten edellä.
- 122283 Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 6. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122284 Ruudut 8480-8483/1025-1029 lännestä tasossa 6. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122285 Röykkiö 6:n tasokaivausalue pohjoisesta tasossa 6. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 122286 Koeoja 8488/1027-1039 lännestä tasossa 4.
- 122287 Sama idästä.
- 122288 Suuria kiviä nostettiin pressun avulla pois kaivausalueelta: Juha Höyssä, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Ville Sainio (selin), ja Esa Mikkola nostopuuhassa, jota katselee Antti Eeva.
- 122289 Pressua kantamassa Ville Sainio, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Antti Eeva ja Esa Mikkola.
- 122290 Kiveä pressulta pois vierittämässä samat henkilöt kuin edellä.
- 122291 Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 7.
- 122292 Samaa pohjoisluoteesta.
- 122293 Samaa etelälounaasta.
- 122294 Suurta maakiveä kangetaan ja vieritetään pois paikaltaan: Jussi Korhonen, Ville Sainio ja Ilkka Keränen.
- 122295 Saman kiven vääntö ja vieritys jatkuu...
- 122296 ...jatkuu...
- 122297 ... ja jatkuu...
- 122298 ... kunnes se on saatu toivotulle paikalle...
- 122299 Koeojan ruudut 8489-8492/1010 pohjoisesta tasossa 3.
- 122300 Koeoja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 3.
- 122301 Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 8, ruudut 8481-8484/1025-1027.
- 122302 Ruudut 8480-8484/1025-1028 kaakosta tasossa 8.
- 122303 Röykkiö 6:n tasokaivausalue tasossa 8 pohjoisluoteesta. Taustalla kaivausalueen pohjaan kaivetussa eteläosassa pois vieritettyjä suuria maakiviä.
- 122304 Ruudut 8479-8484/1025-1029 lounaasta.
- 122305 Koeoja 8482/1010-1021 idästä tasossa 3.
- 122306 Sama lännestä.
- 122307 **Röykkiö 6:n laajennuksen** (8480-8485/1030-1033) ruudut 8481-8484/1031-1032 etelästä tasossa 1.
- 122308 Sama pohjoisesta.
- 122309 **Koeojan 8488/1027-1039 itäpäähän laajennusta** avataan. Lännestä.
- 122310 Suurin osa isosta alueesta on jo pohjassa, Nina Peltonen (selin), Marjukka Bastamow ja Elina Rautkivi viimeistelevät viimeisiä piirrettäviä ruutuja. Luoteesta.
- 122311 Ison alueen eteläpää suurilla, pois vieritetyillä kivillä täytettynä. Kaakosta.
- 122312 Röykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia: 8485-8483/1030.
- 122313 Röykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia: 8483-8481/1030.

- 122314 Rökkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia: 8482-8480/1030.
- 122315 Rökkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiili 8485-8480/1030. Taustalla on aloitettu jo laajennusalueen kaivaminen.
- 122316 Ruudut 8487/1038-1039 ja 8488/1039 tasoissa 1 -3 eli koeojan laajennusta modernin häiriön poiston jälkeen. Muovilla peitettyä koeojan ruudut 8488/1037-1038 tasossa 5. Koillisesta.
- 122317 Rökkiön 6 laajennuksen ruudut 8481-8484/1031-1032 etelästä tasossa 2.
- 122318 Sama pohjoisesta.
- 122319 Esa Mikkola ja Nina Peltonen vaaitsemassa pohjoisprofiilia 848571025-1030 piirtämistä varten.
- 122320 Rökkiö 6:n tasokaivausalueen pohjoisprofiilia ennen puhdistusta ja piirtämistä: 8485/1028-1030.
- 122321 Rökkiö 6:n tasokaivausalueen pohjoisprofiilia ennen puhdistusta ja piirtämistä: 8485/1027-1029.
- 122322 Rökkiö 6:n tasokaivausalueen pohjoisprofiilia ennen puhdistusta ja piirtämistä: 8485/1025-1027.
- 122323 Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 4.
- 122324 Koeoja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 4.
- 122325 Rökkiön 5 itäprofiilia: 8493-8492,75 /1027.
- 122326 Rökkiön 5 itäprofiilia: 8492-8490/1027.
- 122327 Rökkiön 5 itäprofiilia: 8491-8489/1027.
- 122328 Rökkiö 6:n laajennus etelästä tasossa 2.
- 122329 Sama pohjoisesta.
- 122330 Ruudut 8487-8489/1036-1036 luoteesta tasossa 5.
- 122331 Sama idästä.
- 122332 Rökkiön 2 pohjoispuolista osaa poistetaan. Rökkiön leikkausta länsilounaasta. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa Jussi Korhonen.
- 122333 Rökkiön 2 pohjoispuolista osaa poistetaan. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa Jussi Korhonen. Koillisesta.
- 122334 Kaivinkoneen rökkiöstä 2 poistamasta maasta syntyi uusi rökkiö, jonka päältä lännestä oli hyvä valokuvata kaivinkoneen aikaansaannosta. Miekan lp. noin 2 m itä-länsi- ja n. 4 m etelä-pohjoissuuntaisesta mittanauhasta eli lähellä kuvan oikeata alanurkkaa.
- 122335 Kaivinkoneen rökkiöstä 2 poistama maa- ja kivikasa.
- 122336 Koeojan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä rökkiöllä 2: pohjoisprofiili 8493/1010-1011.
- 122337 Koeojan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä rökkiöllä 2: länsiprofiili n. 8491,5-8493/1010.
- 122338 Koeojan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä rökkiöllä 2: itäprofiili n. 8491,5-8493/1011.
- 122339 Rökkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 3.
- 122340 Sama pohjoisesta.
- 122341 **Rökkiön 1** kaivamista lounaasta. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa tutkimusavustaja Jussi Korhonen.
- 122342 Sama hieman lähempää.
- 122343 Rökkiö 1 maan tasalle kaivettuna pohjoiskoillisesta.
- 122344 Sama itäkoillisesta.
- 122345 Suurin osa rökkiöstä 3 kaivinkoneella pohjaan kaivettuna. Pohjoisluoteesta.
- 122346 Rökkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 4.
- 122347 Rökkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 4.

- 122348 Sama lähempää, ruutuihin 8480/1030, 8481-8482/1030-1031 muodostunut suorakaiteen muotoinen kiveys.
- 122349 Ruudut 8487-8489/1036-1036 idästä tasossa 6.
- 122350 Sama lännestä.
- 122351 Röykkiö 2 kokonaan maan tasalle kaivinkoneella poistettuna ja lapiolla puhdistettuna. Alue on liitetty tutkimusalueen muuhun koordinaatistoon kaivamista, dokumentointia ja löytöjen talteenottoa varten. Luoteesta.
- 122352 Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 5.
- 122353 Sama lounaasta.
- 122354 Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 6.
- 122355 Sama lounaasta.
- 122356 Röykkiö 2:n alueelta kaivinkoneen ja lapioinnin jälkeen lastoilla esiin kaivettua sirpalekiveystä ruuduissa 8491-8494/1006-1010 länsilounaasta. Kuvassa Kalle Nummela ja Jukka Hakala.
- 122357 Sama etelästä.
- 122358 Marjukka Bastamow kaivaa röykkiö 2:n alueella ruutua 8498/1005. Etelästä.
- 122359 Ruudut 8481/1031, 8482/1031-1032 idästä tasossa 7.
- 122360 Röykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 7.
- 122361 Itäprofiili 8490-8487/1040.
- 122362 Eteläprofiili 8487/1040-1036.
- 122363 Pohjoisprofiili 8485/1030-1033.
- 122364 Rajut sade- ja raekuurot vaikeuttivat röykkiö 2:n alueen kaivamista. Kuvassa Stephan Schulz ja Nina Peltonen. Etelästä.
- 122365 Sama luoteesta.
- 122366 Sini Järnström ja Elina Rautkivi kaivavat röykkiö 2:n pohjaa.
- 122367 Seulomassa Stephan Schulz ja Sini Järnström.
- 122368 Nina Peltonen piirtää röykkiö 2:n pohjaa.
- 122369 Röykkiö 2:n alueen sirpalekiveystä ruuduissa 8491-8494/1006-1010 kaivetaan toista kertaa esiin. Kuvassa Kalle Nummela, Jukka Hakala ja Riia Siltanen. Luoteesta.
- 122370 Sama kaakosta. Taustalla Elina Rautkivi.
- 122371 Röykkiö 2:n pohjalta ruudusta 8497/1007 paljastunut pieni nokinen sirpalekiveys. Ylhäältä pohjoisesta.
- 122372 Näkymä tutkimusalueelle kaivausten päättyessä lännestä Hakkarintieltä.
- 122373 Näkymä tutkimusalueelle kaivausten päättyessä länsilounaasta Hakkarintieltä.
- 122374 Tutkimusalue pohjoisesta siinä kunnossa mihin se jäi kaivausten päättyessä.
- 122375 Tauko- ja toimistotila Hakkarintie 43:ssa siivottiin lopuksi ja löydöt, työkalut, huonekalut ja muut tarvikkeet nostettiin pihalle odottamaan kuljetusta Helsinkiin.
- 122375 Ryhmäkuva kaivausalueelta ennen poislähtöä: Nina Peltonen, Tessa-koira, Stephan Schulz, Kalle Nummela, Jussi Korhonen, Elina Rautkivi, Jukka Hakala (selin) ja Sini Järnström.
- 122377 Kuten edellä
- 122378 Kuten edellä.

Diat

- 46956 Tutkimusalueen yleiskuva pohjoisesta.
- 46957 Näkymä tutkimusalueelle alhaalta Birgitan polulta kaakosta.
- 46958 Tutkimusalueen luoteis- ja pohjoisosaa Hakkarintieltä lounaasta.
- 46959 Tutkimusalueen keskiosaa Hakkarintieltä länsilounaasta.
- 46960 Näkymä Hakkarintieltä lännestä kohti **röykkiöitä 1 (R1 yleiskartalla) ja 3 (R3 yleiskartalla)**.
- 46961 **Röykkiön 1** kaivamista lounaasta. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa tutkimusavustaja Jussi Korhonen.
- 46962 Sama hieman lähempää.
- 46963 Röykkiö 1 maan tasalle kaivettuna pohjoiskoillisesta.
- 46964 Sama itäkoillisesta.
- 46965 **Röykkiö 2** lännestä.
- 46966 Sama idästä.
- 46967 Sama etelästä.
- 46968 Röykkiöön 2 kaivetaan kaivinkoneella entisen kellarikuopan suuntaista koeojaa ja poistetaan täytemaata pinnalta. Koillisesta.
- 46969 Sama lähempää.
- 46970 Sama itäkoillisesta.
- 46971 Koeoja ja täytemaan poisto kaivinkoneen jäljiltä. Itäkaakosta kohti Hakkarintietä, joka kulkee maakasojen ja sireenipensaiden välissä.
- 46972 "Kellarikuoppa" sadevedellä täyttyneenä kaivinkoneen jäljiltä lapioilla ja lastoilla puhdistetussa koeojassa. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 46973 Röykkiö 2:n eteläosaan ulotettiin etelästä pohjoiseen kulkenut koeoja 8485-8493/1010, jota tässä kaivetaan. Kuvattu pohjoiskoillisesta koneellisesti kuoritun röykkiön osan ja "kellarikuopan" takaa.
- 46974 Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 1. Ruutu 8485/1010 sadevedellä täyttyneenä. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 46975 Sama pohjoisesta. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 46976 Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 2.
- 46977 Koeoja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 3.
- 46978 Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 4.
- 46979 Koeoja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 4.
- 46980 Koeojan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä röykkiöllä 2: länsiprofiili n. 8491,5-8493/1010.
- 46981 Koeojan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä röykkiöllä 2: pohjoisprofiili 8493/1010-1011.
- 46982 Koeojan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä röykkiöllä 2: itäprofiili n. 8491,5-8493/1011.
- 46983 Röykkiön 2 pohjoispuolista osaa poistetaan. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa Jussi Korhonen. Koillisesta.
- 46984 Röykkiön 2 pohjoispuolista osaa poistetaan. Röykkiön leikkausta länsilounaasta. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa Jussi Korhonen.
- 46985 Kaivinkoneen röykkiöstä 2 poistamasta maasta syntyi uusi röykkiö, jonka päältä lännestä oli hyvä valokuvata kaivinkoneen aikaansaannosta ja miekan katkelman löytöpaikkaa. Miekan lp. noin 2 m itä-länsi ja n. 4 m etelä-pohjoissuuntaisesta mittanauhasta eli lähellä kuvan oikeata laitaa.
- 46987 Röykkiö 2 kokonaan maan tasalle kaivinkoneella poistettuna ja lapioilla puhdistettuna. Alue on liitetty tutkimusalueen muuhun koordinaatistoon kaivamista, dokumentointia ja löytöjen talteenottoa varten. Luoteesta.

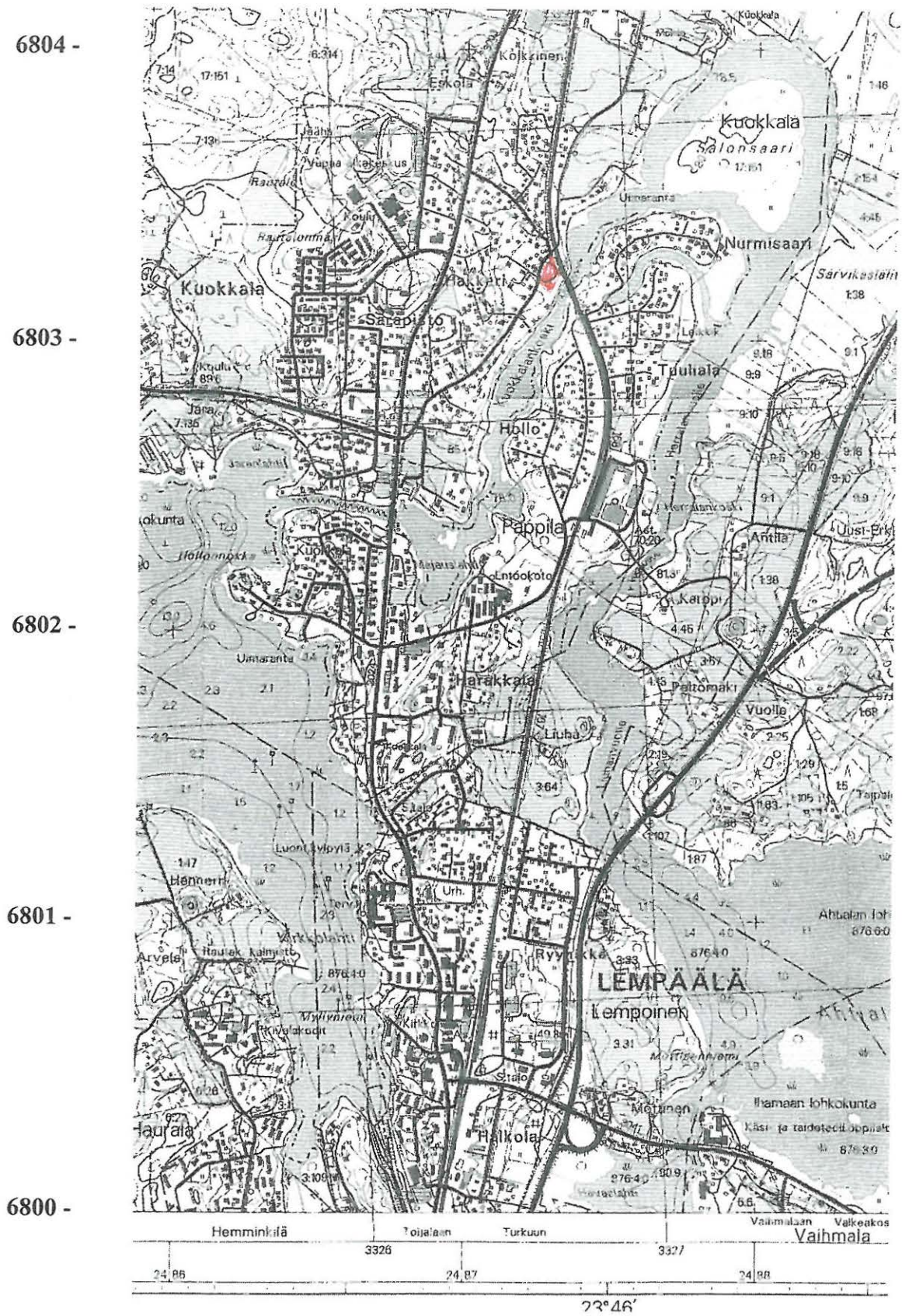
- 46988 Røykkiö 2:n alueelta kaivinkoneen ja lapioinnin jälkeen lastoilla esiin kaivettua sirpalekiveystä ruuduissa 8491-8494/1006-1010 länsilounaasta.
- 46989 Marjukka Bastamow kaivaa røykkiö 2:n alueella ruutua 8498/1005. Etelästä.
- 46990 Rajut sade- ja raekuurot vaikeuttivat røykkiö 2:n aleen kaivamista. Etelästä.
- 46991 Sama luoteesta.
- 46992 Sini Järnström ja Elina Rautkivi kaivavat røykkiö 2:n pohjaa.
- 46993 Røykkiö 2:n alueen sirpalekiveystä ruuduissa 8491-8494/1006-1010 kaivetaan toista kertaa esiin. Kuvassa Kalle Nummela, Jukka Hakala ja Riia Siltanen. Luoteesta.
- 46994 Røykkiö 2:n pohjalta ruudusta 8497/1007 paljastunut pieni nokinen sirpalekiveys. Ylhäältä pohjoisesta.
- 46995 Näkymä tutkimusalueen pohjoisosiin røykkiö 6:n kaivausalueelta etelästä. Taustalla alueen korkein kohta eli **røykkiö 3**.
- 46996 Koeoja 8486-8515/1025 kulki etelästä pohjoiseen ylittäen røykkiön 3. Koeoja etelästä tasossa 2.
- 46997 Saman koeojan ruudut 8503-8507/1025 pohjoisesta tasossa 2.
- 46998 Saman koeojan ruudut 8507-8512/1025 pohjoiskoillisesta tasossa 2.
- 46999 Koko koeoja 8486-8515/1025 pohjoisesta tasossa 2. Kuvan keskiosassa røykkiön 3 kiveystä.
- 47000 Suurin osa røykkiöstä 3 kaivinkoneella pohjaan kaivettuna. Pohjoisluoteesta.
- 47001 Itä-länsisuuntainen koeoja 8503/1000-1024 kulki **røykkiöiden 2 ja 4 välistä**. Kuvassa Ville Sainio ja Stephan Schulz kaivavat koeojaa tasoon 1. Idästä.
- 47002 Koeoja 8486-8515/1025 sivusi myös **røykkiötä 5**. Ruudut 8487-8493/1025 lounaasta tasossa 2.
- 47003 Røykkiön 5 kohdalla koeojaa laajennettiin. Kuvassa laajennusalueen rehevä kasvillisuus poistettu ja pintakivet paljastettu. Kaakosta.
- 47004 Sama luoteesta.
- 47005 Myös itä-länsisuuntainen koeoja 8488/1027-1039 sivusi røykkiötä 5. Koeojan länsipäätä tasossa 2 ja røykkiön maakivien pintoja kaakosta.
- 47006 Røykkiön 5 ruudut 8487-8492/1025 pohjoisesta tasossa 2.
- 47007 Ruudut 8486-8492/1026 pohjoisesta tasossa 2.
- 47008 Ruudut 8486-8492/1025-1026 pohjoisesta tasossa 4.
- 47009 Sama etelästä.
- 47010 Røykkiön 5 itäprofiilia: 8493-8492,75 /1027.
- 47011 Røykkiön 5 itäprofiilia: 8492-8490/1027.
- 47012 Røykkiön 5 itäprofiilia: 8491-8489/1027.
- 47013 Näkymä tutkimusalueelle alhaalta kevyenliikenteen väylältä idästä. Polku ylittää **røykkiön 6**, joka jää kuvassa osittain suuren pihlajan varjon alle.
- 47014 Røykkiö 6:n tasokaivausalue (8475-8485/1025-1030) lounaasta tasossa 1. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 47015 Ruudut 8475-8480/1025-1028 koillisesta tasossa 1.
- 47016 Ruudut 8482-8484/1025-1028 kaakosta tasossa 1.
- 47017 Ruudut 8477-8481/1026-1029 luoteesta tasossa 1.
- 47018 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 2.
- 47019 Sama etelästä.
- 47020 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 3.
- 47021 Ruudut 8475-8481/1025-1029 lähempää kaakosta tasossa 3.
- 47022 Røykkiö 6:n tasokaivausalue koillisesta tasossa 3.
- 47023 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 4. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 47024 Sama pohjoisesta. Kuvaaja Esa Mikkola.
- 47025 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 5.

- 47026 Sama etelälounaasta.
47027 Sama pohjoisesta.
47028 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 6. Kuvaaja Esa Mikkola.
47029 Ruudut 8480-8483/1025-1029 lännestä tasossa 6. Kuvaaja Esa Mikkola.
47030 Røykkiö 6:n tasokaivausalue pohjoisesta tasossa 6. Kuvaaja Esa Mikkola.
47031 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 7.
47032 Sama etelälounaasta.
47033 Sama pohjoisluoteesta.
47034 Røykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 8, ruudut 8480-8484/1025-1028.
47035 Sama lounaasta, ruudut 8479-8484/1025-1029.
47036 Røykkiö 6:n tasokaivausalue tasossa 8 pohjoisluoteesta. Taustalla kaivausalueen pohjaan kaivetussa eteläosassa pois vieritettyjä suuria maakiviä.
47037 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen pohjoisprofiilia ennen puhdistusta ja piirtämistä: 8485/1025-1027.
47038 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen pohjoisprofiilia ennen puhdistusta ja piirtämistä: 8485/1027-1029.
47039 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen pohjoisprofiilia ennen puhdistusta ja piirtämistä: 8485/1028-1030.
47040 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiili 8485-8480/1030. Taustalla on aloitettu jo laajennusalueen kaivaminen.
47041 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia: 8485-8483/1030.
47042 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia: 8483-8481/1030.
47043 Røykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia: 8482-8480/1030.
47044 **Røykkiö 6:n laajennuksen** (8480-8485/1030-1033) ruudut 8481-8484/1031-1032 etelästä tasossa 1.
47045 Sama pohjoisesta.
47046 Sama tasossa 2.
47047 Røykkiö 6:n laajennus etelästä tasossa 2.
47048 Sama pohjoisesta.
47049 Røykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 3.
47050 Sama pohjoisesta.
47051 Røykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 4.
47052 Sama lähempää, ruutuihin 8480/1030, 8481-8482/1030-1031 muodostunut suorakaiteen muotoinen kiveys.
47053 Røykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 4.
47054 Røykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 5.
47055 Sama pohjoisesta.
47056 Røykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 6.
47057 Sama pohjoisesta.
47058 Røykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 7.
47059 Ruudut 8481/1031, 8482/1031-1032 idästä tasossa 7.
47060 Pohjoisprofiili 8485/1030-1033.
47061 **Røykkiön 7** ylittävä itä-länsisuuntainen koeoja 8482/1010-1021 lännestä tasossa 1. Ruutu 8482/1010 sadeveden täyttämä. Kuvaaja Esa Mikkola.
47062 Edellä mainitun koeojan ruudut 8482/1016-1019 pohjoisesta tasossa 1. Kuvaaja Esa Mikkola.
47063 Koeojaa 8482/1010-1021 kaivetaan tasoon 2. Idästä.
47064 Koeoja 8482/1010-1021 idästä tasossa 2.
47065 Ruudut 8482/1017-1020 lännestä tasossa 2.
47066 Koeoja 8482/1010-1021 idästä tasossa 3.

- 47067 Sama lännestä.
- 47068 Näkymä tutkimusalueelle alhaalta kevyenliikenteen väylältä kaakosta. **Röykkiö 8** on suuren pihlajan takana ja alla.
- 47069 Koeoja 8488/1027-1039, joka ylitti röykkiön 8 itä-länsi suuntaisesti, idästä tasossa 2.
- 47070 Koeojan ruudut 8488/1027-1031 idästä tasossa 2.
- 47071 Koeojan ruudut 8488/1034-1038 lännestä tasossa 2.
- 47072 Koeojaa 8488/1027-1039 kaivetaan tasoon 3. Idästä.
- 47073 Koeoja 8488/1027-1039 idästä tasossa 3.
- 47074 Sama lännestä.
- 47075 Koeoja 8488/1027-1039 idästä tasossa 4.
- 47076 Sama lännestä.
- 47077 **Koeojan 8488/1027-1039 itäpään laajennusta** avataan. Lännestä.
- 47078 Ruudut 8487/1038-1039 ja 8488/1039 tasoissa 1 -3 eli koeojan laajennusta modernin häiriön poiston jälkeen. Muovilla peitettynä koeojan ruudut 8488/1037-1038 tasossa 5. Koillisesta.
- 47079 Ruudut 8487-8488/1038-1039 pohjoisesta tasossa 4.
- 47080 Ruudut 8487-8489/1036-1039 luoteesta tasossa 5.
- 47081 Sama idästä.
- 47082 Ruudut 8487-8489/1036-1039 lännestä tasossa 6.
- 47083 Sama idästä.
- 47084 Itäprofiili 8490-8487/1040.
- 47085 Eteläprofiili 8487/1040-1036.
- 47086 Kuvan keskialueella Elina Rautkivi, Ville Sainio, Marjukka Bastamow ja Jukka Hakala kaivavat tasokaivausalueen eteläreunan 2. kerrosta, etualalla selin Stephan Schulz. Luoteesta.
- 47087 Vasemmalla Stephan Schulz ja Juha Höyssä kaivavat länsireunan 2. kerrosta. Edessä oikealla Esa Mikkola asettelee mittoja kiveyksen piirtämistä varten, hänen takanaan näkyy Kalle Nummela, kaivausalueen ulkopuolella Mikko Suha. Eteläkaakosta.
- 47088 Etualalla Esa Mikkola valmistelee piirtämistä ja taaempaan Kalle Nummela ja Antti Eeva kaivavat pohjoisreunan 2. kerrosta. Etelästä.
- 47089 Kaivaminen on edennyt jo syvälle, eikä Riia Siltasesta näy kuin pää ja Elina Rautkivestä selkä ja pää. Muut henkilöt ovat Antti Eeva, Juha Höyssä, Marjukka Bastamow ja Ville Sainio (selin kivellä). Länsiluoteesta.
- 47090 Suurin osa alueesta on jo pohjassa, Nina Peltonen (selin), Marjukka Bastamow ja Elina Rautkivi viimeistelevät viimeisiä piirrettäviä ruutuja. Luoteesta.
- 47091 Seulomassa Stephan Schulz ja Sini Järnström.
- 47092 Esa Mikkola ja Nina Peltonen vaaitsemassa pohjoisprofiilia 8485/1025-1030 piirtämistä varten.
- 47093 Kevyttä hellepäivien puuhaa: Jussi Korhonen ja Esa Mikkola kankeavat kiviä pois paikoiltaan.
- 47094 Kuten edellä.
- 47095 Suuria kiviä nostettiin pressun avulla pois kaivausalueelta: Juha Höyssä, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Ville Sainio (selin), Antti Eeva ja Esa Mikkola nostopuuhassa, jota katselee Riia Siltanen.
- 47096 Pressua kantamassa Ville Sainio, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Antti Eeva ja Esa Mikkola.
- 47097 Kiveä pressulta pois vierittämässä samat henkilöt kuin edellä.
- 47098 Suurta maakiveä kangetaan ja vieritetään pois paikaltaan: Ville Sainio, Jussi Korhonen ja Ilkka Keränen.
- 47099 Saman kiven vieritys jatkuu...

- 47100 ... ja jatkuu...
- 47101 ... kunnes se on vieritetty toivotulle paikalle.
- 47102 Tutkimusalue pohjoisesta siinä kunnossa mihin se jäi kaivausten päättyessä.
- 47103 Näkymä tutkimusalueelle kaivausten päättyessä lännestä Hakkarintieltä.
- 47104 Näkymä tutkimusalueelle kaivausten päättyessä länsilounaasta Hakkarintieltä.
- 47105 Ryhmäkuva kaivausalueelta ennen poislähtöä: Nina Peltonen, Tessa-koira, Stephan Schulz, Kalle Nummela, Jussi Korhonen, Elina Rautkivi, Jukka Hakala (selin) ja Sini Järnström. Taustalla Helsinkiin matkaava IC-juna havainnollistaa hyvin, miten lähellä pääarataa työskenneltiin.

Peruskarttaote 1:20000
 Peruskartta 2123 07 LEMPÄÄLÄ
 Helsinki 1998

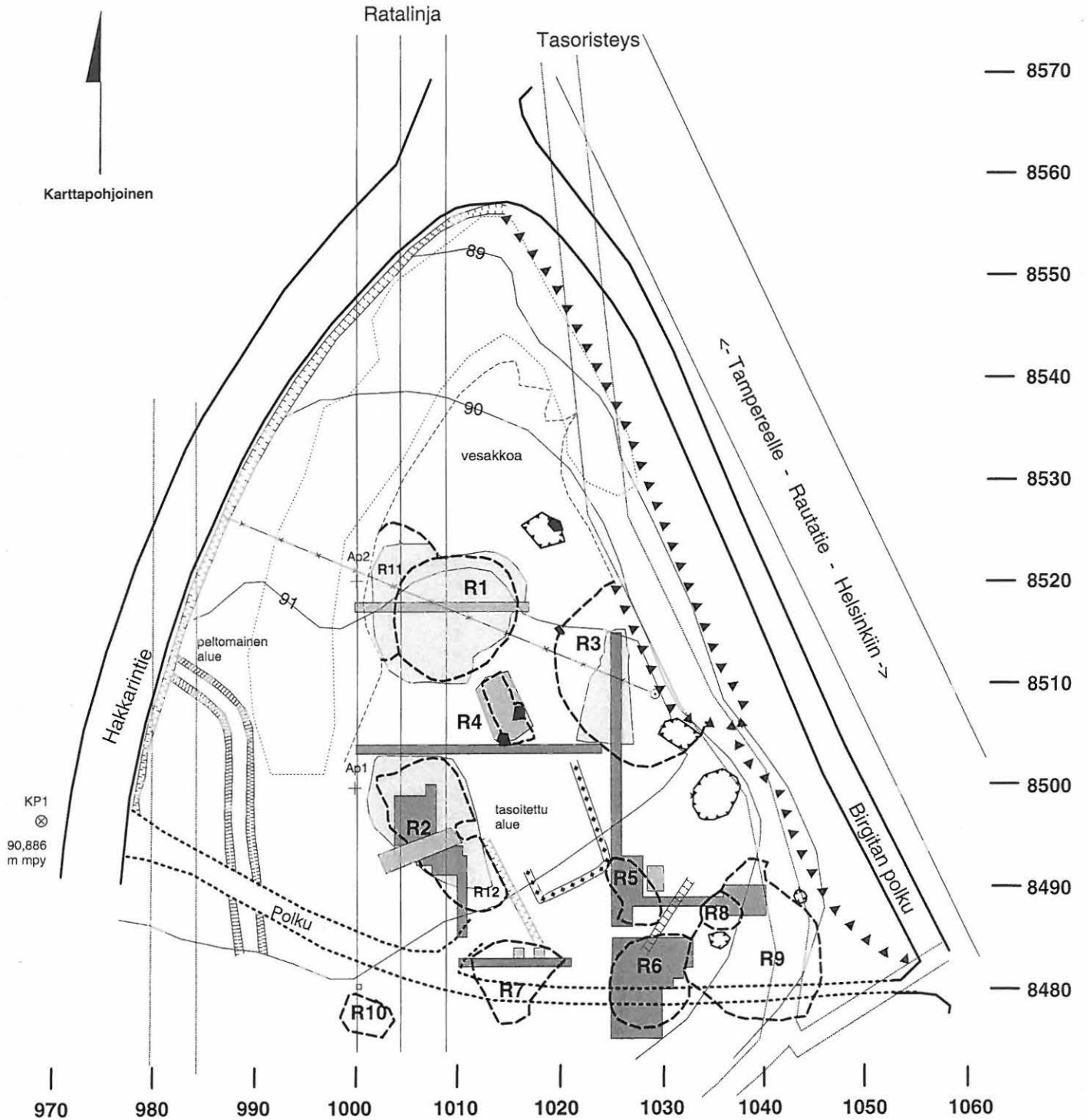
Tutkimuskohde merkitty punaisella

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Yleiskartta
Mk 1:400
Piirt. Esa Mikkola

10 m

	Tasokaivausalueet		Törmän reuna
	Kaivettu lapiolla		Iso maakivi
	Kaivinkoneella avatut alueet		Oja
	Sähköpylväs ja -johto		Kaivinkoneen jättämä ura
	Röykkiö/kiveys ja sen numero		Resentti rakennuksen perustus
	Kuopanne tai painauma		Tulevia tiejärjestelyjä
			Ap1-2 Asemointipisteet

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Tasokaivausalueet
Mk 1:200
Piirt. Esa Mikkola

Karttapohjoinen

10 m

8520 —

8510 —

8500 —

8490 —

8480 —

8470 —

1000   1010   1020   1030   1040

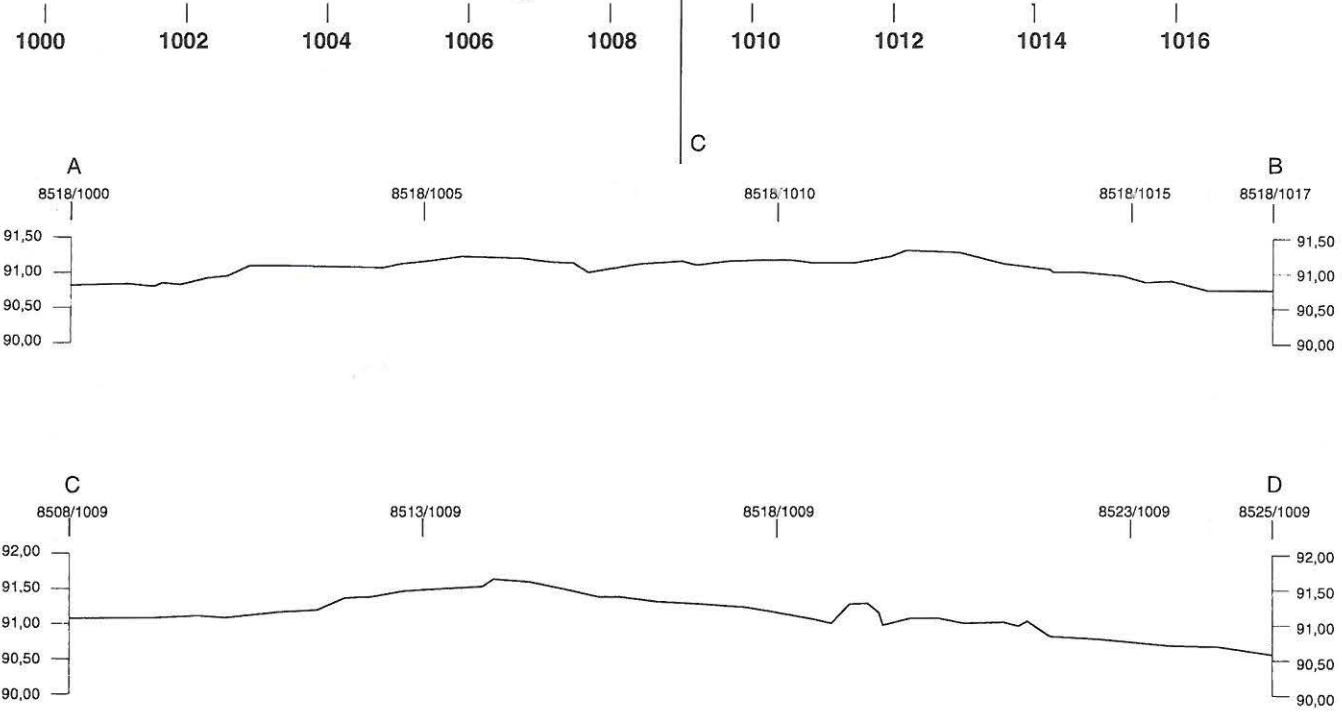
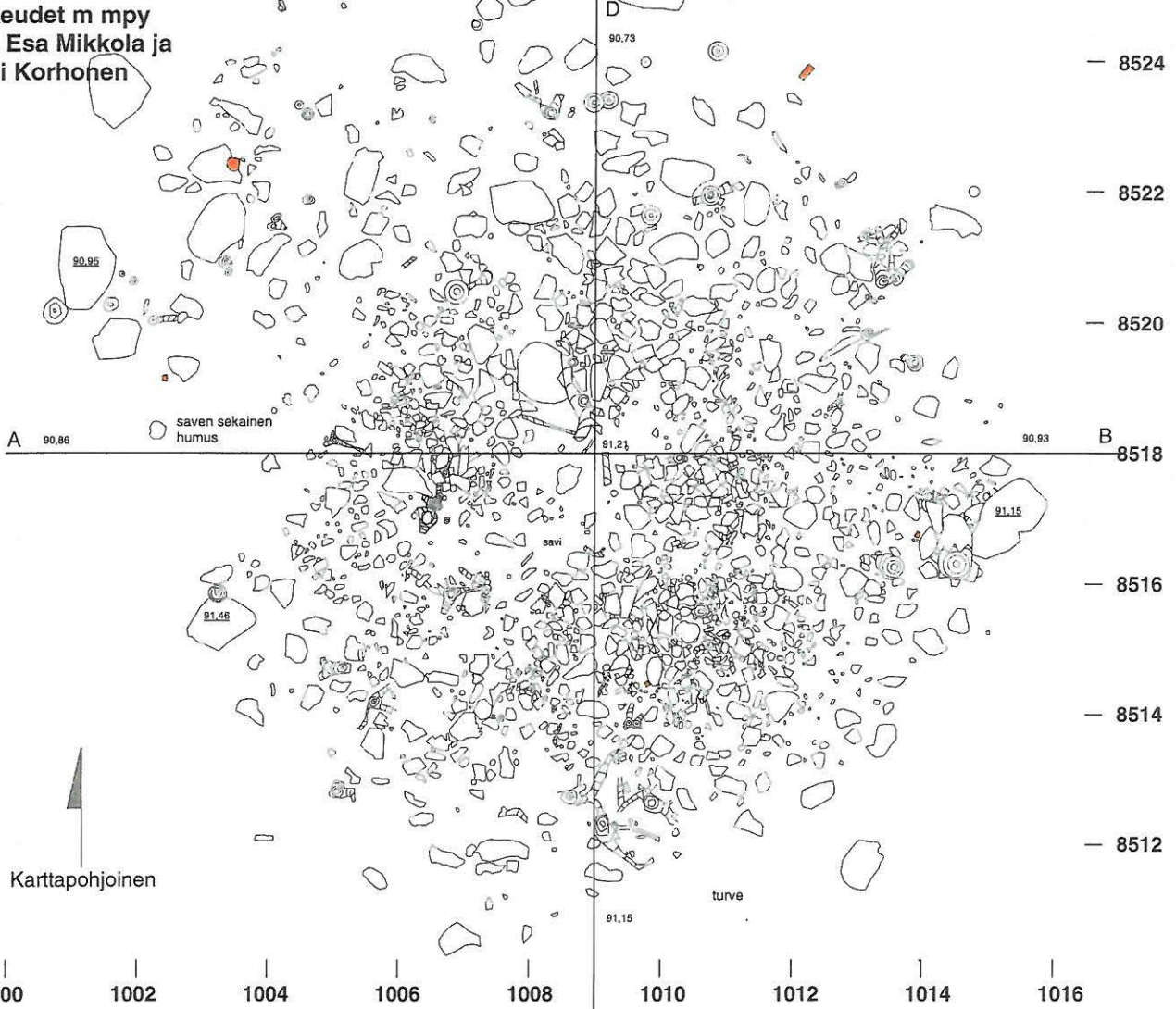
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 1
Pinta ja pintaprofiilit
8518/1000-1017
ja 8508-8525/1009
Mk 1:75

Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola ja
Jussi Korhonen

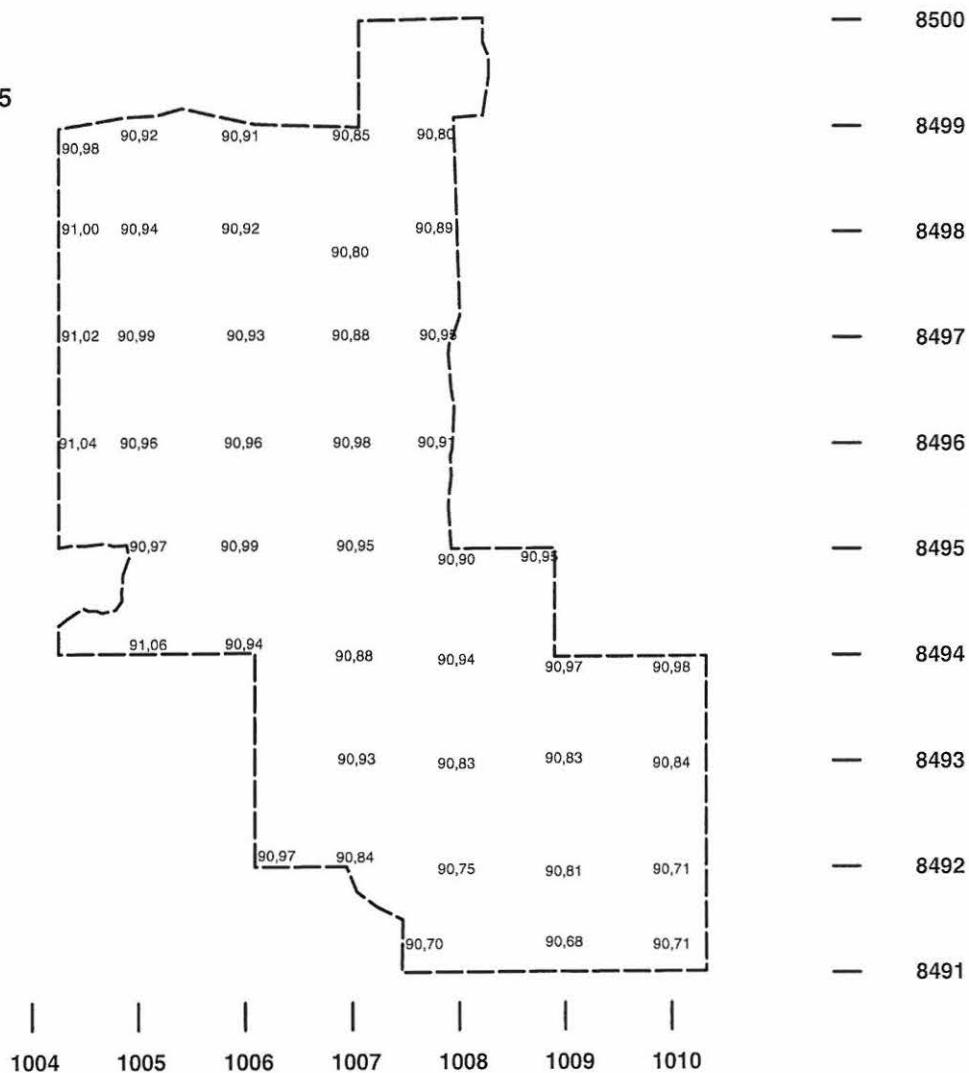
- kivi
- juuri ja kanto
- tiiltä ja laastia

1.5 m

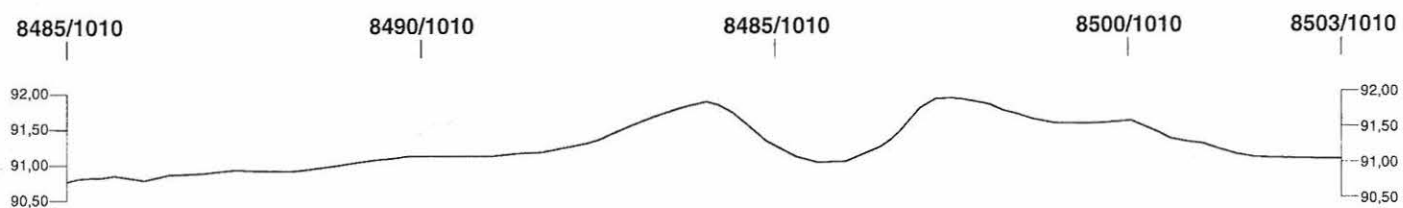

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 2
 Alue 8491-8500/1004-1010,5
 Pohjaluvut
 Mk 1:50 1 m
 Korkeudet m mpy
 Piirt. Esa Mikkola

Röykkiö 2
 Pintaprofiili 8485-8503/1010
 Mk 1:75 1,5 m
 Korkeudet m mpy
 Piirt. Jussi Korhonen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

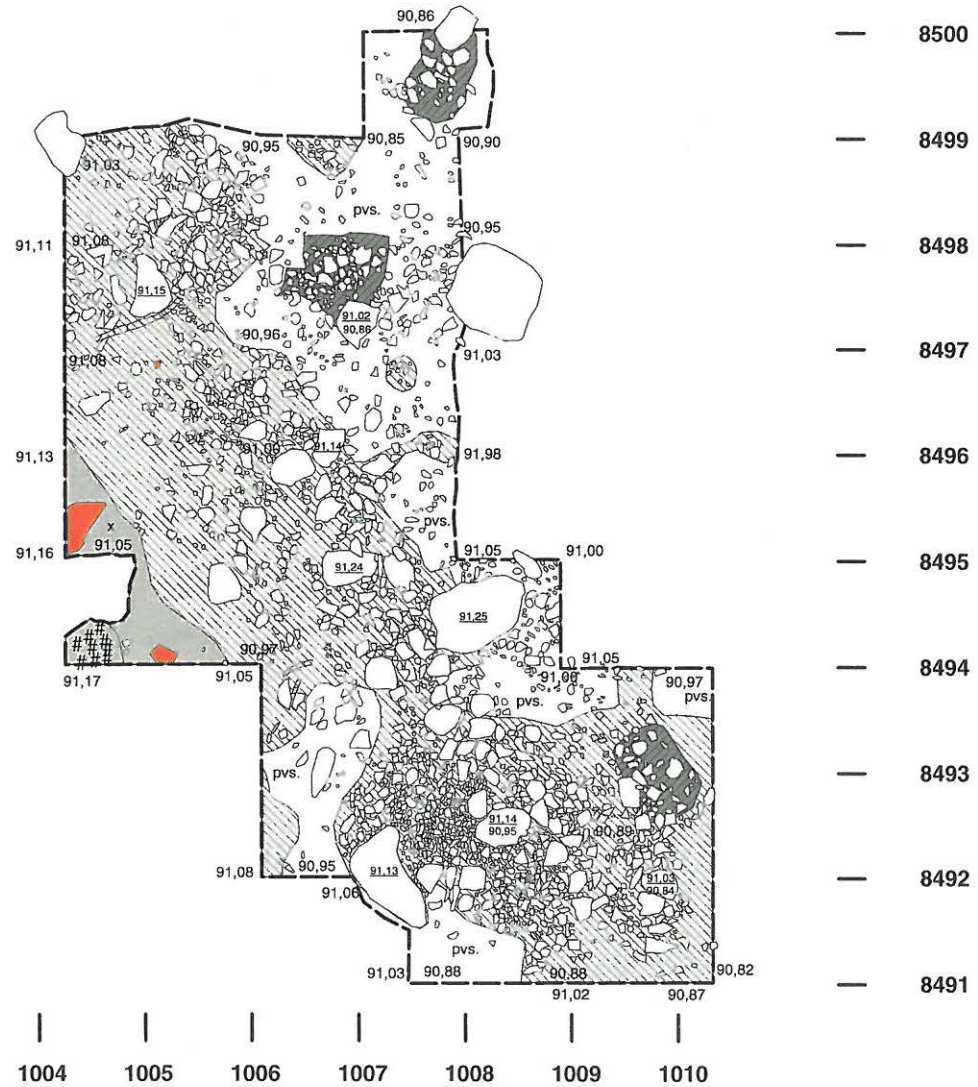
Röykkiö 2
Alue 8491-8500/1004-1010,5
Taso 2
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

1 m

- pvs. puhdas vaalea savi
- likamaa
- noen sekainen tumma likamaa
- nokimaa (resentti häiriö)
- tiiltä ja laastia
- x miekankahvan löytöpaikka
- juuri
- ### hiilenkappaleita
- kivi

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

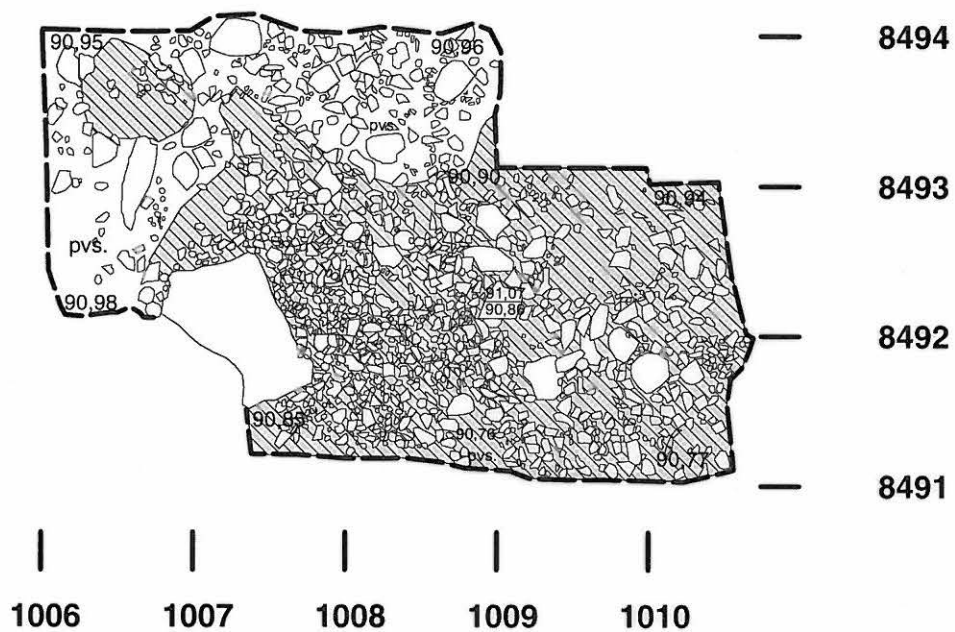
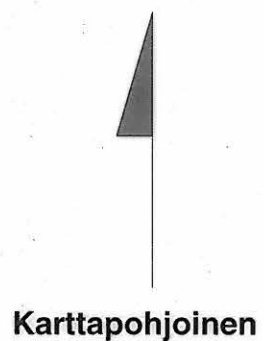
Röykkiö 2
Alue 8491-8498/1006-1010,5
Taso 3
MK 1:50 $\frac{1\text{ m}}{\quad}$
Korkeudet m mpy
Piirt. E. Mikkola

pvs. puhdas vaalea savi

likamaa

kivi

juuri

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 8493-8515/1025-1026

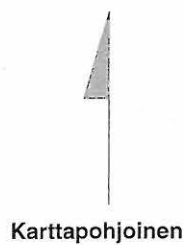
Pinta- ja pohjaluvut

Mk 1:50

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

1 m

8504					8515	91,05	90,98
						91,03	90,96
8503	90,96	90,99			8514	91,13	91,09
	90,83	90,83				91,05	91,07
8502	90,95	90,95			8513	91,20	91,15
	90,82	90,81				91,09	91,03
8501	90,94	90,93			8512	91,17	91,19
	90,78	90,74				91,10	91,08
8500	90,87	91,03			8511	91,20	91,22
	90,78	90,74				91,06	91,05
8499	90,90	90,87			8510	91,19	91,22
	90,78	90,73				91,14	91,11
8498	90,91	90,89			8509	91,26	91,28
	90,80	90,79				91,14	91,16
8497	90,94	90,91			8508	91,37	91,27
	90,81	90,79				91,18	91,19
8496	90,88	90,87			8507	91,30	91,37
	90,81	90,80				91,16	91,22
8495	90,89	90,78			8506	91,16	91,22
	90,76	90,76				91,01	91,06
8494	90,81	90,76			8505	91,00	91,11
	90,72	90,71				90,92	91,03
8493	90,86	90,71			8504	91,11	91,12
	90,71	90,64				90,96	90,89
			1025	1026			
						1025	1026

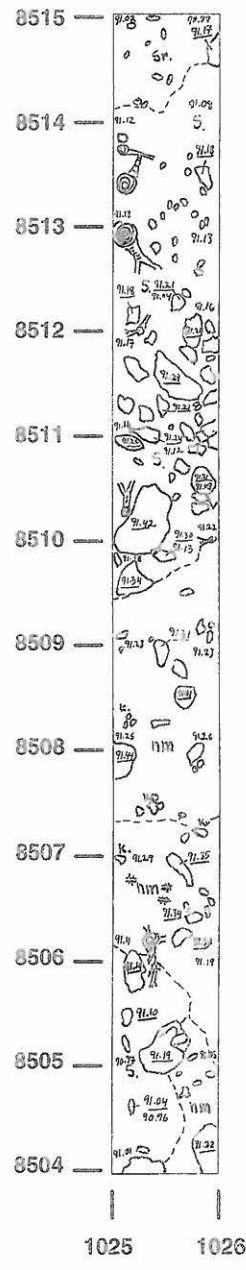
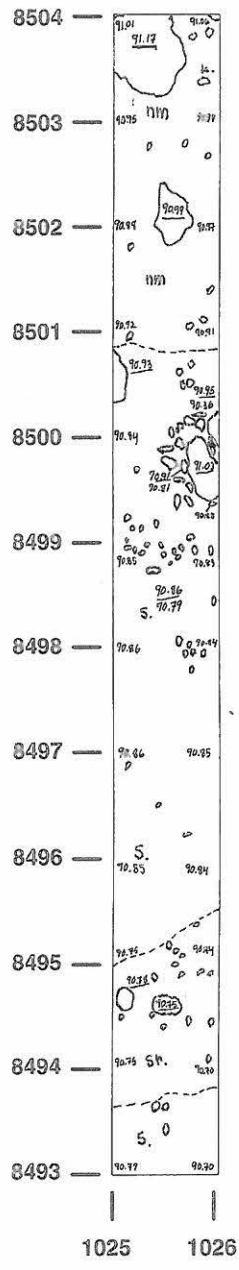

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 8493-8515/1025-1026
Koeojan pohjoisosa röykkiön 3 alueella
Taso 1

~~Mk 1:50~~ 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Jussi Korhonen

- kivi
- savi
- nokimaa
- hiiltynyt nokimaa
- kuonaa
- kanto ja juuri
- sora

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 8493-8515/1025-1026
Koeojan pohjoisosa röykkiön 3 alueella

Taso 2

~~Mk 1:50~~ 1 m

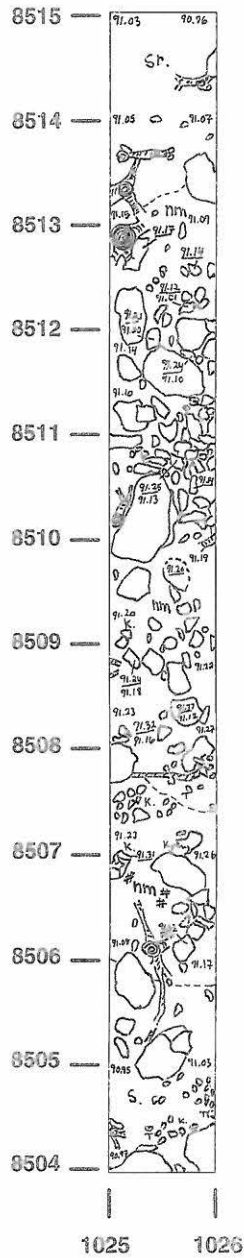
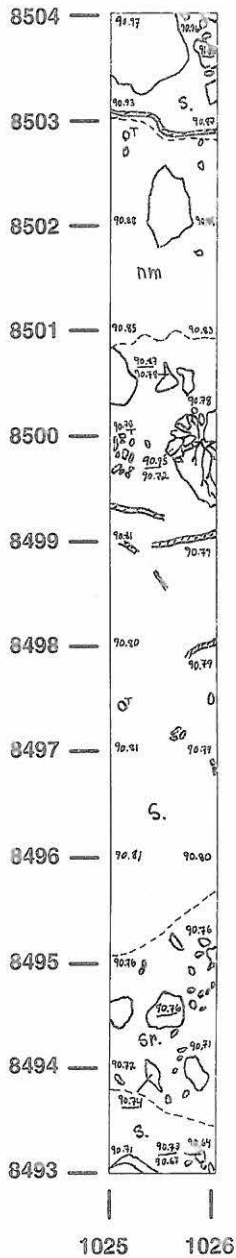
Korkeudet m mpy

Piirt. Jussi Korhonen

- kivi
- s. savi
- nm nokimaa
- # nm # hiiltynyt nokimaa
- k. kuonaa
- kanto ja juuri
- sr. sora
- T tiiltä

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeeja 8493-8515/1025-1026
Koeajan pohjoisosa röykkiön 3 alueella
Taso 3

~~Mk 1:50~~ 1 m

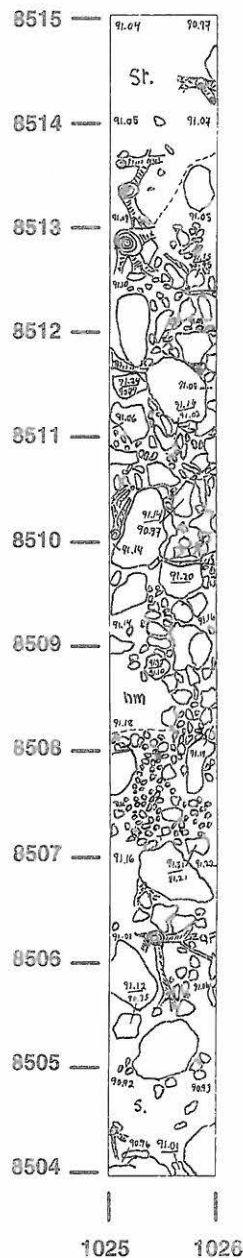
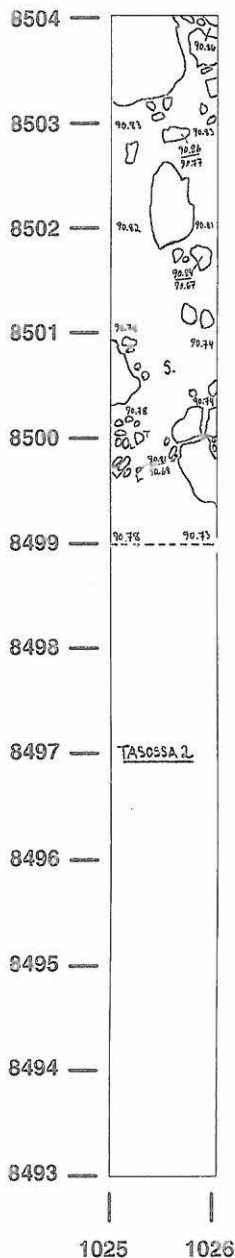
Korkeudet m mpy

Piirt. Jussi Korhonen

- kivi
- savi
- nokimaa
- kanto ja juuri
- sora
- tiiltä
- laastia

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

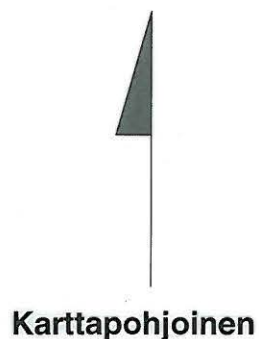
Röykkiö 5

Pinta- ja pohjaluvut

Mk 1:50 $\frac{1 \text{ m}}{\quad}$

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

8493	$\frac{90,86}{90,44}$	$\frac{90,71}{90,41}$	$\frac{90,76}{90,34}$	$\frac{90,71}{90,29}$
8492	$\frac{90,79}{90,44}$	$\frac{90,71}{90,39}$	$\frac{90,75}{90,25}$	$\frac{90,71}{90,29}$
8491	$\frac{90,63}{90,43}$	$\frac{90,74}{90,36}$	$\frac{90,71}{90,27}$	$\frac{90,65}{90,21}$
8490	$\frac{90,54}{90,25}$	$\frac{90,63}{90,34}$	$\frac{90,66}{90,29}$	$\frac{90,74}{90,18}$
8489	$\frac{90,54}{90,26}$	$\frac{90,51}{90,22}$	$\frac{90,56}{90,14}$	$\frac{90,48}{90,07}$
8488	$\frac{90,55}{90,26}$	$\frac{90,50}{90,12}$	$\frac{90,48}{90,00}$	$\frac{90,41}{90,10}$
8487	$\frac{90,51}{90,22}$	$\frac{90,54}{90,11}$	$\frac{90,47}{90,10}$	
8486	$\frac{90,46}{90,19}$	$\frac{90,47}{90,12}$	$\frac{90,33}{90,06}$	
	1025	1026	1027	1028

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

Taso 1

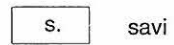
MK 1:50 1 m

Korkeudet m mpy

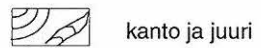
Piirt. Jussi Korhonen ja Nina Peltonen

kivi

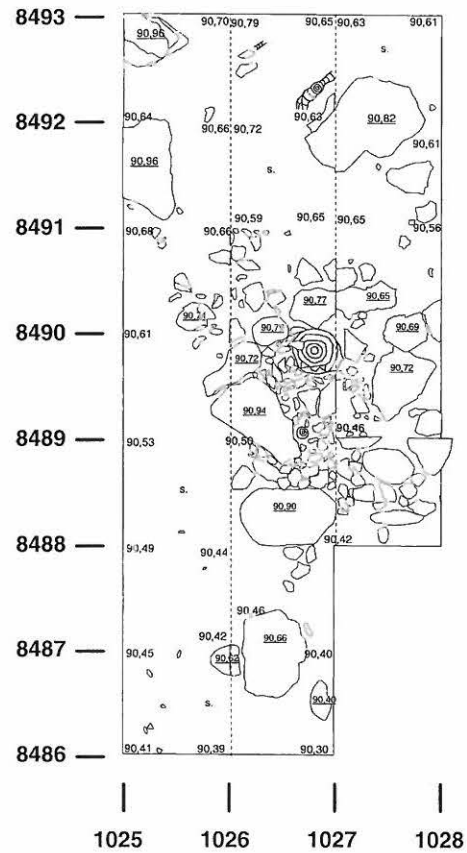
savi

kanto ja juuri

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

Taso 2

~~Mk 1:50~~ 1 m

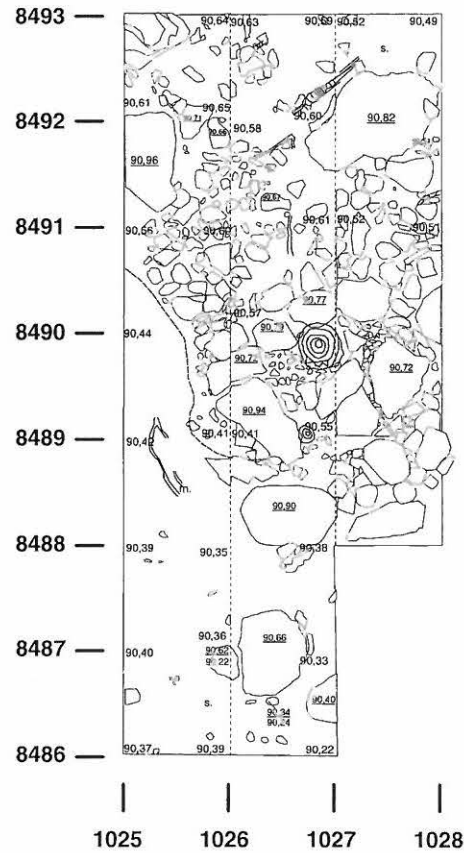
Korkeudet m mpy

Piirt. Jussi Korhonen ja Nina Peltonen

- kivi
- s. savi
- m. mullan sekainen savi
- kanto ja juuri

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

Taso 3

Mk 1:50 1 m

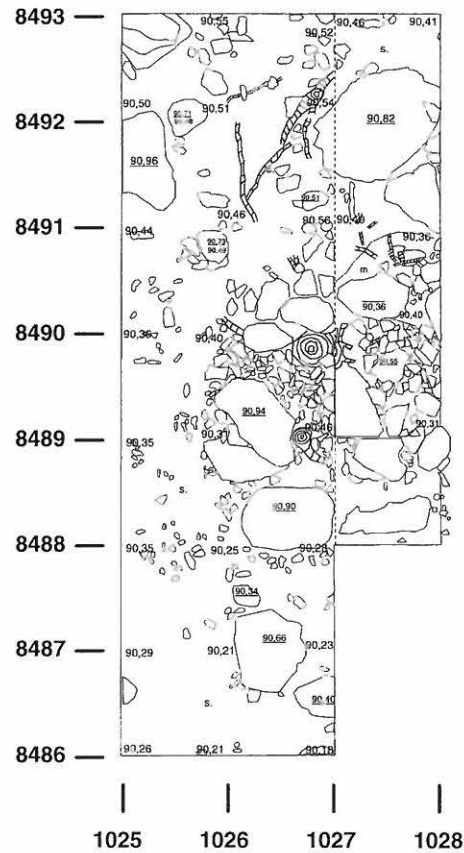
Korkeudet m mpy

Piirt. Jussi Korhonen ja Nina Peltonen

- kivi
- s. savi
- m. mullan sekainen savi
- kanto ja juuri

Karttapoljainen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

Taso 4

Mk 1:50 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

kivi

savi

vaalea puhdas savi

kanto ja juuri

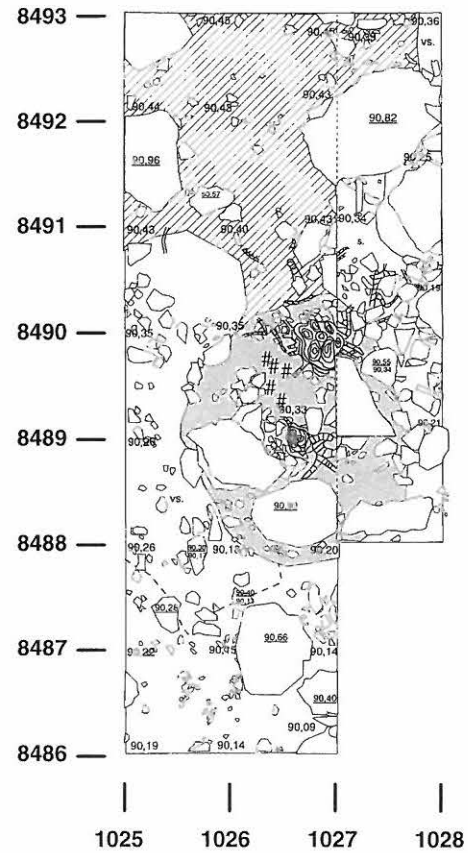
nokimaa (osin humuspitoinen)

tumma likamaa

heikko likamaa

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

Taso 5

Mk 1:50 1 m

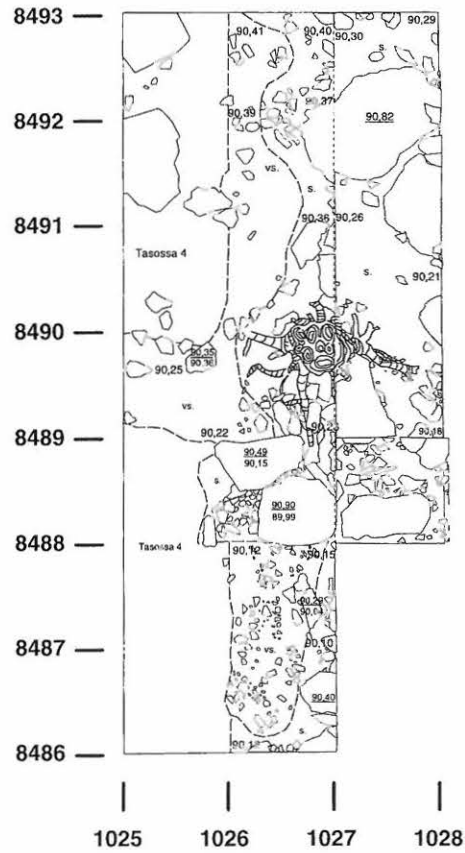
Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- savi
- vaalea puhdas savi
- kanto ja juuri

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

Taso 6

~~Mk 1:50~~ 1 m

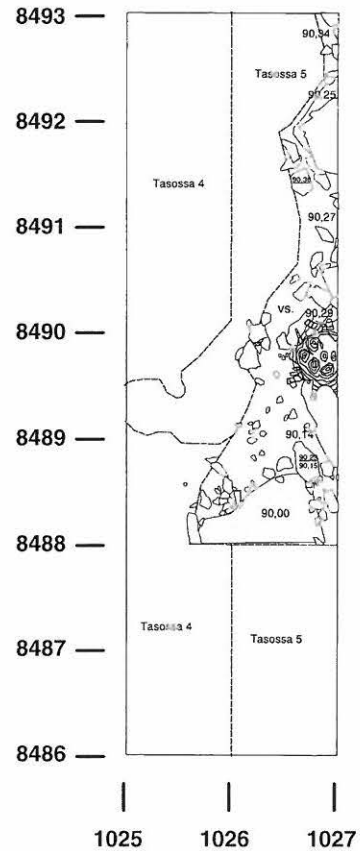
Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- heikko likamaa (värjäytynyt savi)
- vs. vaalea puhdas savi
- kanto ja juuri

Karttapohjoinen

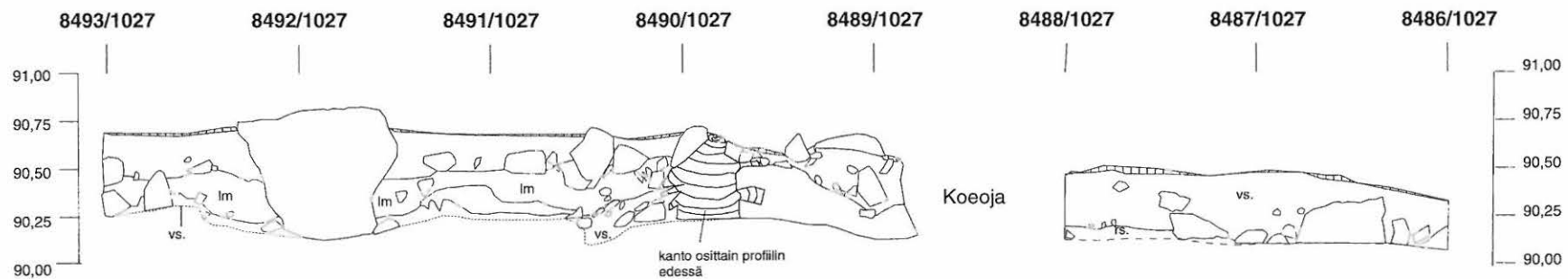
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 5
Profiili 8493-8486/1027

Mk 1:25 1 m

Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola ja Nina Peltonen

- turve
- humuspitoinen savi, jossa nokea ja hiiltä
- heikko likamaa
- likamaa (värjäytynyttä savea)
- vaalea, puhdas savi
- ruskea, puhdas savi
- kivi

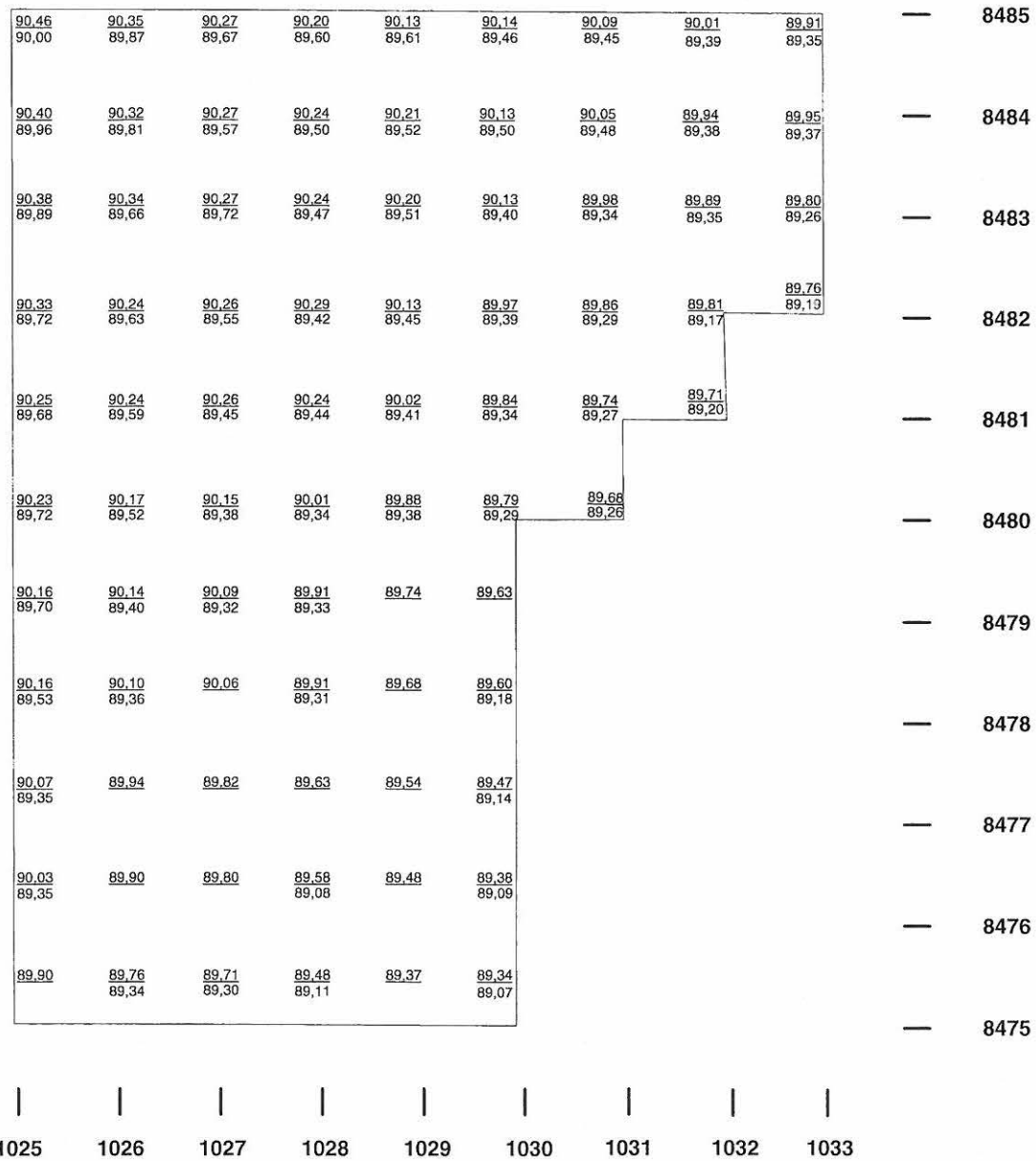
LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
 Alue 8475-8485/1025-1033
 Pinta- ja pohjaluvut
 Mk 1:50
 Korkeudet m mpy
 Piirt. Esa Mikkola

1 m

Karttapohjoinen

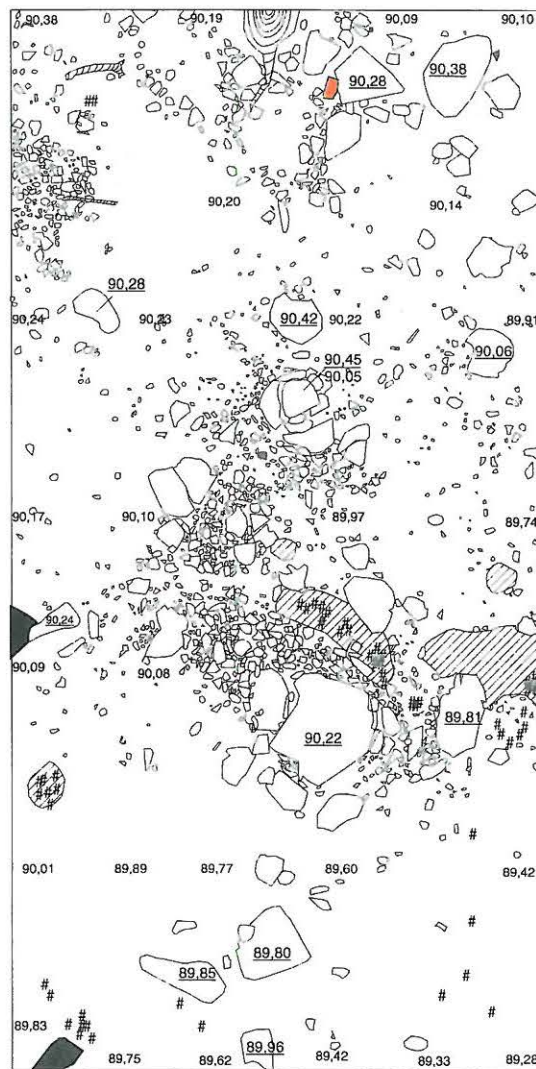
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1030
Taso 1
~~Mk 1:50~~ 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- humuspitoinen savi, jossa nokea ja hiiltä
- hiiltynyttä puuta/ hiilimurskaa
- noen sekainen tumma likamaa
- tiili
- rautakuonaa
- juuri
- hiilenkappaleita
- kivi
- kanto

Karttapohjoinen

- 8485
- 8484
- 8483
- 8482
- 8481
- 8480
- 8479
- 8478
- 8477
- 8476
- 8475

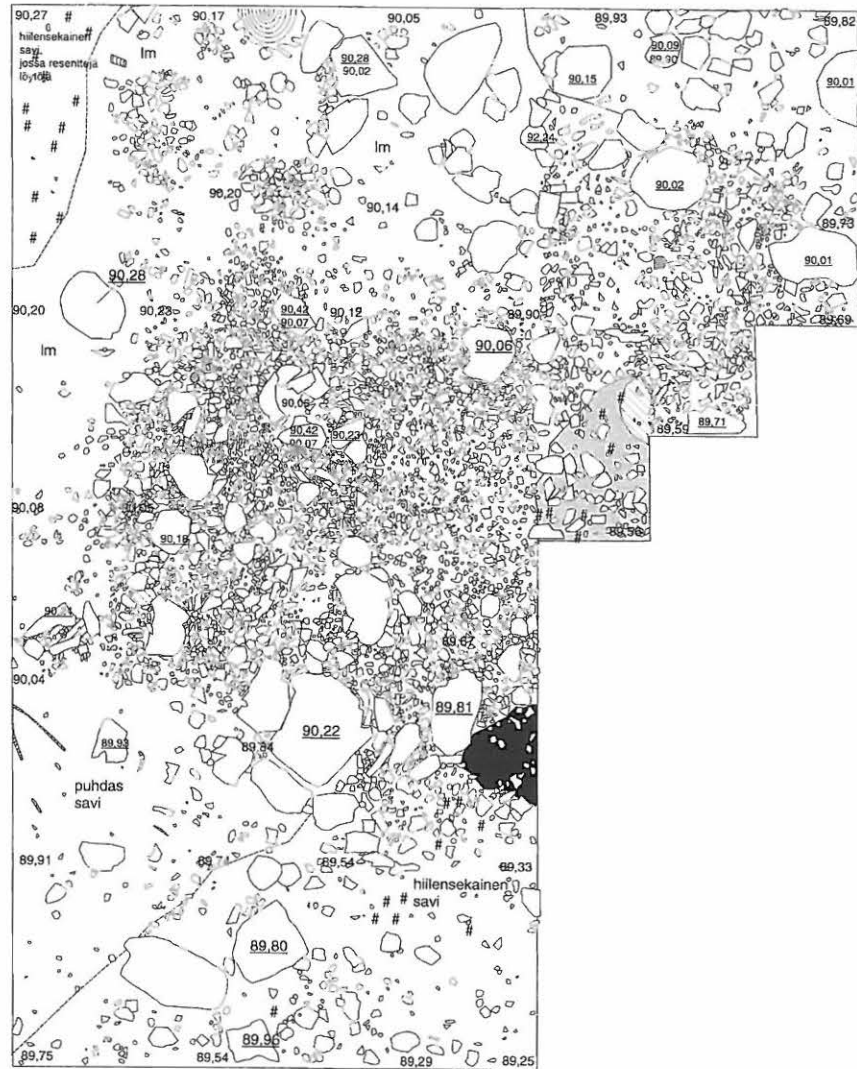
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Taso 2
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

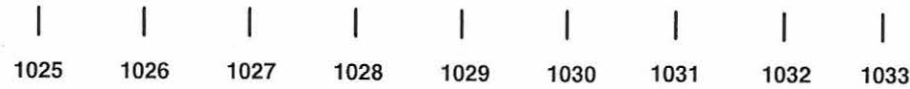
- likamaa (värjäytynyttä savea)
- humuspitoinen savi, jossa nokea ja hiiltä
- hiiltynyttä puuta/hiilimurskaa
- nokimaa
- tumma nokimaa
- noen sekainen tumma likamaa
- rautakuonaa
- juuri
- hiilenkappaleita
- kivi
- kanto

Karttapohjoinen

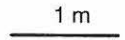

- 8485
- 8484
- 8483
- 8482
- 8481
- 8480
- 8479
- 8478
- 8477
- 8476
- 8475

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

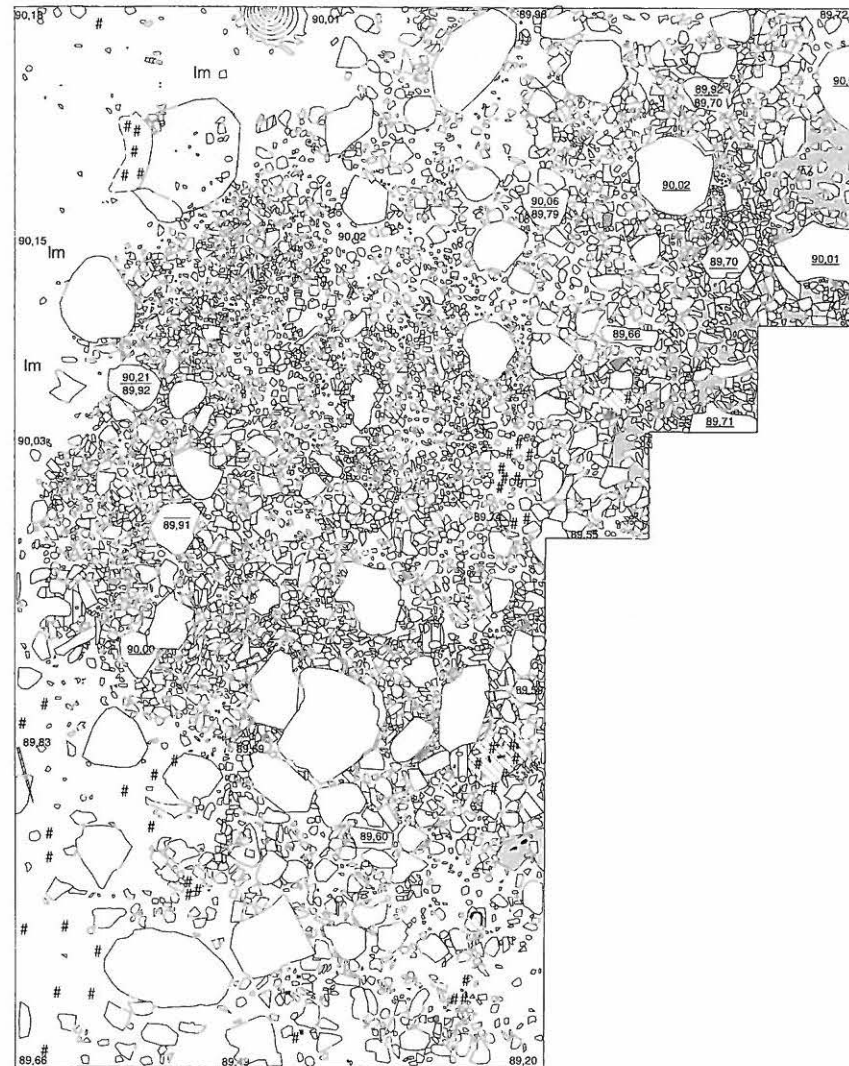
Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Taso 3
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- likamaa (värjäytynyttä savea)
- keramiikkaa
- nokimaa
- tumma nokimaa
- heikko likamaa
- rautakuonaa
- juuri
- hiilenkappaleita
- kivi
- kanto

Karttapohjoinen

- 8485
- 8484
- 8483
- 8482
- 8481
- 8480
- 8479
- 8478
- 8477
- 8476
- 8475

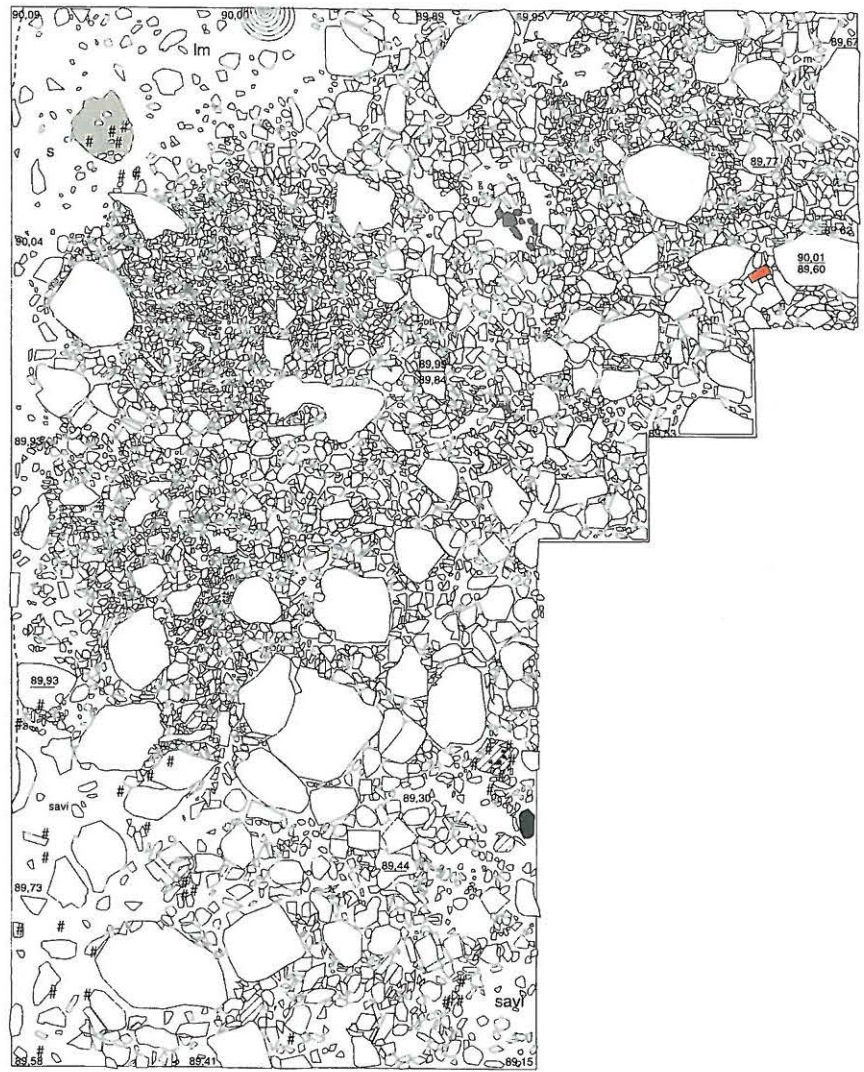
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Taso 4
~~Mk 1-50~~ 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- m multa
- lm likamaa (värjäytynyttä savea)
- nokimaa
- noen sekainen tumma likamaa
- heikko likamaa
- rautakuonaa
- kanto
- hiilenkappaleita
- kivi
- tiili

Karttapohjoinen

- 8485
- 8484
- 8483
- 8482
- 8481
- 8480
- 8479
- 8478
- 8477
- 8476
- 8475

- | 1025
- | 1026
- | 1027
- | 1028
- | 1029
- | 1030
- | 1031
- | 1032
- | 1033

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

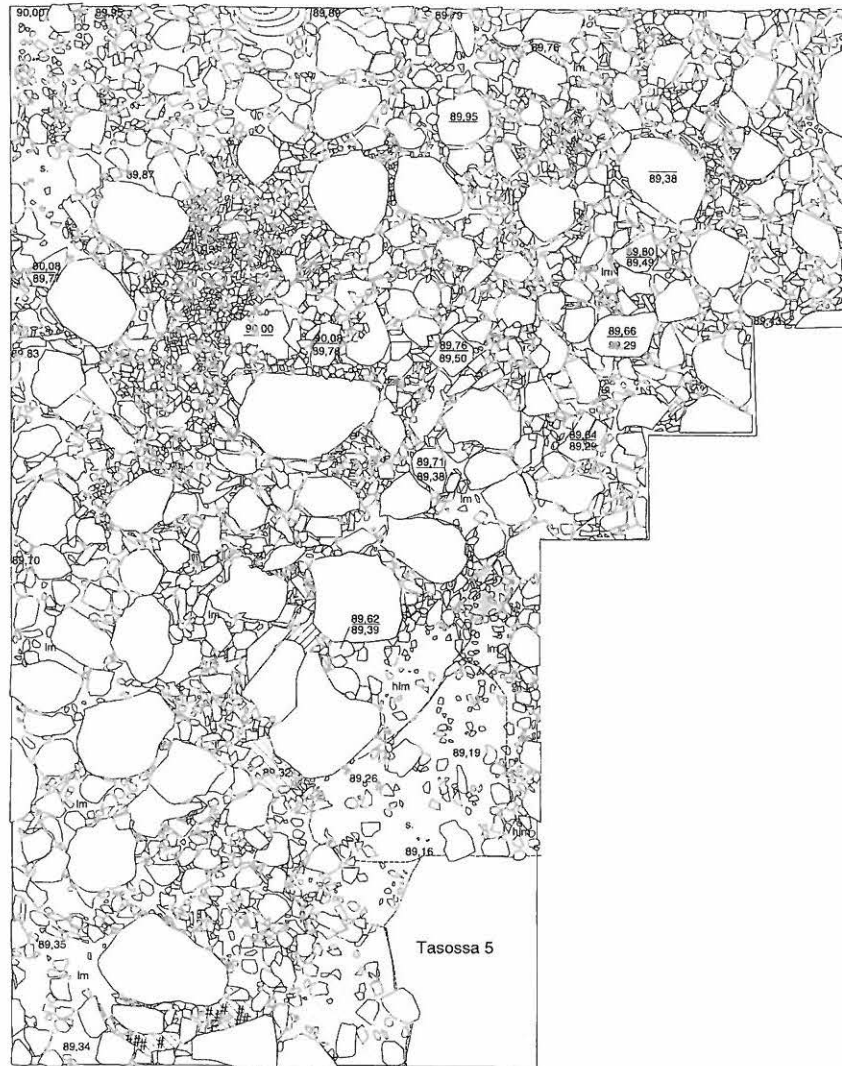
Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Taso 6
Mik 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

1 m

- s. savi
- noen sekainen tumma likamaa
- tumma nokimaa
- nokimaa
- lm likamaa
- heikko likamaa
- pystyyn asetetty kivi
- kanto
- hiilenkappaleita
- kivi

Karttapohjoinen

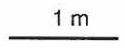

1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033

— 8485
— 8484
— 8483
— 8482
— 8481
— 8480
— 8479
— 8478
— 8477
— 8476
— 8475

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

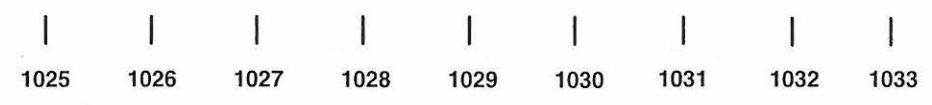
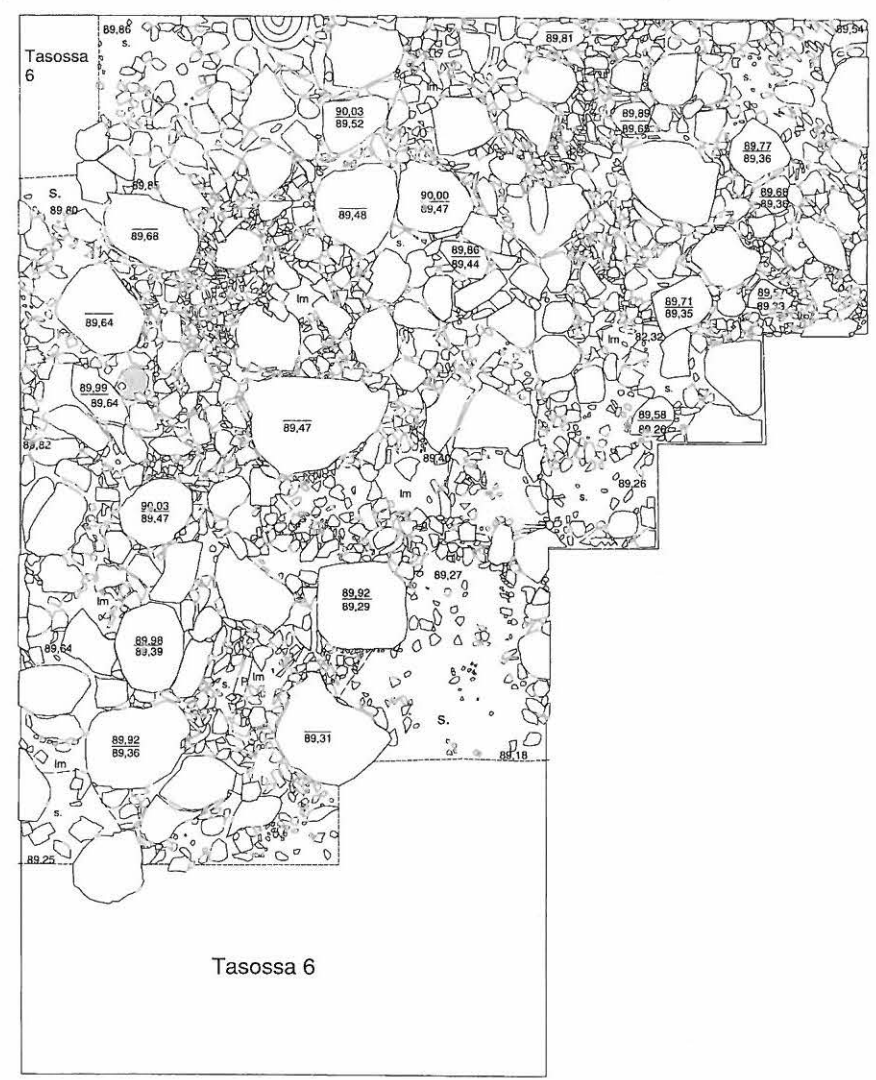
Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Taso 7
~~Mk 1:50~~
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- s. savi
- nokimaa
- lm likamaa (värjäytynyttä savea)
- heikko likamaa
- pystyyn asetetty kivi
- kanto
- hiilenkappaleita
- kivi

Karttapohjoinen

- 8485
- 8484
- 8483
- 8482
- 8481
- 8480
- 8479
- 8478
- 8477
- 8476
- 8475

**LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001**

**Röykkiö 6
Itäprofiili 8485-8475/1030**

~~Mk 1-25~~ 1 m

**Koekeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola**

turve

humuspitoinen savi, jossa nokea ja hiiltä

hiilenpaloja

rautakuonaa

palanutta savea

likamaa (värjäytynyttä savea)

tumma nokimaa

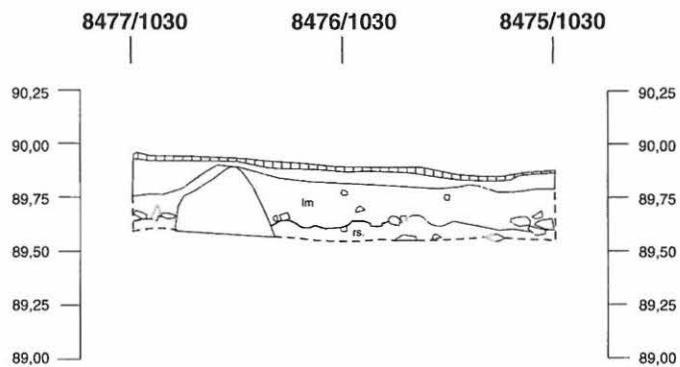
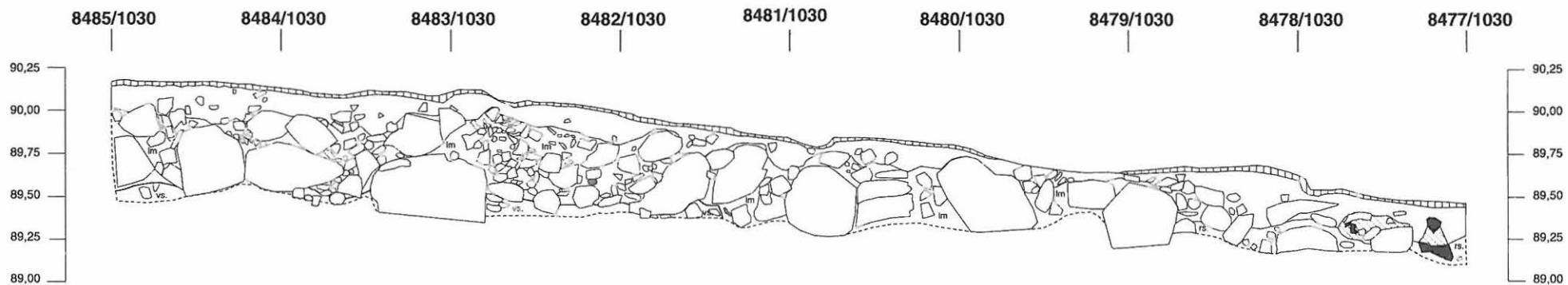
vaalea, puhdas savi

ruskea, puhdas savi

kivi

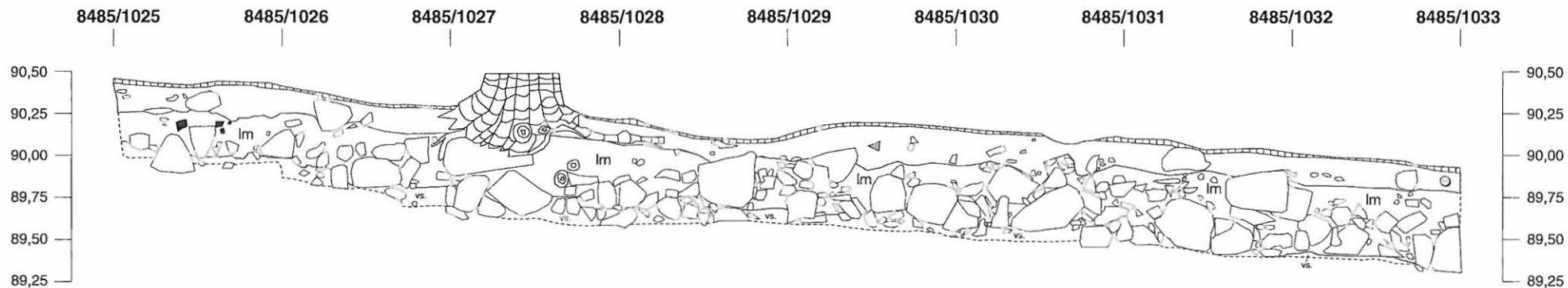

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
Pohjoisprofiili 8485/1025-1033

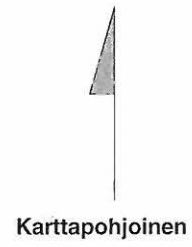
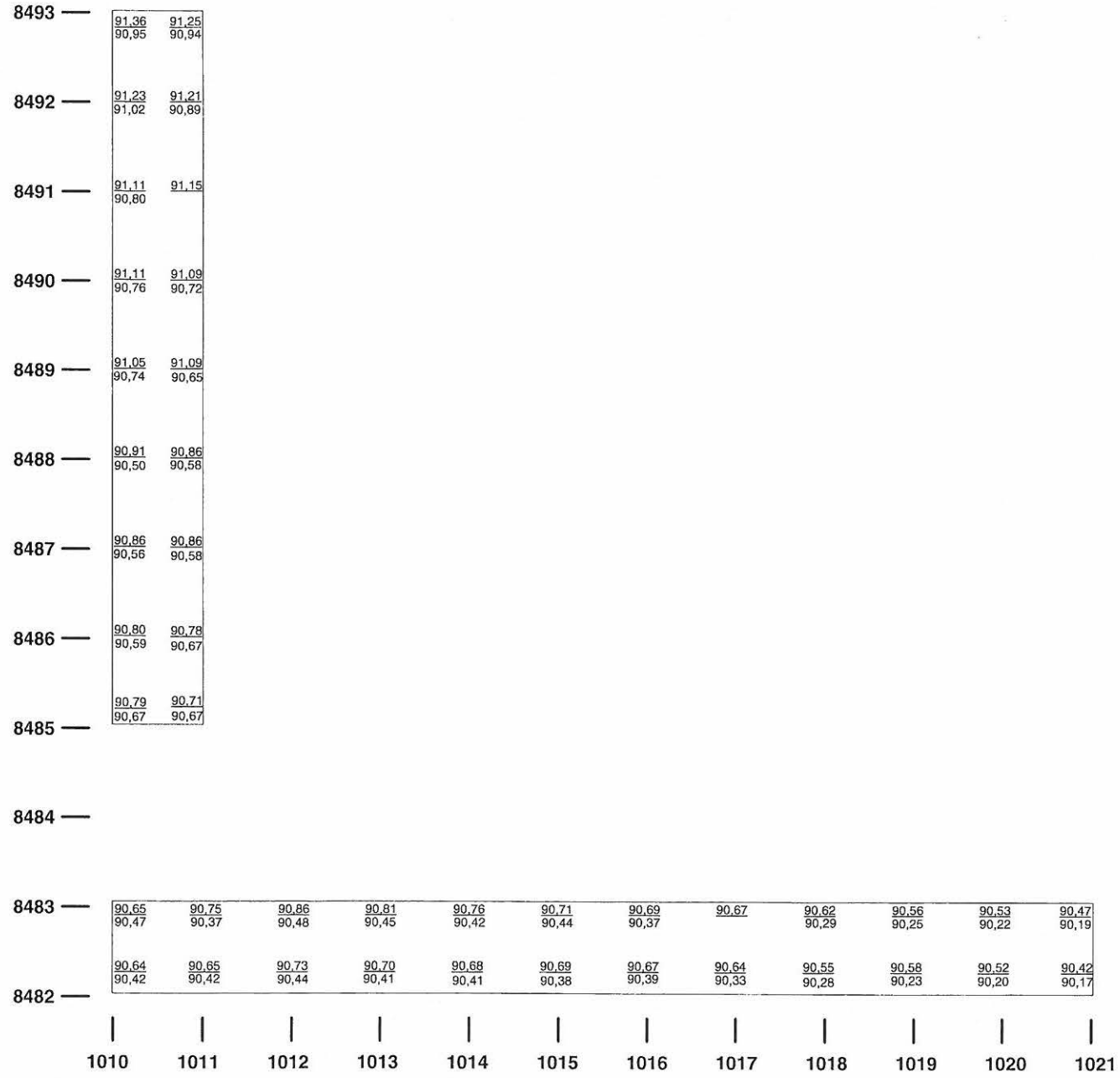
Mk 1:25 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- turve
- humuspitoinen savi, jossa nokea ja hiiltä
- hiilenpaloja
- rautakuonaa
- resentti rautaesine
- likamaa (värjäytynyttä savea)
- vaalea, puhdas savi
- kanto
- kivi

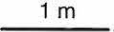

**LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001**

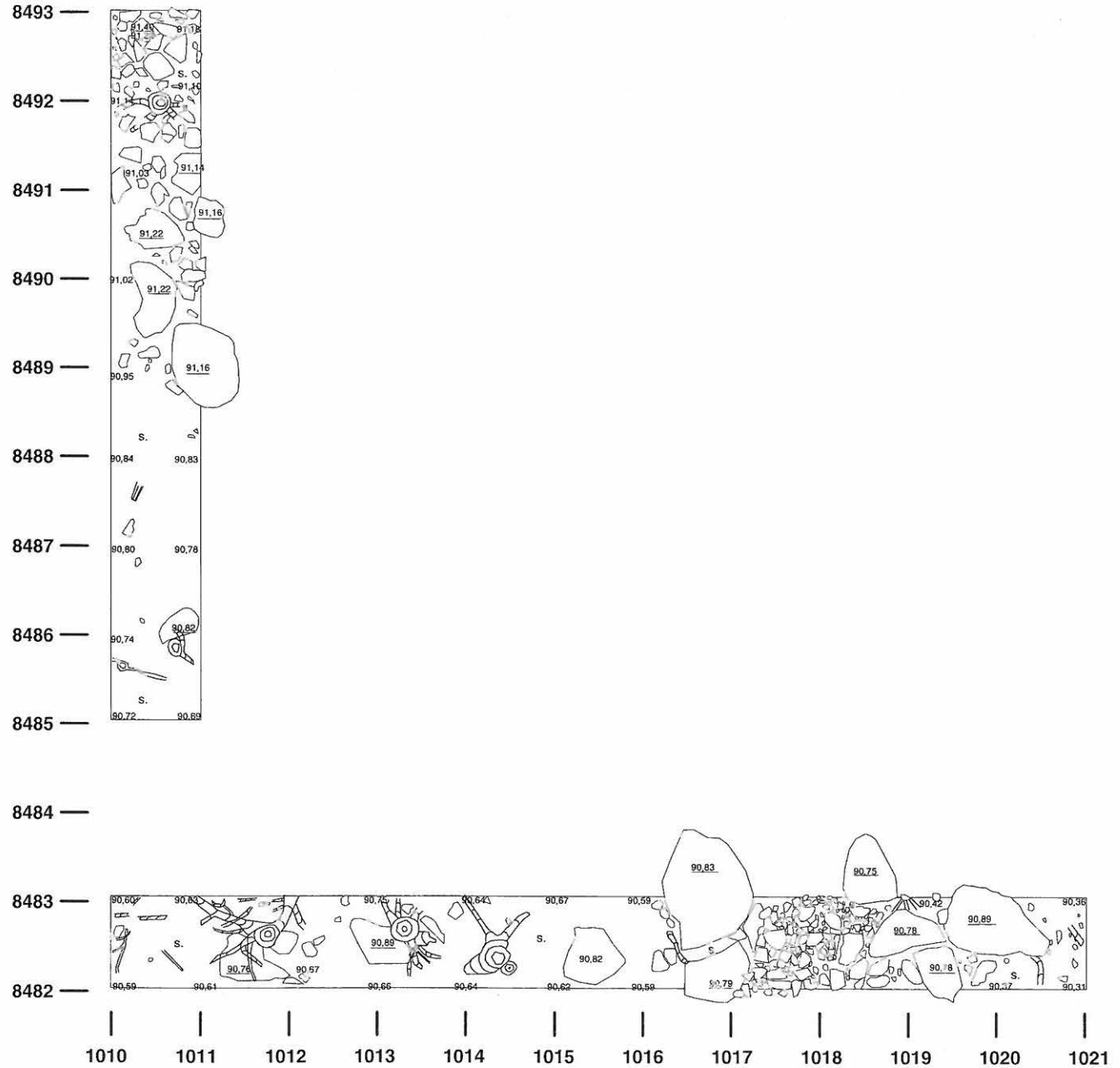
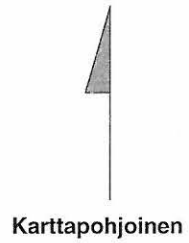
**Koeojat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Pinta- ja pohjaluvut $\frac{1}{m}$
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola**

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeajat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Taso 1
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- s. savi
- kivi
- kanto ja juuri

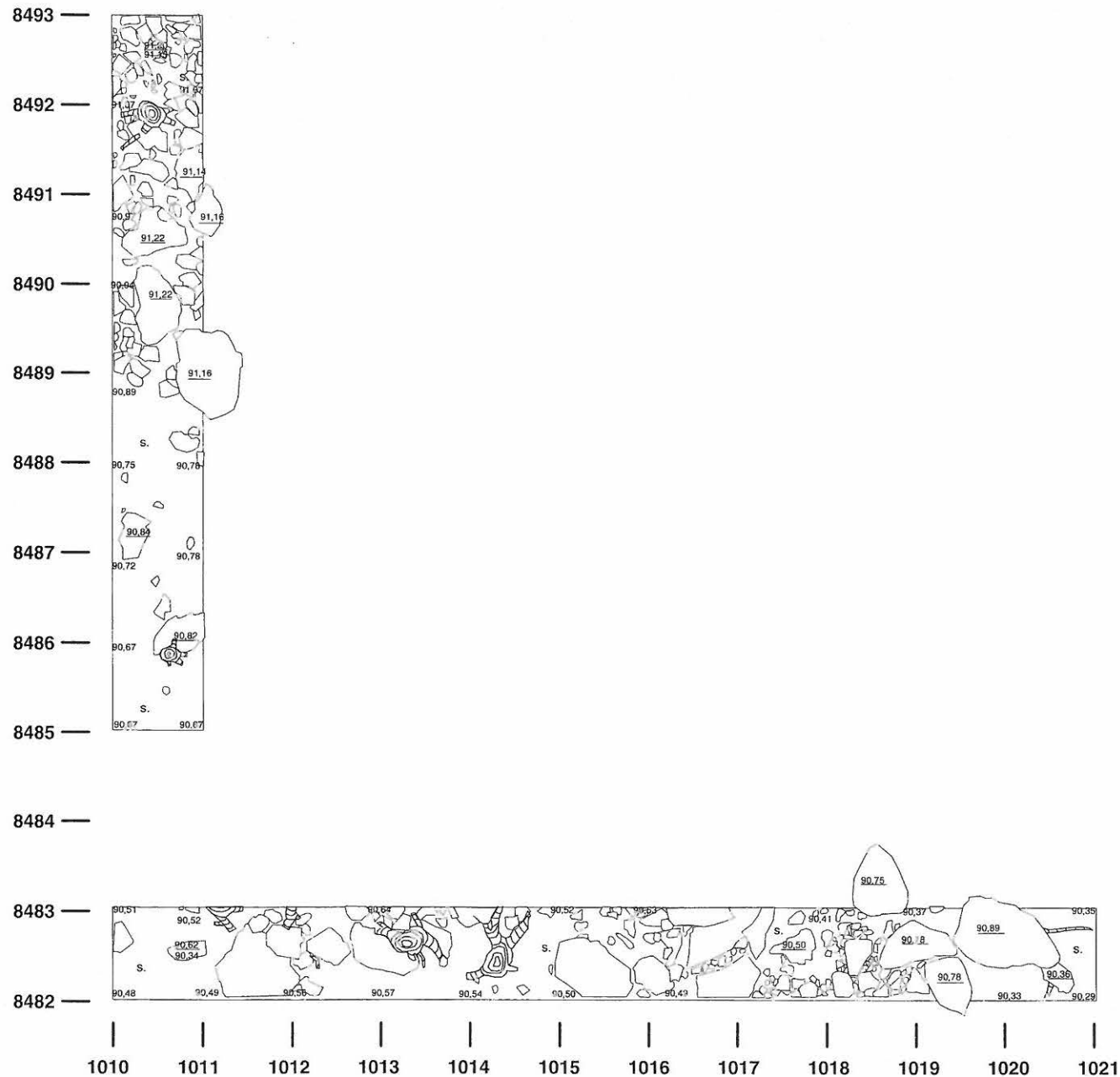
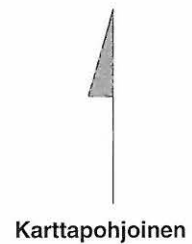

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeojat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Taso 2
~~Mk 1:50~~ 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Nina Peltonen

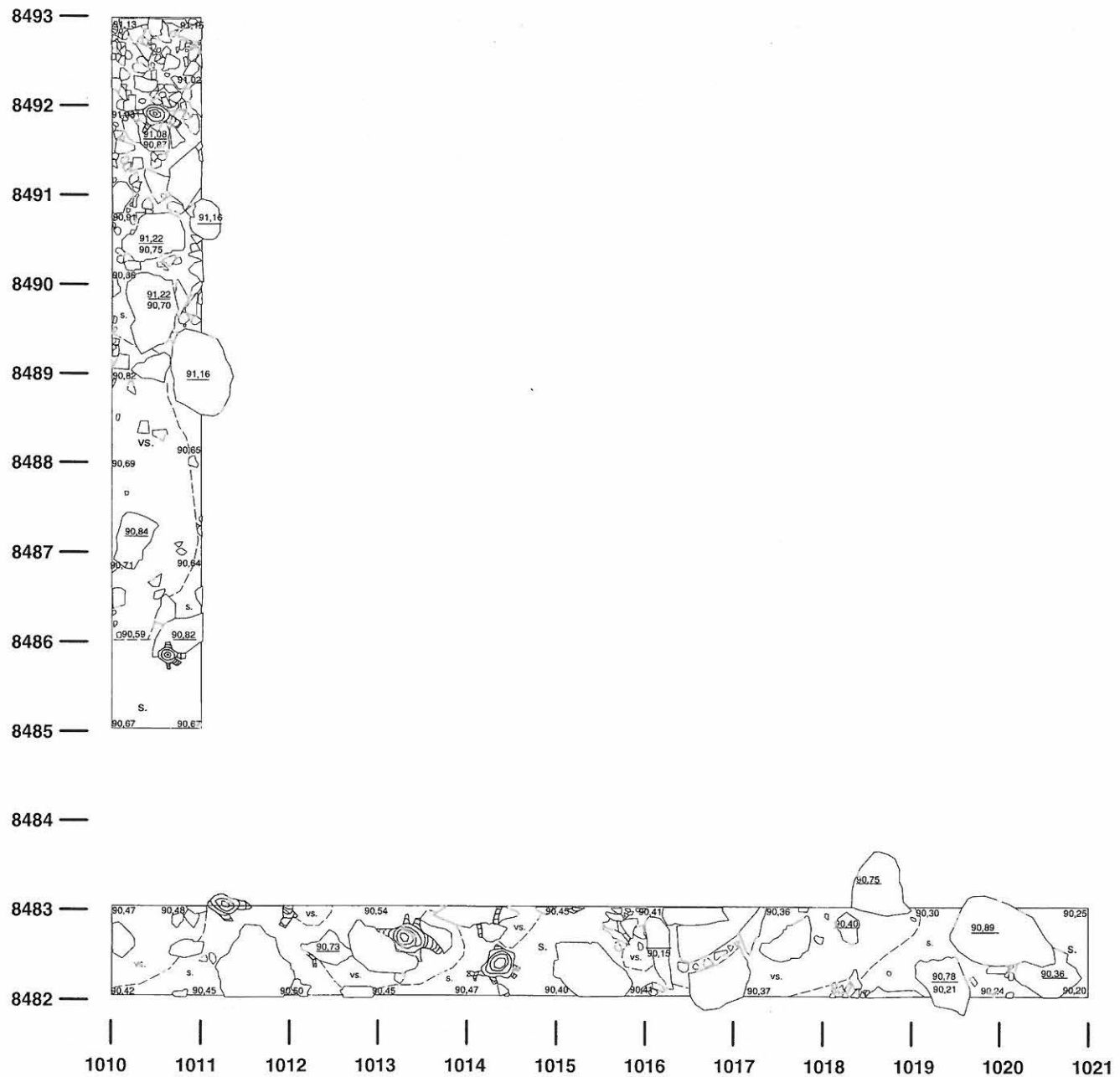
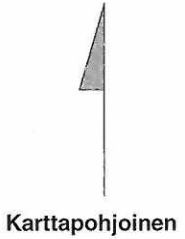
- s. savi
- kivi
- kanto ja juuri

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeojat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Taso 3
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Nina Peltonen

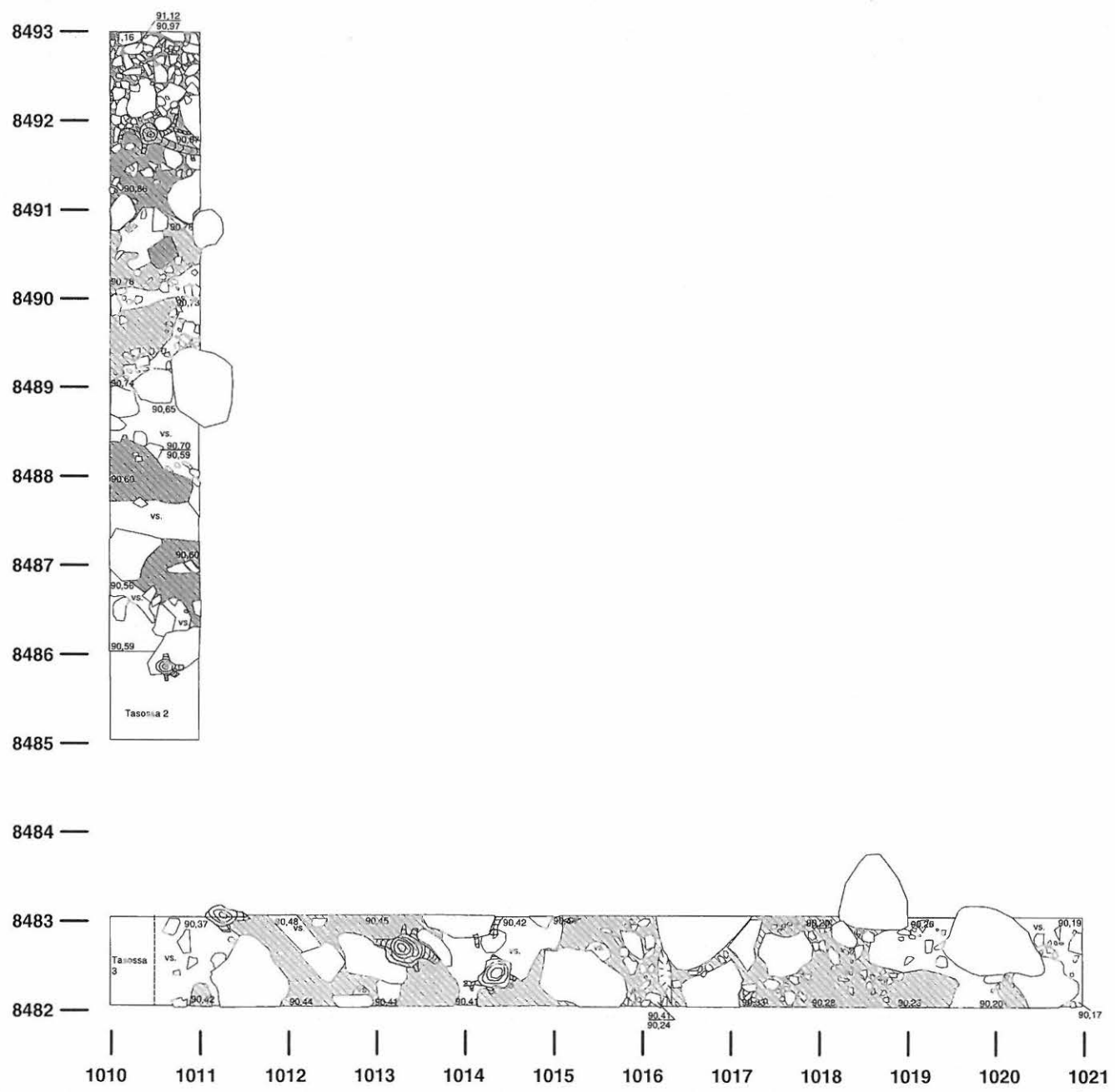
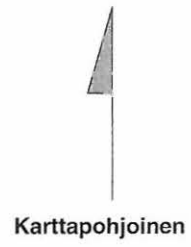
- vs. vaalea savi
- s. (ruskea) savi
- kivi
- kanto ja juuri

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeajat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Taso 4
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- vaalea savi
- kivi
- kanto ja juuri
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- kolo

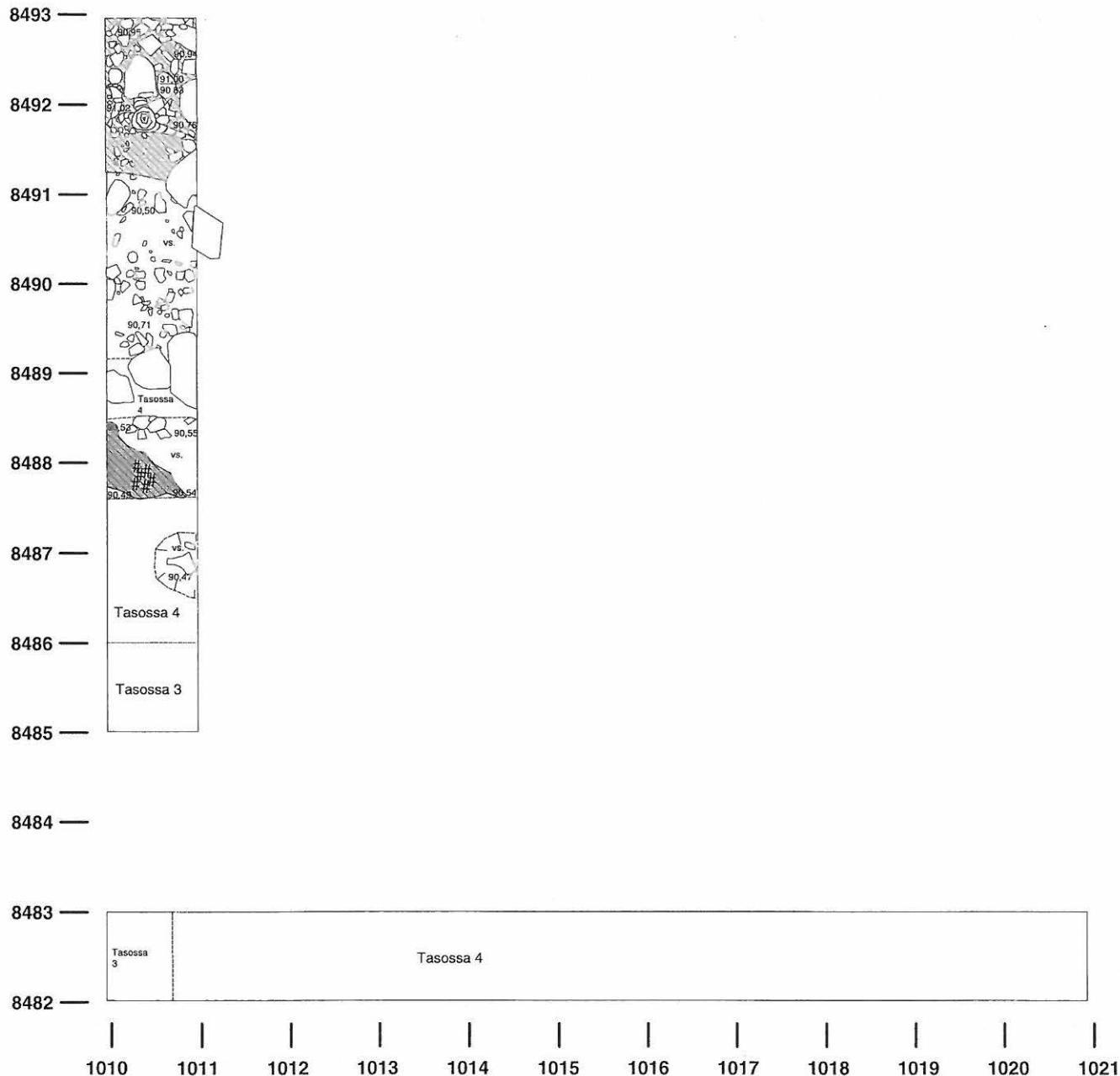
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeojat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Taso 5
Mk 1:50 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

- vs. vaalea savi
- kivi
- kanto ja juuri
- tumma likamaa
- likamaa
- # # hiiltä
- E kaivettu kuopalle

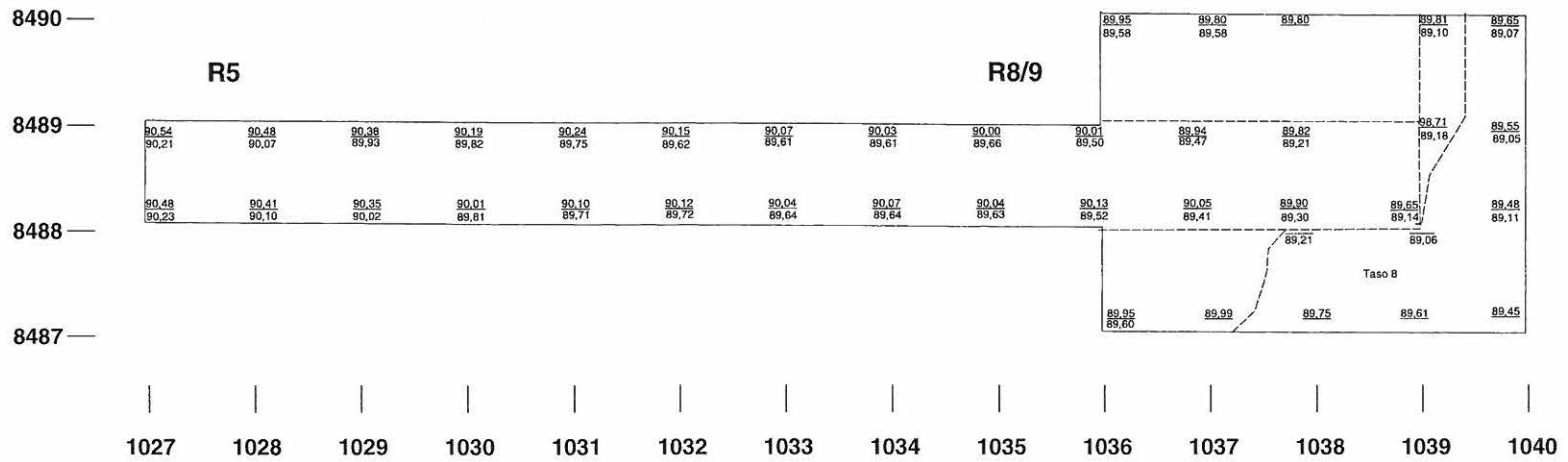

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490
Röykkiöt 5 ja 8/9
Pinta- ja pohjaluvut
Mk 1:50 $\frac{1\text{ m}}{\text{---}}$
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

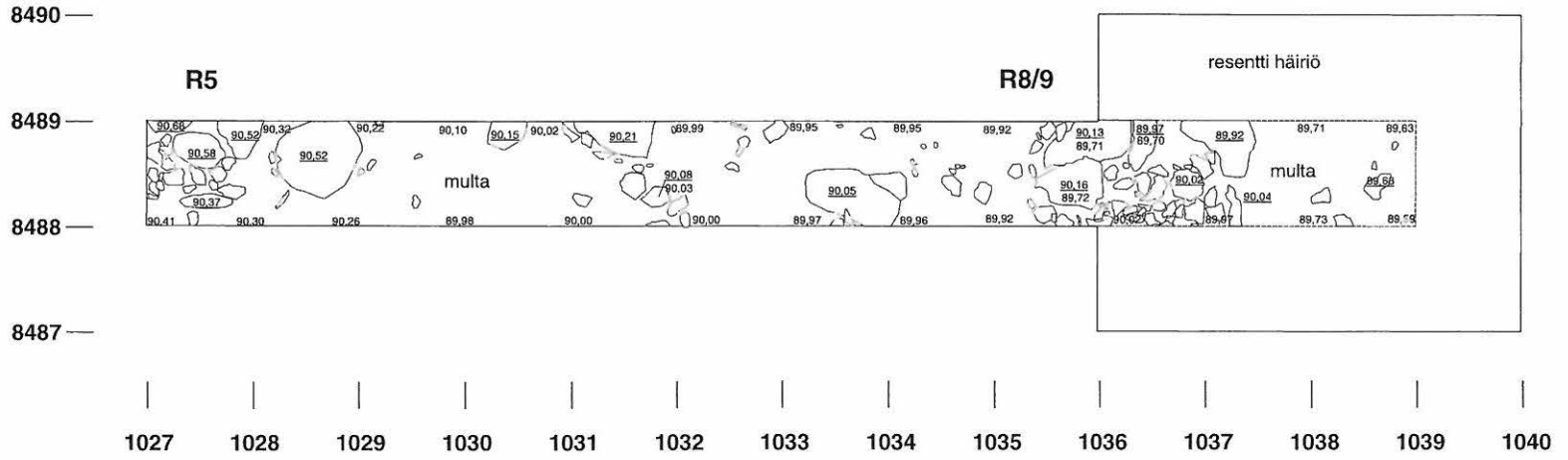
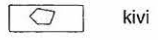
Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

Taso 1

Mk 1:50 1 m

Korkeudet m mpy
Piirt. Jussi Korhonen

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

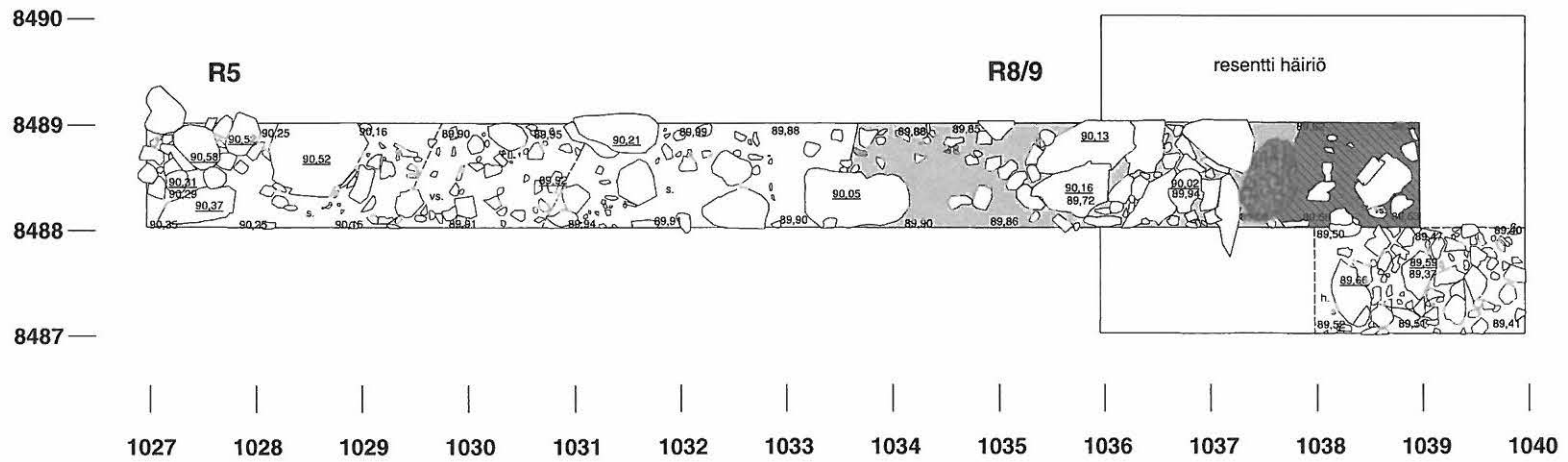
Taso 2

~~Mk 1:50~~ 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola ja Nina Peltonen

- kivi
- tiiltä
- (ruskea) savi
- vaalea savi
- humus
- nokimaa
- tumma nokimaa (resentti häiriö)
- tiilen ja palaneen saven
sekainen nokimaa
(resentti häiriö)

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

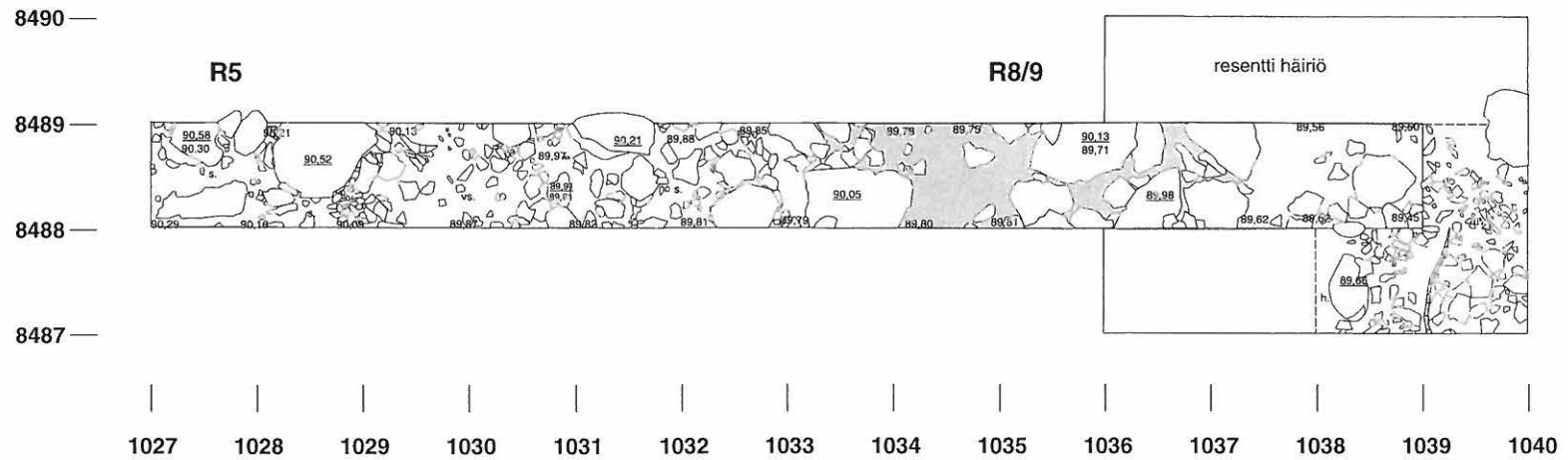
Taso 3

~~Mk 1:50~~ 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- (ruskea) savi
- vaalea savi
- humus
- nokimaa (resentti häiriö)
- heikko likamaa (resentti häiriö)

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

Taso 4

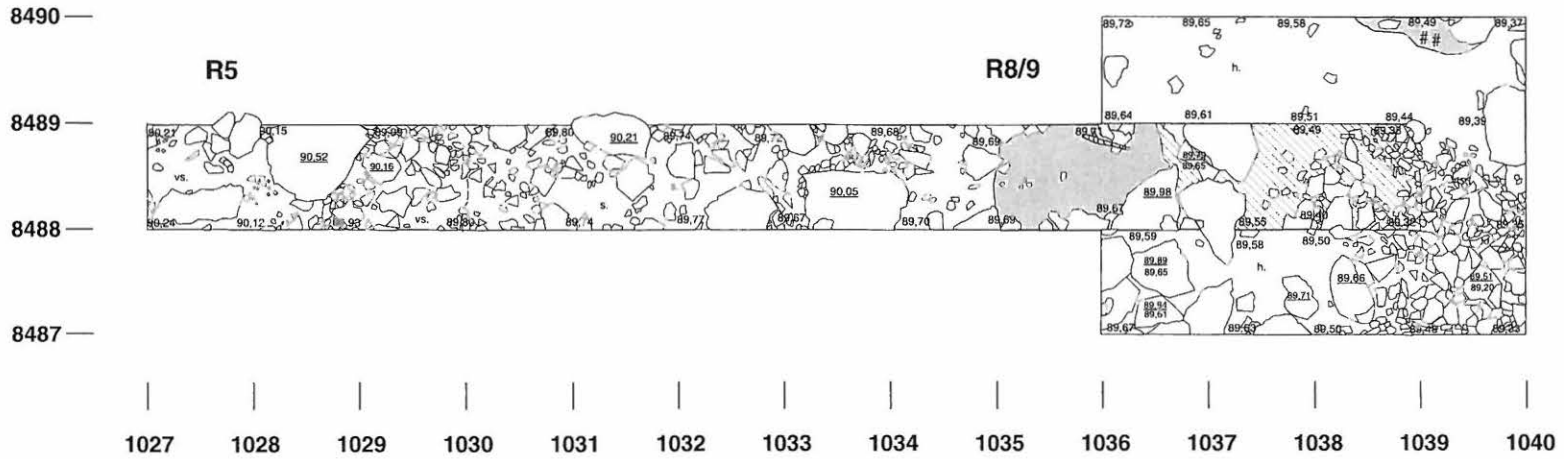
1 m

Mk 1:50

Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- (ruskea) savi
- vaalea savi
- humus
- nokimaa, jossa hiilenkappaleita
- heikko likamaa (resentti häiriö)

Karttaphojoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

Taso 5

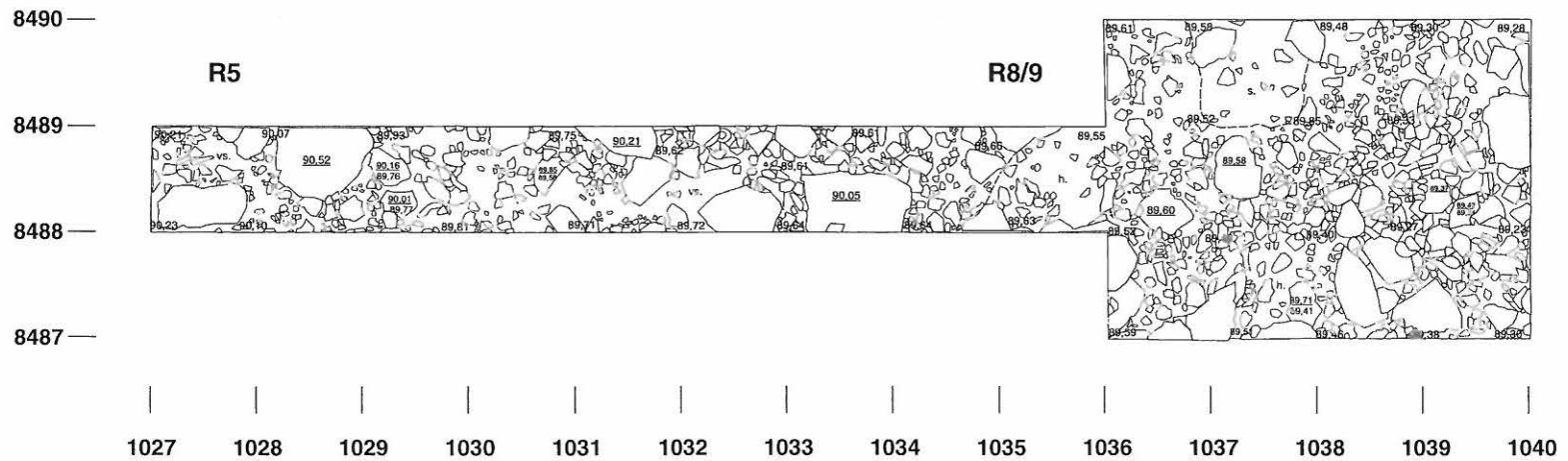
1 m

Mk 1:50

Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- (ruskea) savi
- vaalea savi
- humus
- tiiltä

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

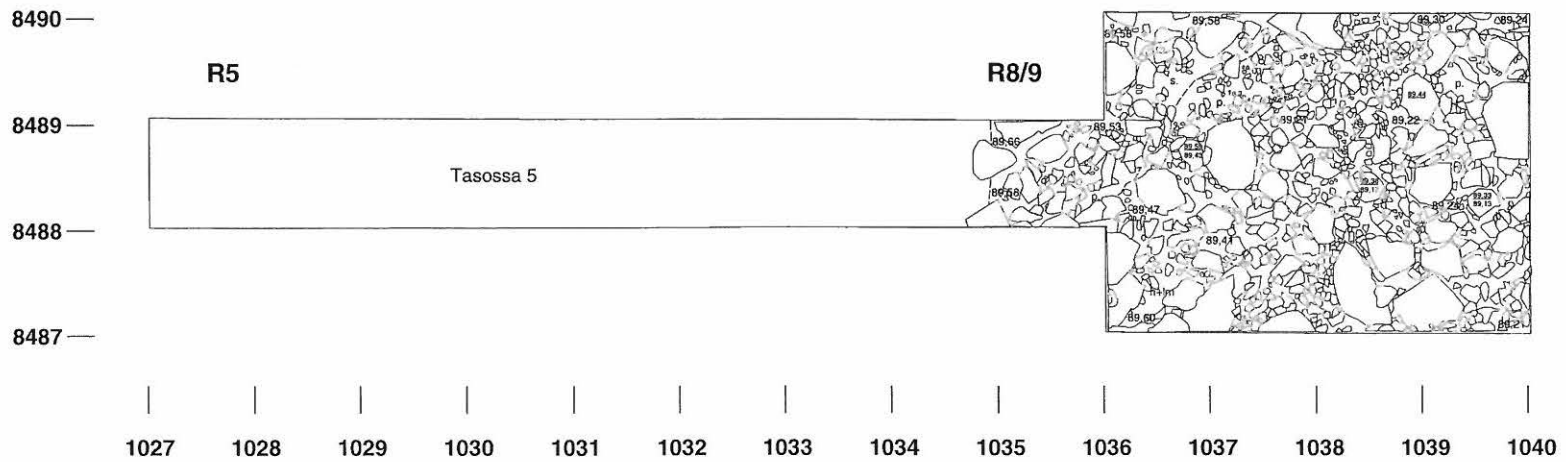
Taso 6

~~Mk 1:50~~ 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- (ruskea) savi
- humuksen sekainen liikamaa
- puhdas punaruskea pohjamaa

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

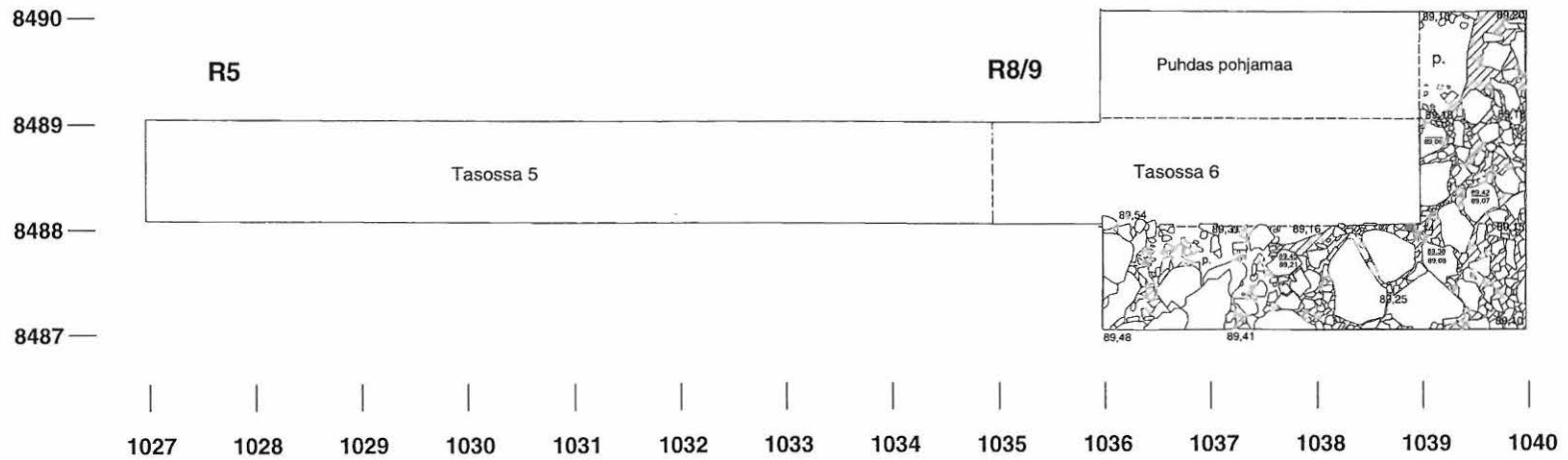
Taso 7

~~Mk 1:50~~ 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Nina Peltonen

- kivi
- ruskea liikamaa
- puhdas punaruskea pohjamaa

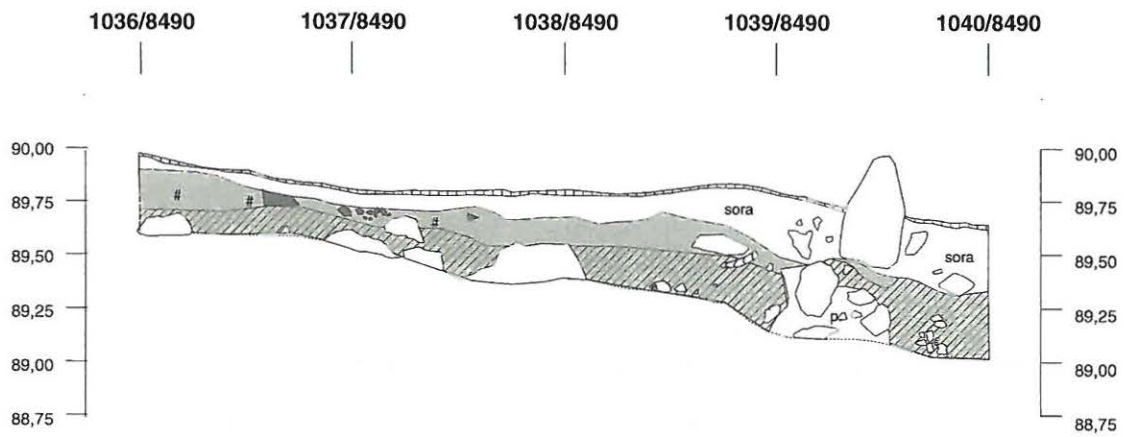
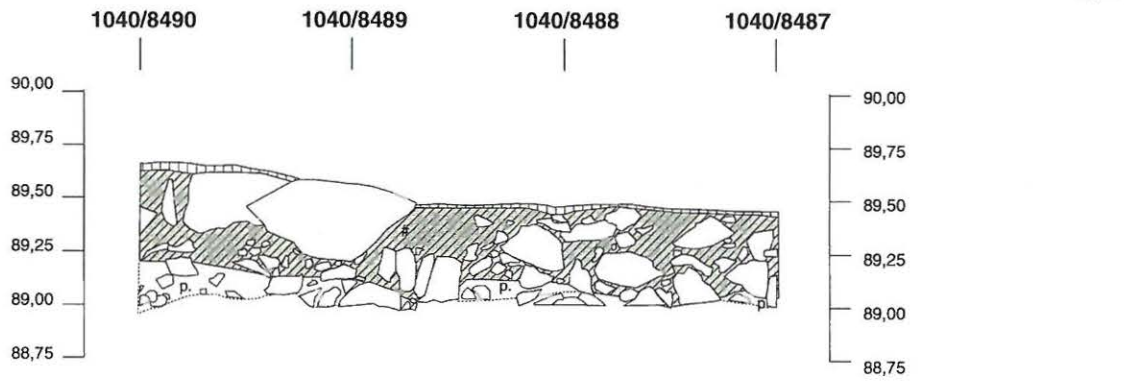
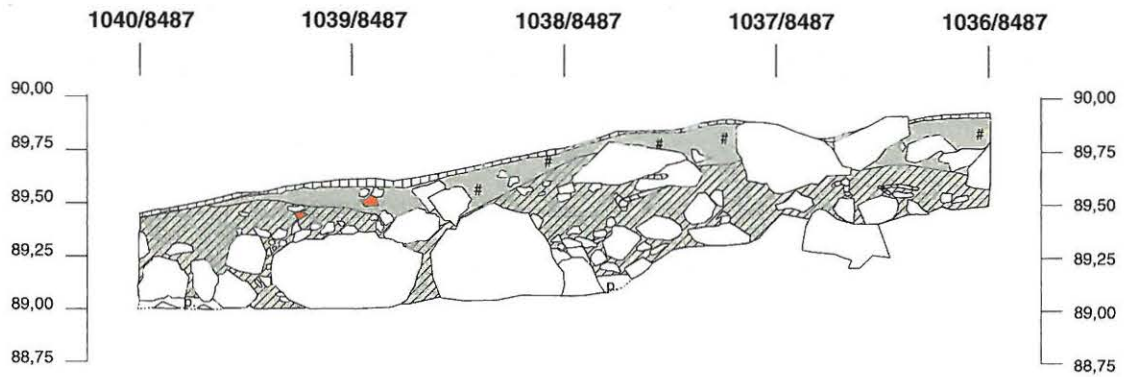
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 8/9
Profiilit 1040-1036/8487 (eteläprofiili),
1040/8490-8487 (itäprofiili)
ja 1036-1040/8490 (pohjoisprofiili)

Mk 1:25 1 m

Korkeudet m mpy
Piirt. Nina Peltonen

- turve
- nokimaa
- ruskea likamaa
- puhdas pohjamaa
- tiiltä
- kuonaa
- hiilenkappaleita
- kivi
- juuri

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 8503-8504/1000-1024
 Pinta- ja pohjaluvut
Mk 1:50 1 m
 Korkeudet m mpy
 Piirt. Jussi Korhonen

8504	$\frac{91.11}{91.05}$	$\frac{91.11}{91.07}$	$\frac{91.05}{91.06}$	$\frac{91.08}{91.06}$	$\frac{91.09}{91.05}$	$\frac{91.06}{91.05}$	$\frac{91.10}{91.06}$	$\frac{91.13}{91.06}$	$\frac{91.06}{91.00}$	$\frac{91.03}{90.96}$	$\frac{91.05}{91.00}$	$\frac{91.08}{91.00}$	$\frac{91.05}{90.98}$
8503	$\frac{91.16}{91.07}$	$\frac{91.17}{91.13}$	$\frac{91.13}{91.09}$	$\frac{91.11}{91.06}$	$\frac{91.12}{91.06}$	$\frac{91.15}{91.06}$	$\frac{91.14}{91.11}$	$\frac{91.12}{91.08}$	$\frac{91.11}{91.01}$	$\frac{91.00}{90.95}$	$\frac{91.02}{90.90}$	$\frac{91.08}{90.95}$	$\frac{91.06}{91.00}$
	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012

8504	$\frac{91.05}{90.98}$	$\frac{91.00}{90.96}$	$\frac{91.02}{90.96}$	$\frac{91.03}{90.96}$	$\frac{91.06}{91.00}$	$\frac{91.03}{90.95}$	$\frac{90.97}{90.93}$	$\frac{90.92}{90.87}$	$\frac{90.91}{90.85}$	$\frac{90.86}{90.82}$	$\frac{90.92}{90.88}$	$\frac{90.94}{90.88}$	$\frac{90.97}{90.90}$
8503	$\frac{91.06}{91.00}$	$\frac{91.04}{90.98}$	$\frac{91.03}{90.97}$	$\frac{90.99}{90.97}$	$\frac{90.99}{90.95}$	$\frac{91.04}{90.96}$	$\frac{90.95}{90.92}$	$\frac{90.91}{90.88}$	$\frac{90.89}{90.83}$	$\frac{90.88}{90.83}$	$\frac{90.91}{90.85}$	$\frac{90.90}{90.90}$	$\frac{90.94}{90.88}$
	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024

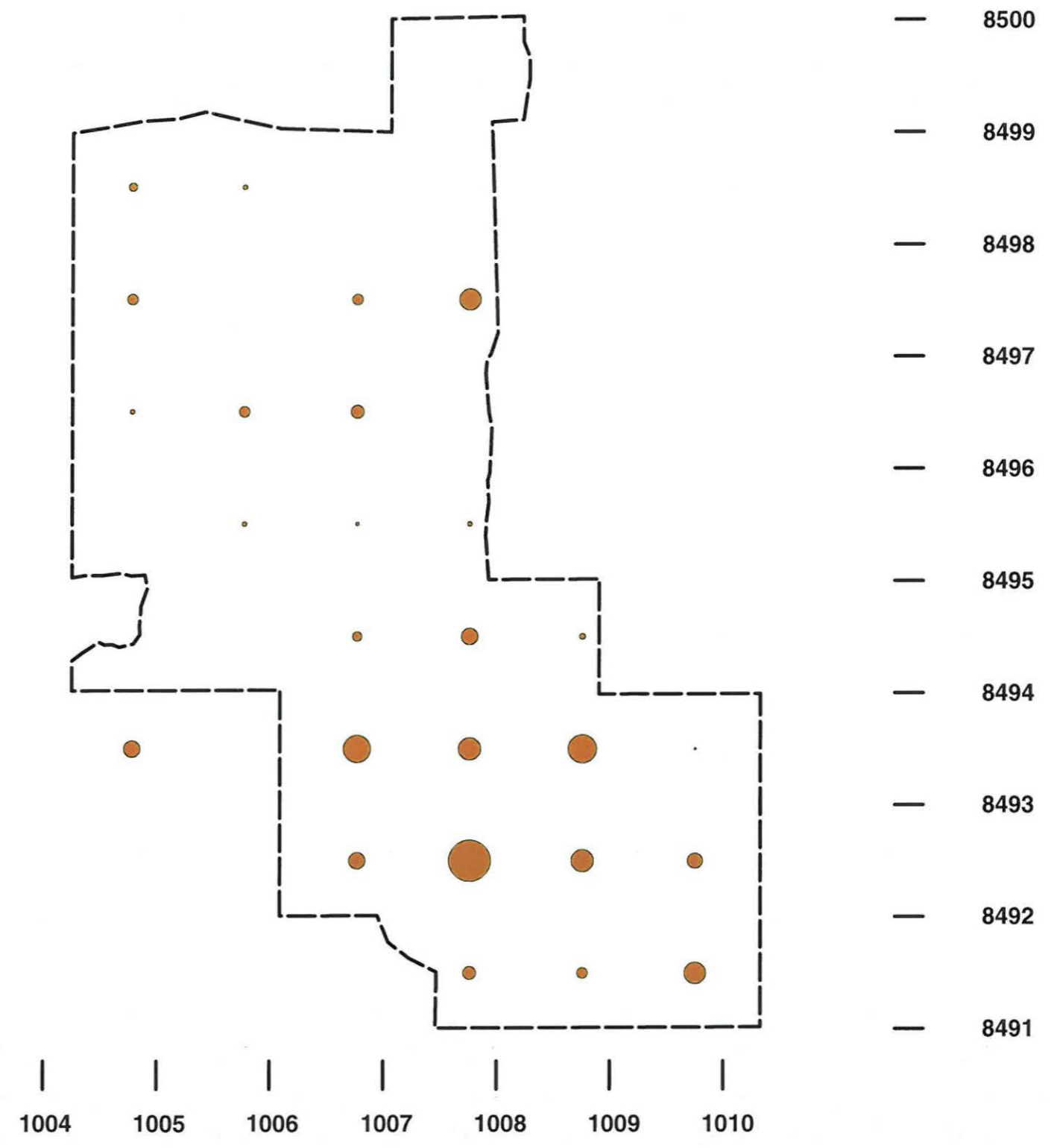
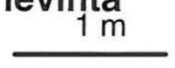
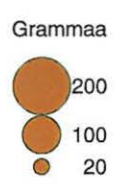

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 2
Alue 8491-8500/1004-1010,5
Saviastian palojen levintä
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

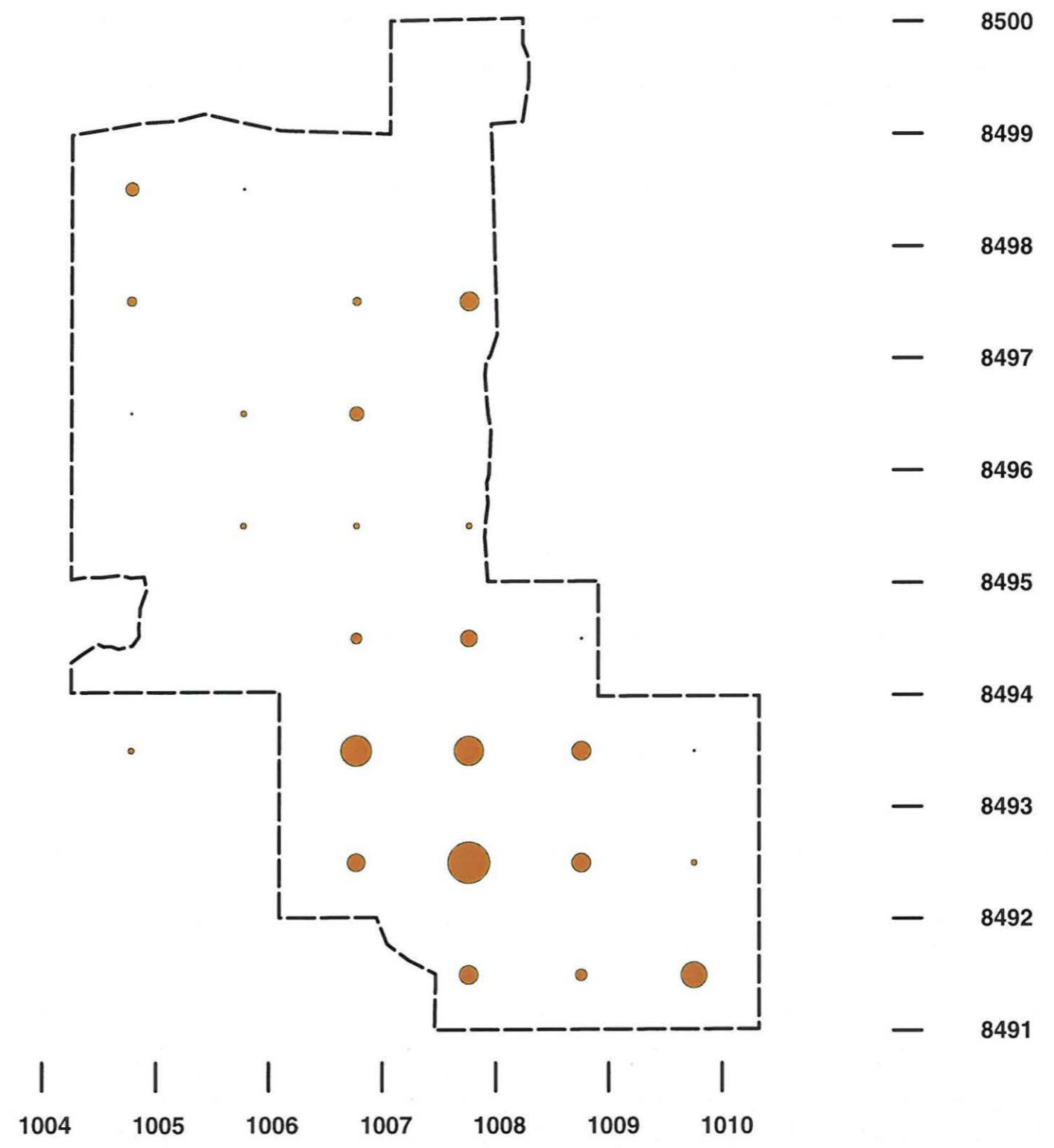
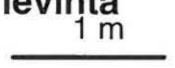
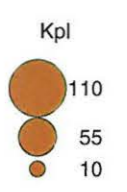

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

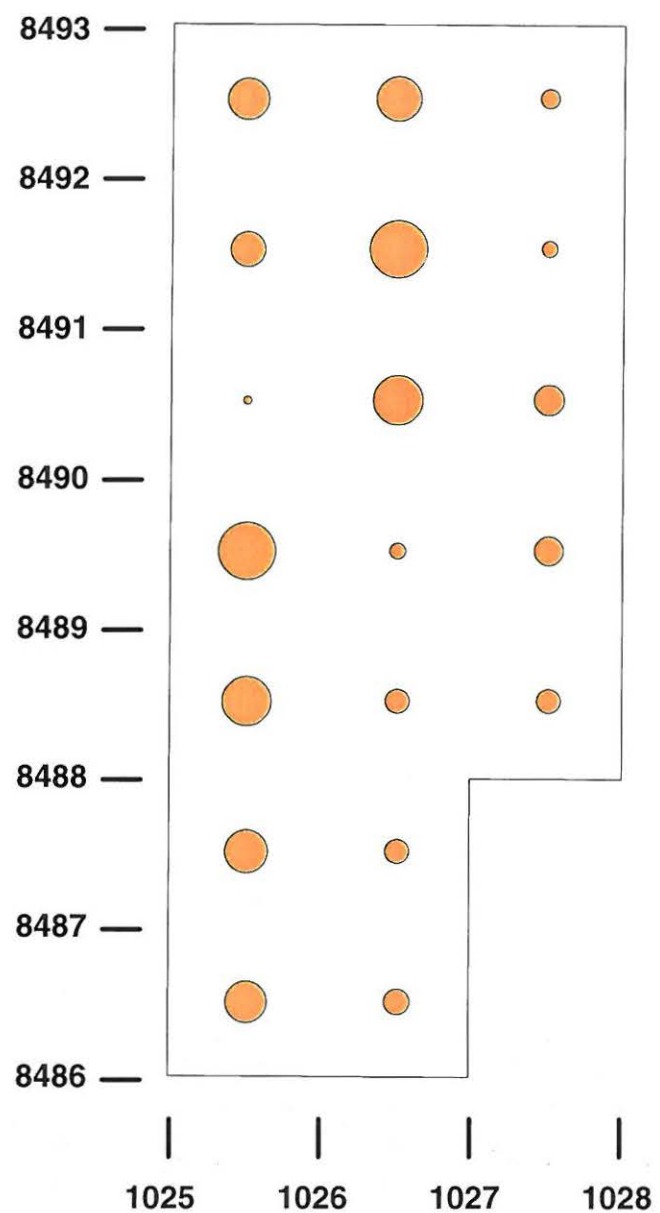
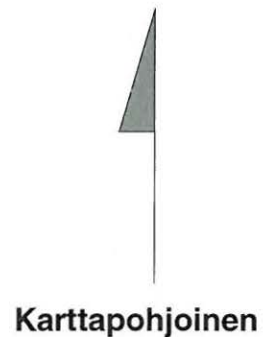
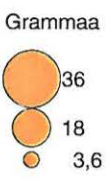
Röykkiö 2
Alue 8491-8500/1004-1010,5
Saviastian palojen levintä
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

Karttapohjoinen

**LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001**

**Alue 8486-8493/1025-1028
Röykkiö 5
Saviastian palojen levintä
Mk 1:50 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola**

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

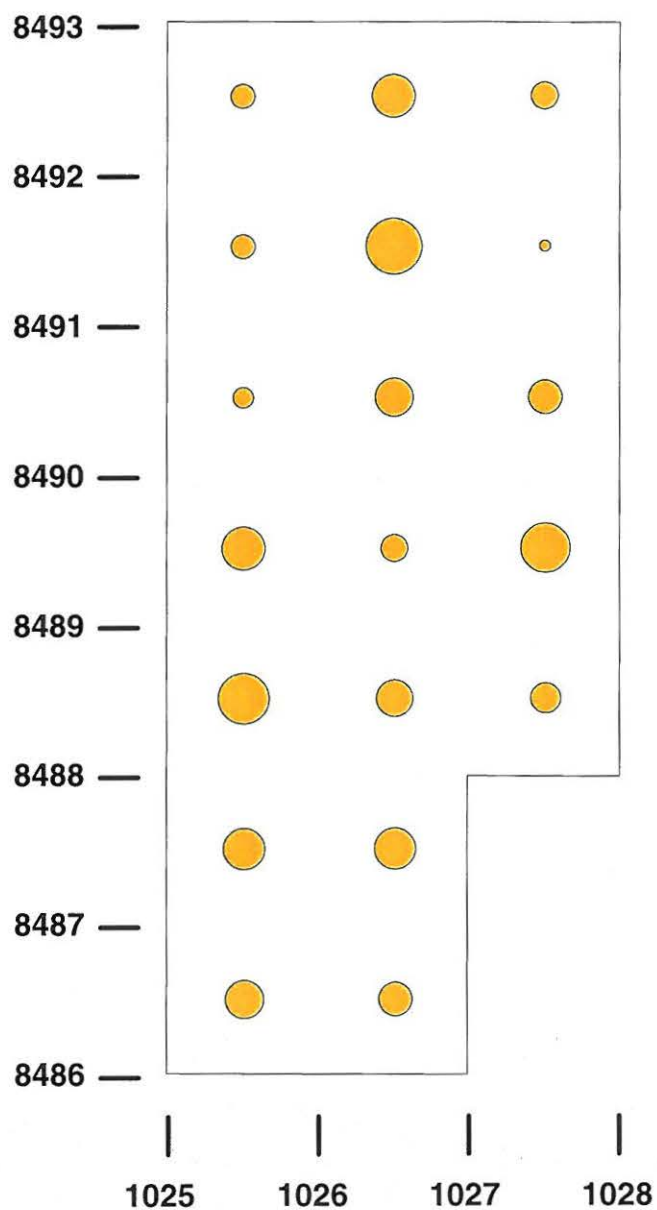
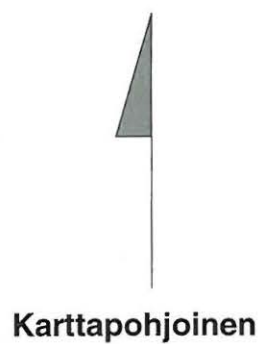
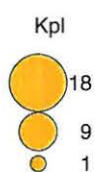
Röykkiö 5

Saviastian palojen levintä

Mk 1:50 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

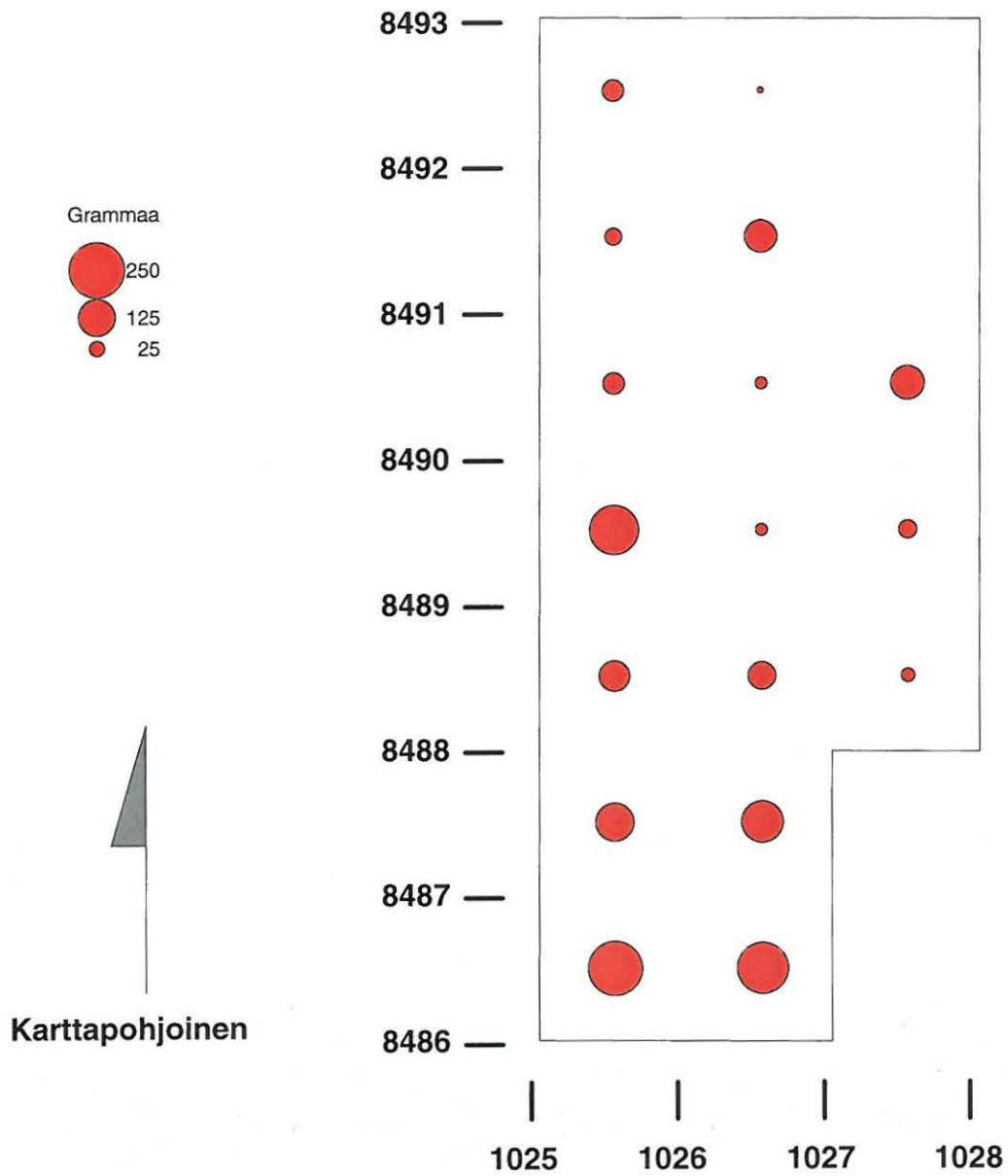
Röykkiö 5

Savikuonan ja -tiivisteen levintä

Mk 1:50 $\frac{1\text{ m}}$

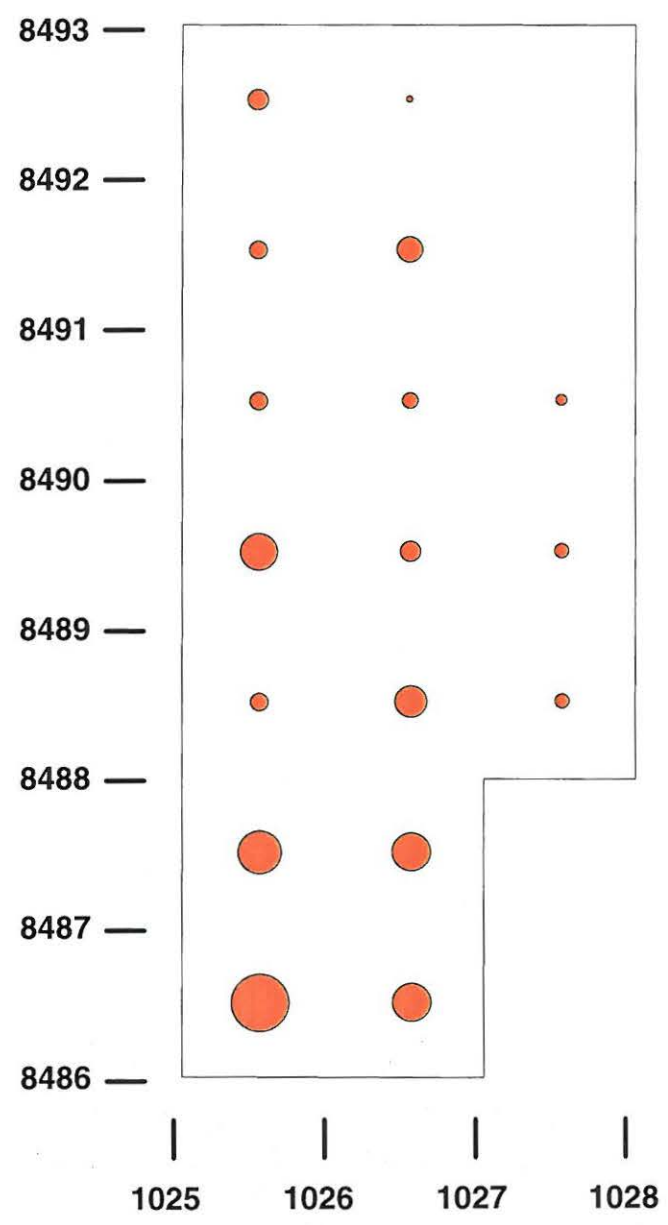
Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

**LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001**

**Alue 8486-8493/1025-1028
Röykkiö 5
Savikuonan ja -tiivisteen levintä
Mk 1:50 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola**

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

Röykkiö 5

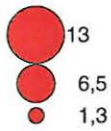
Palaneen saven levintä

Mk 1:50 1 m

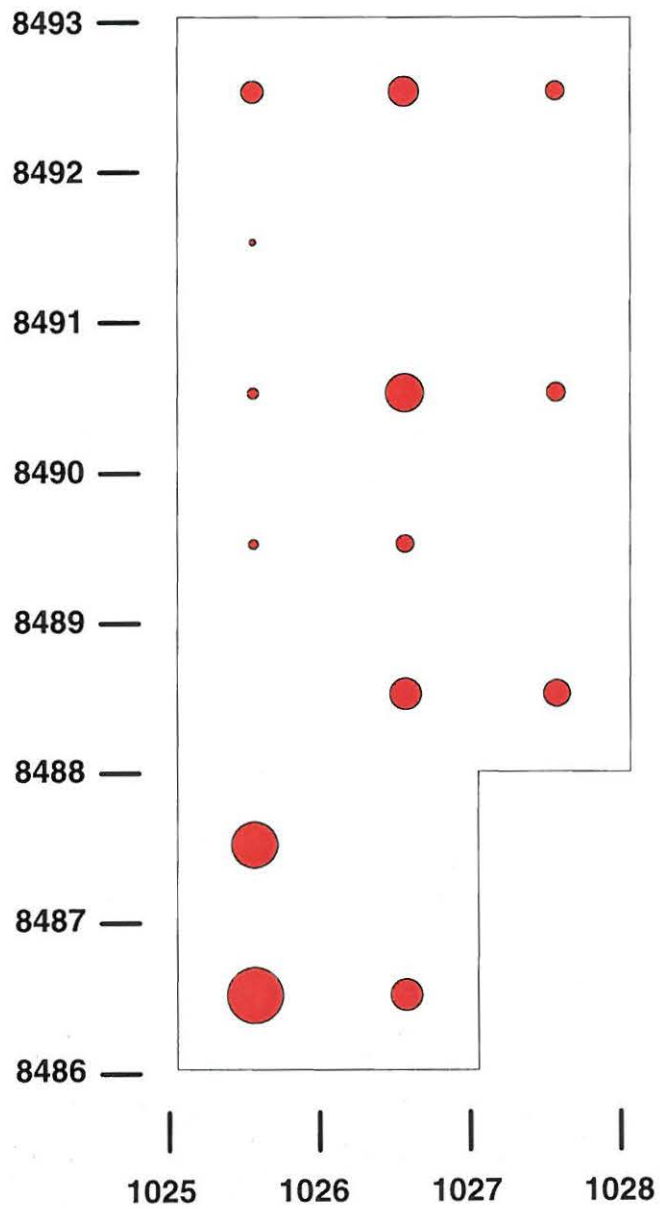
Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

Grammaa

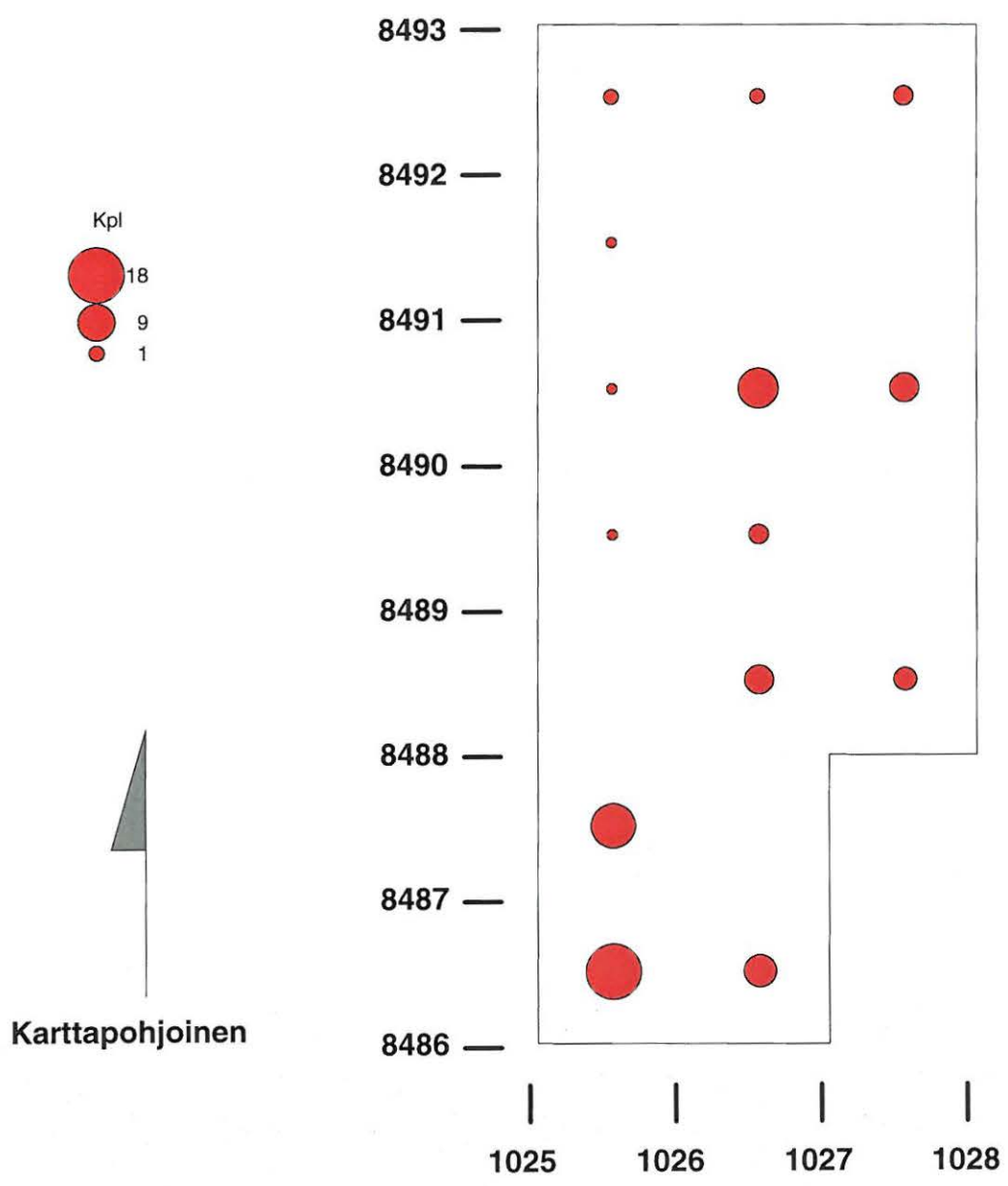

Karttapohjoinen

**LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001**

**Alue 8486-8493/1025-1028
Röykkiö 5
Palaneen saven levintä
Mk 1:50 1 m
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola**

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

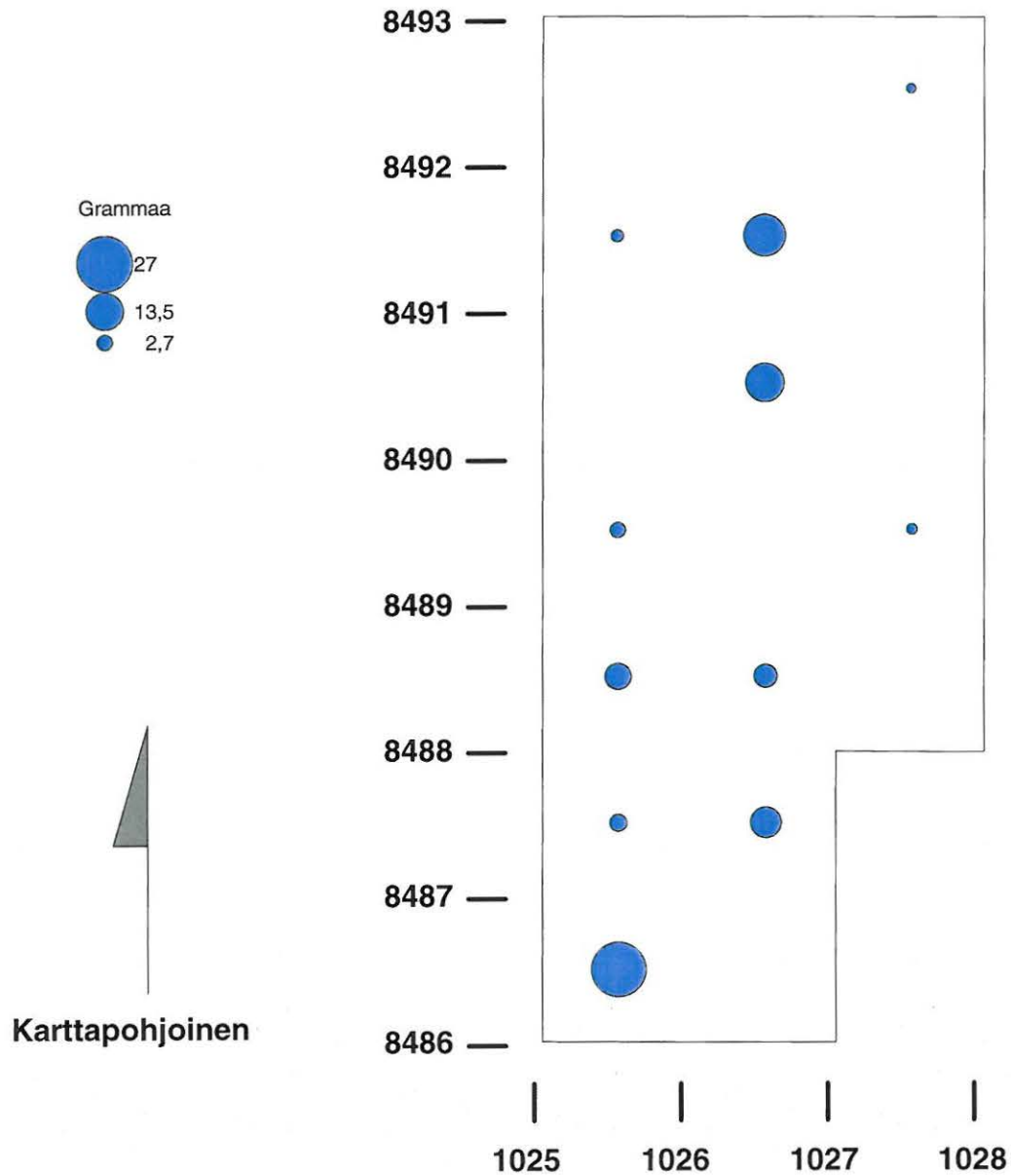
Röykkiö 5

Rautakuonan levintä

Mk 1:50 $\frac{1 \text{ m}}{\quad}$

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

LEMPÄÄLÄ
 KUOKKALANKOSKI
 E.-L. SCHULZ 2001

Alue 8486-8493/1025-1028

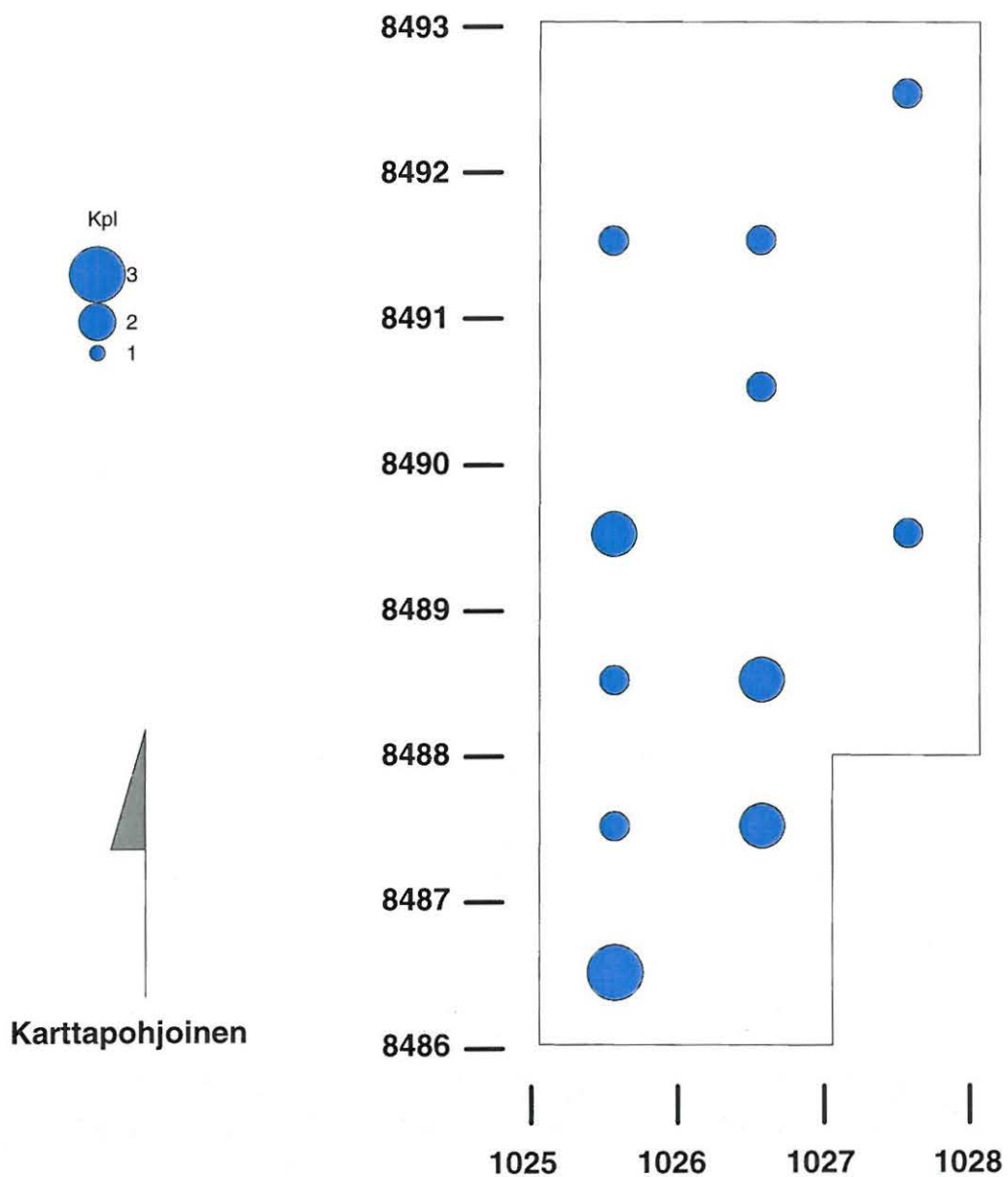
Röykkiö 5

Rautakuonan levintä

Mk 1:50 $\frac{1\text{ m}}{\text{---}}$

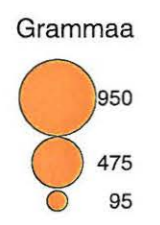
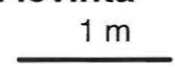
Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

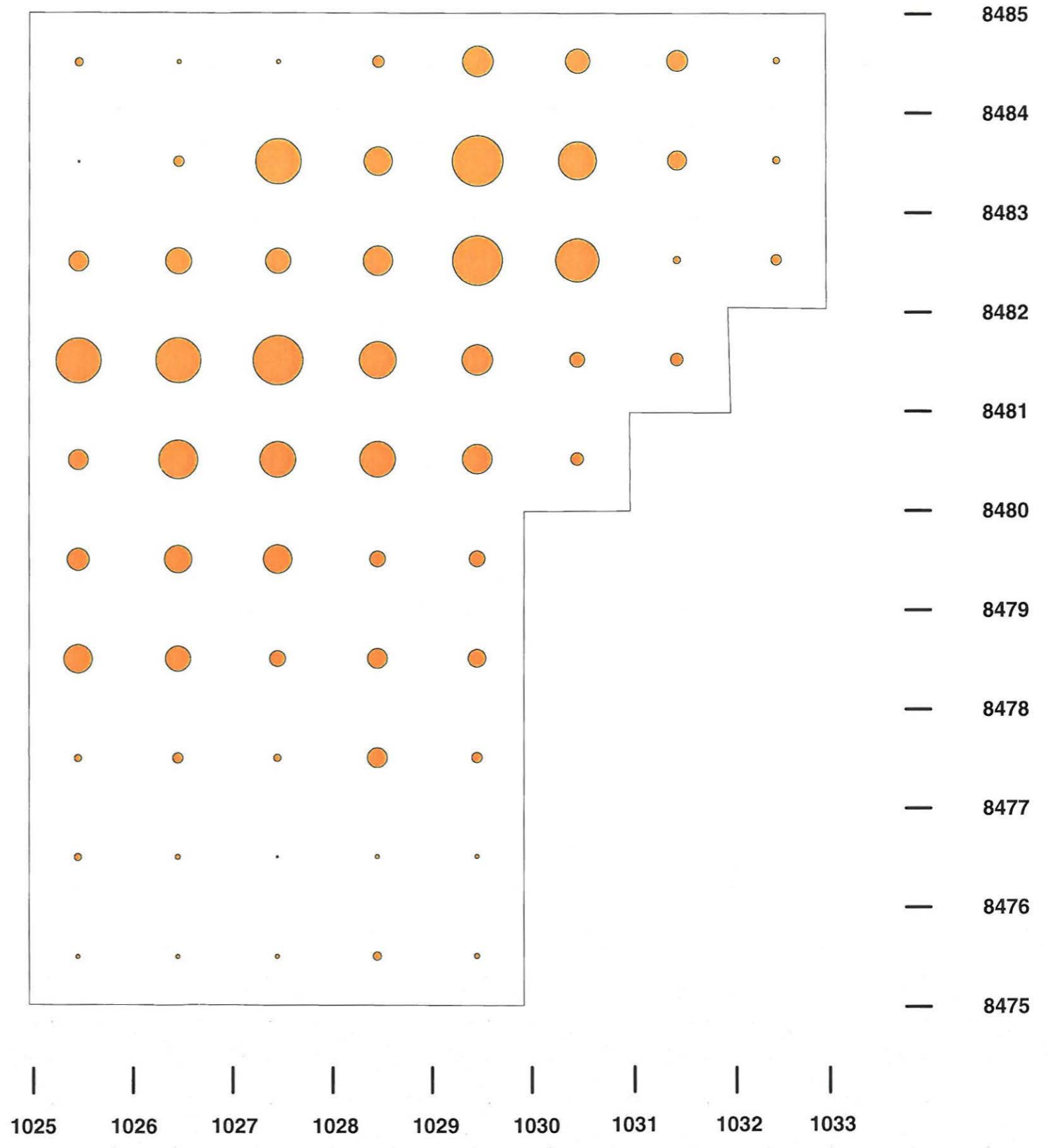

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Saviastian palojen levintä
Mk 1:50
Piirt. Esa Mikkola

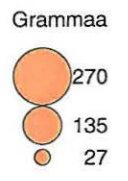
Karttapohjoinen

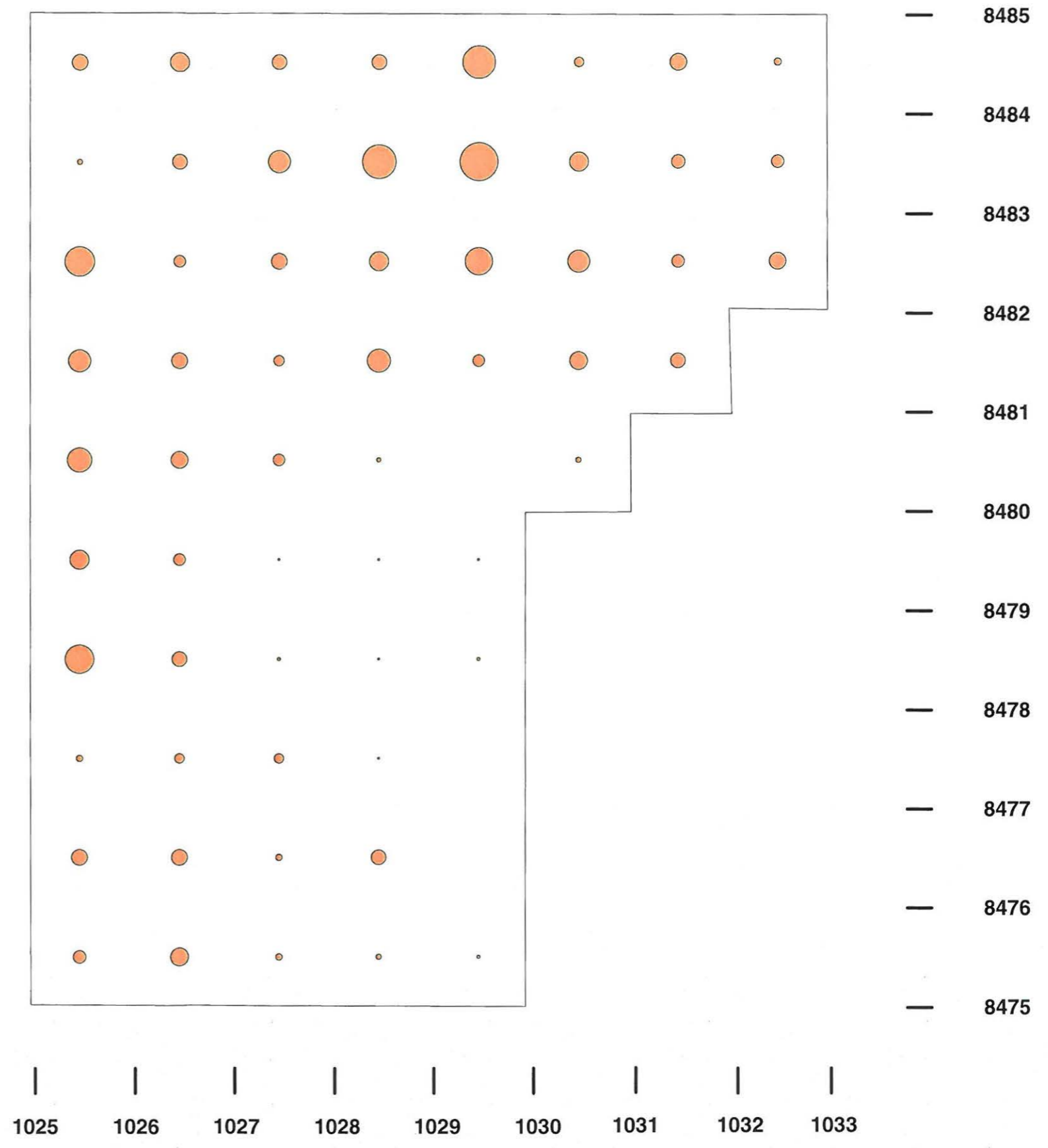

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Saviastiivisten ja savikuonan levintä
Kaikki kerrokset 1 m
Mk 1:50
Piirt. Esa Mikkola

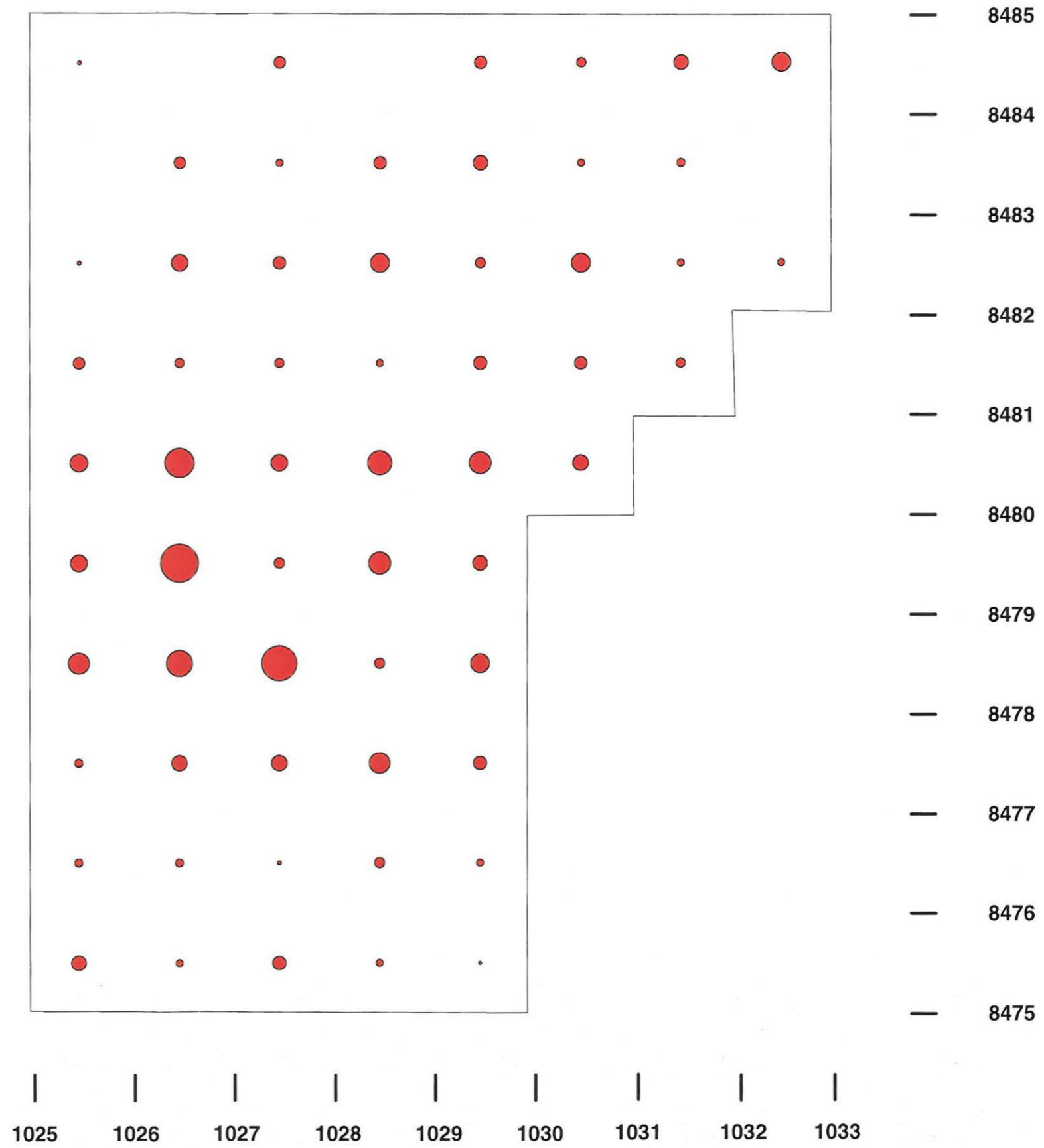
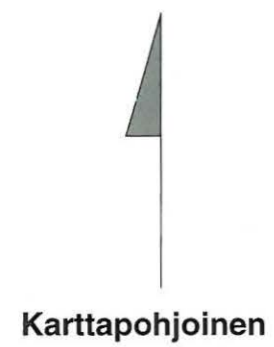
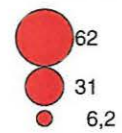
Karttapohjoinen

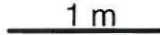
LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

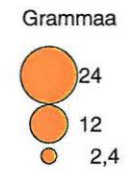
Röykkiö 6
Alue 8475-8485/1025-1033
Palaneen saven levintä
Kaikki kerrokset 1 m
Mk 1:50
Piirt. Esa Mikkola

Grammaa

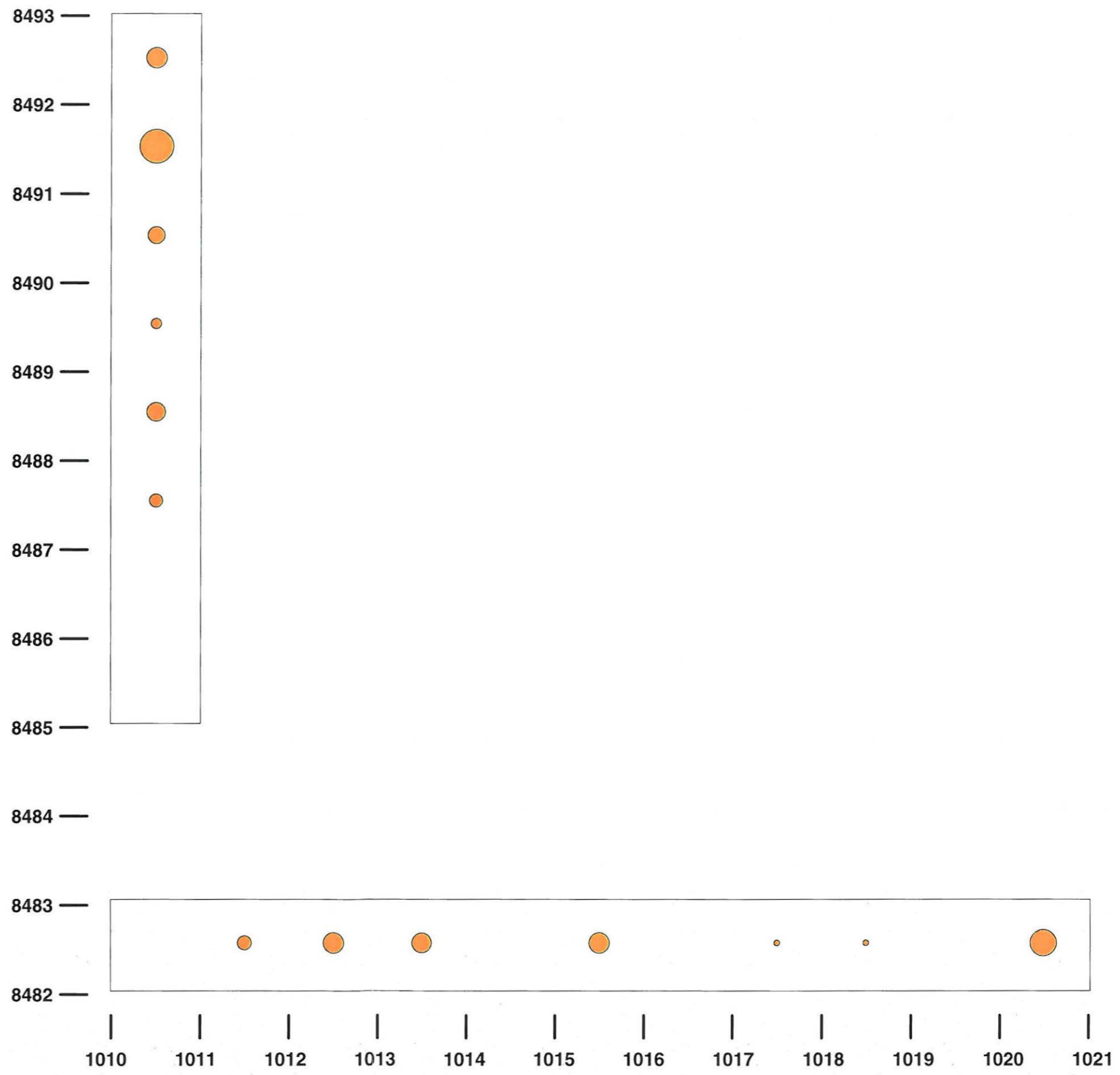

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

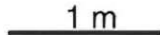
Koeajat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Saviastian palojen levintä
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

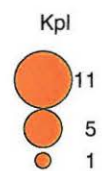

Karttapohjoinen

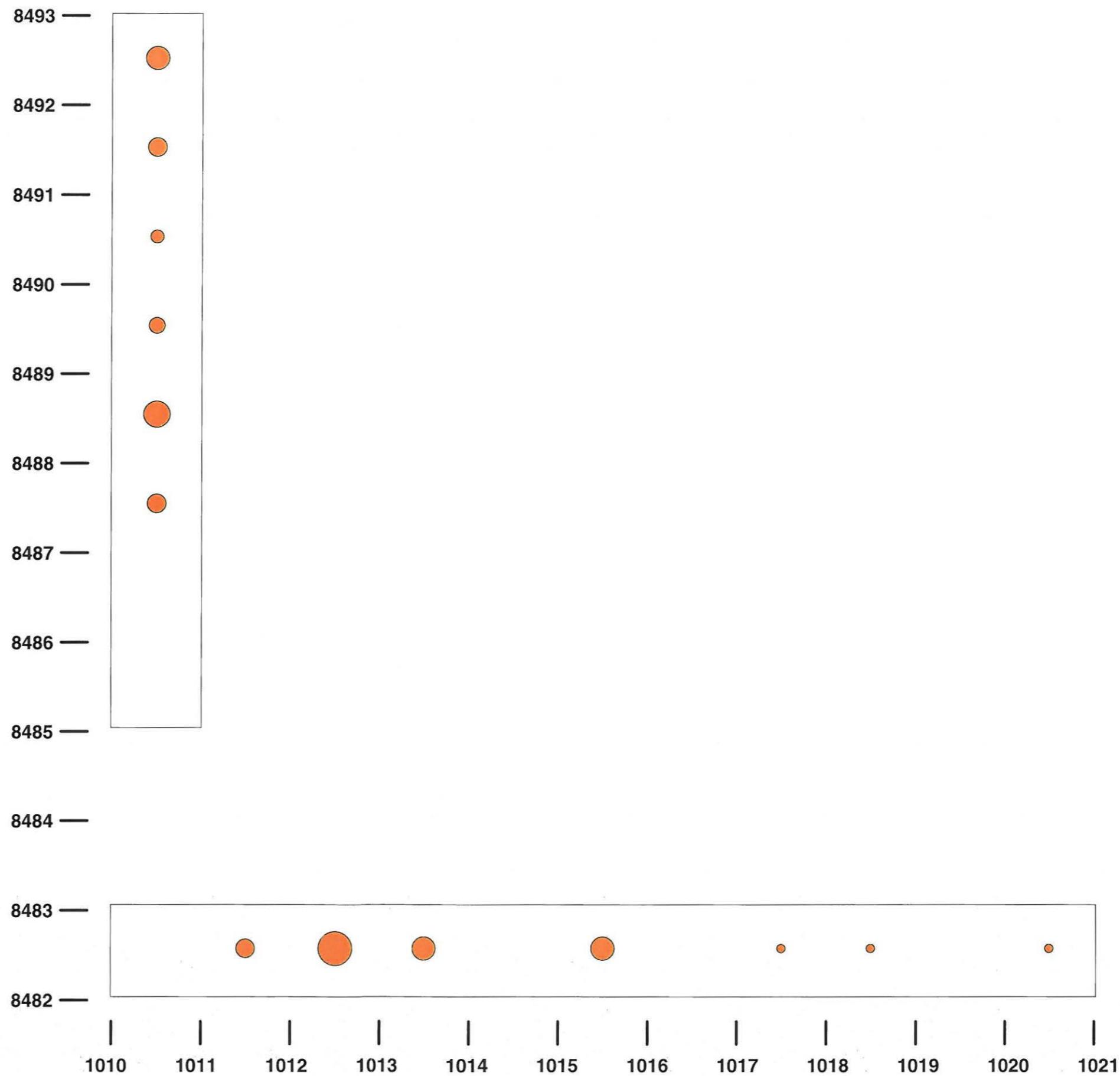

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeajat
8482-8483/1010-1021 (röykkiö 7)
ja
8485-8493/1010-1011 (röykkiö2)
Saviastian palojen levintä
Mk 1:50
Korkeudet m mpy
Piirt. Esa Mikkola

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeoja 1027-1040/8487-8490

Röykkiöt 5 ja 8/9

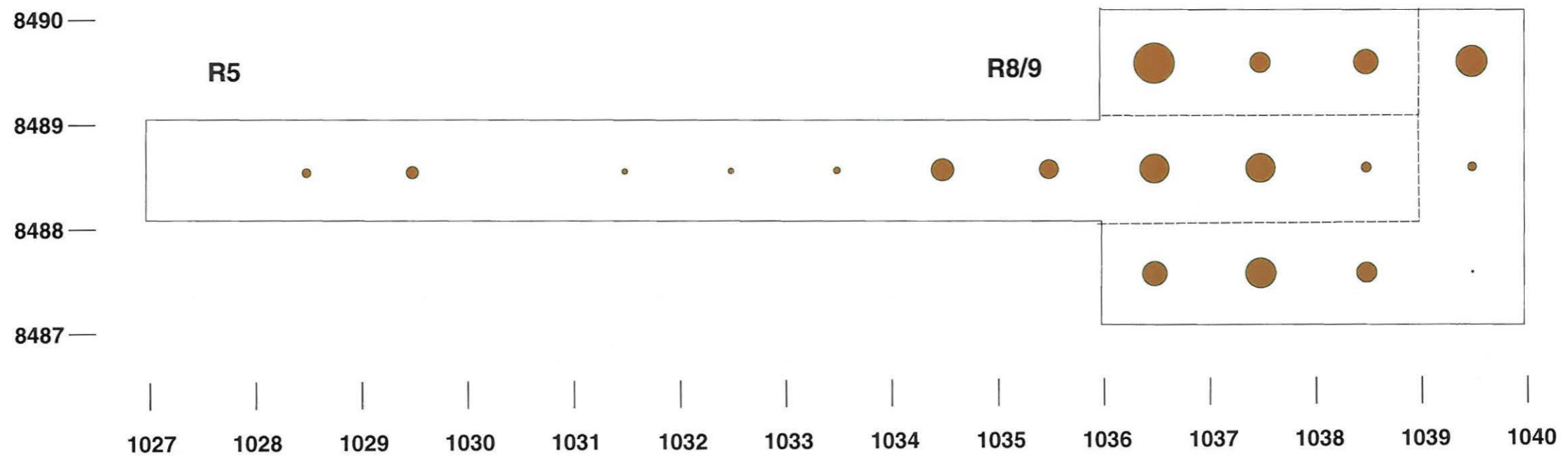
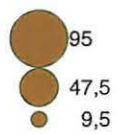
Saviastian palojen levintä

Mk 1 :50 $\frac{1\text{ m}}{\text{---}}$

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

Grammaa

Karttapohjoinen

LEMPÄÄLÄ
KUOKKALANKOSKI
E.-L. SCHULZ 2001

Koeja 1027-1040/8487-8490

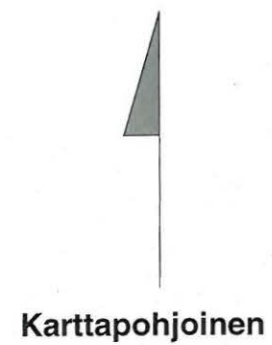
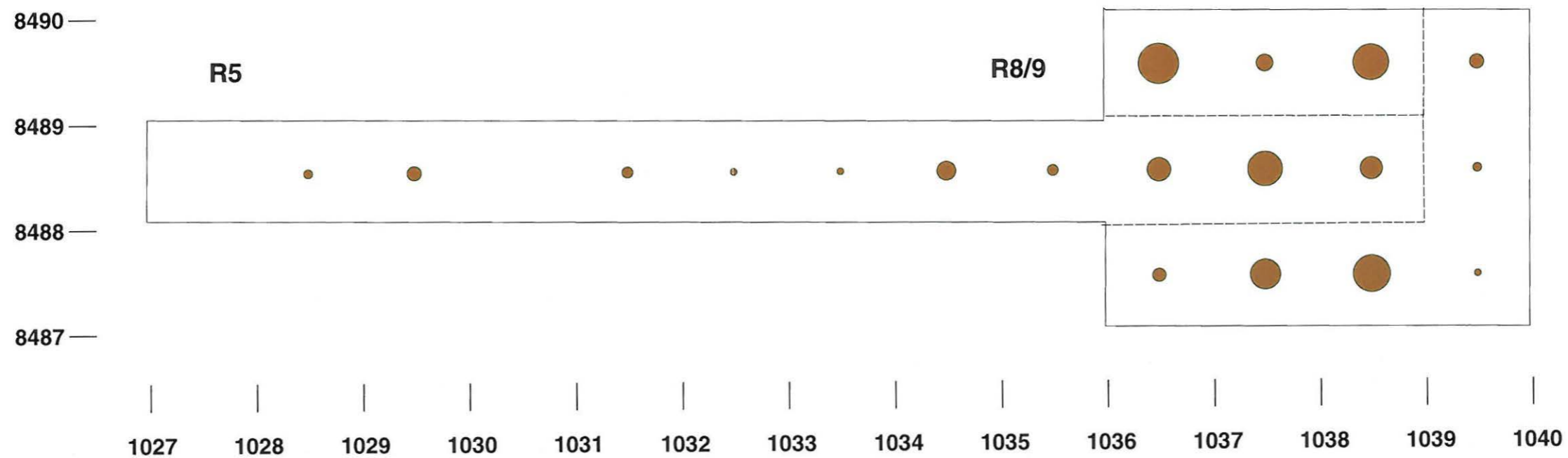
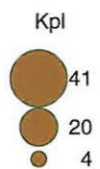
Röykkiöt 5 ja 8/9

Saviastian palojen levintä

Mk 1 :50 1 m

Korkeudet m mpy

Piirt. Esa Mikkola

122212

1. Tutkimusalueen keskiosaa Hakkarintieltä länsilounaasta.

122211

2. Tutkimusalueen luoteis- ja pohjoisosaa Hakkarintieltä lounaasta.

122204

3. Tutkimusalueen yleiskuva pohjoisesta.

122213

4. Näkymä Hakkarintieltä lännestä kohti röykkiöitä 1 (R1) ja 3 (R3).

122341

5. Röykkiön 1 kaivanista lounaasta. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa tutkimusavustaja Jussi Korhonen.

122342

6. Sama hieman lähempää.

122343

7. Röykkiö 1 maantasalle kaivettuna pohjoiskoillisesta.

122344

8. Sama itäkoillisesta.

122214

9. Röykkiö 2 lännestä.

122216

10. Sama idästä.

122215

11. Sama etelästä.

122241

12. Röykkiöön 2 kaivetaan kaivinkoneella entisen kellarikuopan suuntaista koeojaa ja poistetaan täytemaata pinnalta. Koillisesta.

122240

13. Rökkiön 2 kaivetaan kaivinkoneella entisen kellarikuopan suuntaista koeojaa ja poistetaan täytemaata pinnalta. Koillisesta.

122242

14. Sama itäkoillisesta.

122244

15. Koeoja ja täytemaan poisto kaivinkoneen jäljiltä. Itäkaakosta kohti Hakkarintietä, joka kulkee maakasojen ja sireenipensaiden välissä.

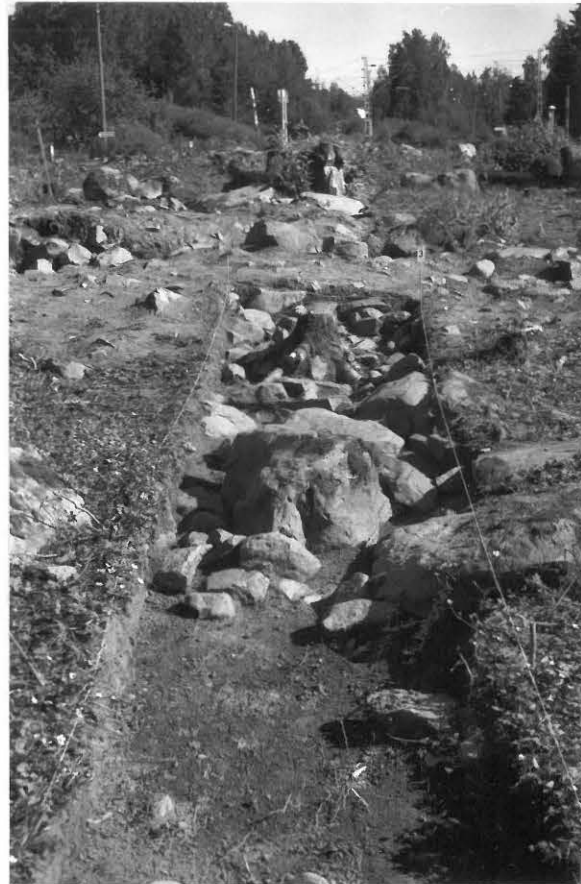
122245

16. Sama pohjoiskoillisesta.

122255

17. Koeoja 8485-8493/1010 etelistä tasossa 1.
Ruutu 8485 /1010 sadeveden täyttämä.
Kuvaaja Esa Mikkola.

122273

18. Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 2.
Kuvaaja E-L. Schulz.

122323

19. Koeoja 8485-8493/1010 etelästä tasossa 4.
Kuvaaja E-L. Schulz.

122256

20. Kooja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 1. Runtu 8485/1010 sadeveden täyttämä. Kuvaaja Esa Mikkola.

122300

21. Kooja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 3. Kuvaaja E-L. Schulz.

122324

22. Kooja 8485-8493/1010 pohjoisesta tasossa 4. Kuvaaja E-L. Schulz.

122257

23. "Kellarikuoppa" sadevedellä täyttyneenä kaivinkoneen jäljiltä lapiolla ja lastoilla puhdistetussa koejassa. Kuvaaja Esa Mikkola.

122336

24. Koejan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä röykkiöllä 2: pohjoisprofiili 8493/1010-1011. Kuvaaja E-L. Schulz.

122337

25. Koejan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä röykkiöllä 2: länsiprofiili n.8491,5-8493/1010. Kuvaaja E-L. Schulz.

122338

26. Koejan 8485-8493/1010 pohjoisosan leikkaukset ennen kaivinkoneen uutta työskentelyä röykkiöllä 2: itäprofiili n.8491,5-8493/1011. Kuvaaja E-L. Schulz.

122332

27. Röykkiön 2 pohjoispuolista osaa poistetaan. Röykkiön leikkausta länsilounaasta. Kaivinkoneen työskentelyä seuraamassa Jussi Korhonen.

122335

28. Kaivinkoneen röykkiöstä 2 poistama maa- ja kivikasa.

122334

29. Kaivinkoneen röykkiöstä 2 poistamasta maasta syntyi uusi röykkiö, jonka päältä oli hyvä valokuvata kaivinkoneen aikaansaannosta. Miekan lp. n. 2m. itä-länsi ja n. 4m. etelä-pohjoissuuntaisesta mittanauhasta eli lähellä kuvan oikeata alareunaa.

122351

30. Röykkiö 2 kokonaan maan tasalle kaivinkoneella poistettuna ja lapiolla puhdistettuna. Alue on liitetty tutkimusalueen koordinaatistoon kaivamista, dokumentointia ja löytöjen talteenottoa varten. Lounaasta.

122356

31. Röykkiön 2:n alueelta kaivinkoneen ja lapioinnin jälkeen lastoilla esiin kaivettua sirpalekiveystä ruuduissa 8491-8494/1006-1010 länsilounaasta. Kuvassa Kalle Nummela ja Jukka Hakala.

122366

32. Sini Järnström ja Elina Rautkivi kaivavat röykkiö 2:n pohjaa.

122369

33. Röykkiö 2:n sirpalekiveystä ruuduissa 8491-8494/1006-1010 kaivetaan toista kertaa esiin. Kuvassa Kalle Nummela, Jukka Hakala ja Riia Siltanen. Luoteesta.

122370

34. Sama kaakosta. Taustalla Elina Rautkivi.

122364

35. Rajut sade- ja raekuurot vaikeuttivat röykkiö 2:n alueen kaivamista.
Kuvassa Stephan Schulz ja Nina Peltonea. Etelästä.

122365

36. Sama luoteesta.

122358

37. Marjukka Bastamow kaivaa röykkiö 2:n alueella ruutua 8498/1005.
Etelästä.

122371

38. Röykkiö 2:n pohjalta ruudusta 8497/1007 paljastunut pieni nokinen
sirpalekiveys. Ylhäältä pohjoisesta.

122345

43. Suurin osa röykkiöstä 3 kaivinkoneella pohjaan kaivettuna. Pohjoisluoteesta.

122233

44. Itä-länsisuuntainen kooja 8503/1000-1024 kulki röykkiöiden 2 ja 4 välistä. Kuvassa Ville Sainio ja Stephan Schulz kaivavat koojaa tasoon 1. Idästä.

Lempäälä Kuokkalankoski E-L. Schulz 2001

122227

39. Koeoja 8486-8515/1025 kulki etelästä pohjoiseen ylittäen röykkiön 3. Koeoja etelästä tasossa 2.

122232

40. Koko koeoja 8485-8515/1025 pohjoisesta tasossa 2. Kuvan keskiosassa röykkiön 3 kiveystä.

122231

41. Ruudut 8507-8512/1025 ~~pohjoisesta~~ ^{etelästä} pohjoisesta tasossa 2.

122230

42. Ruudut 8503-8507/1025 pohjoisesta tasossa 2.

122228

45. Koeja 8486-8515/1025 sivusi myös röykkiötä 5. Ruudut 8487-8493/1025 lounaasta tasossa 2.

122229

48. Raudut 8486-8492/1026 pohjoisesta tasossa 2.

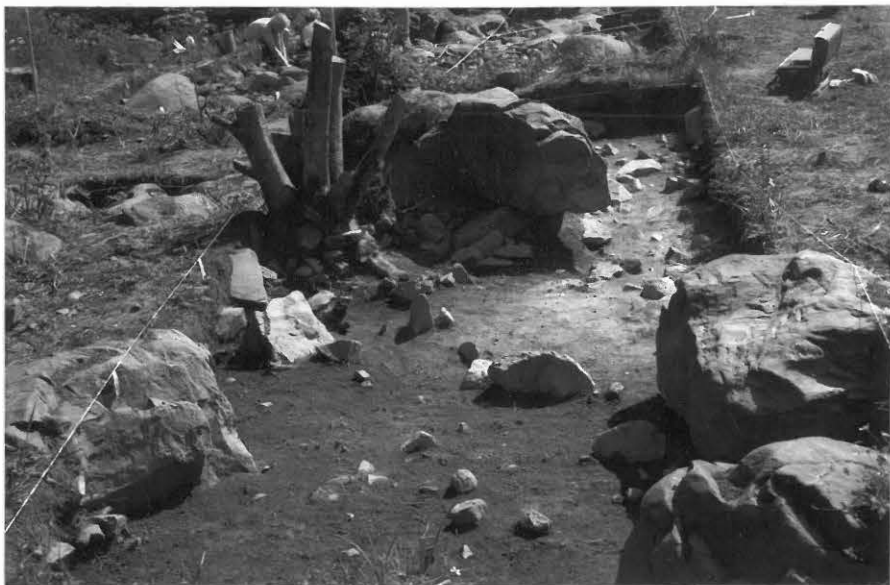
47. Raudut 8487-8492/1025 pohjoisesta tasossa 2.

122246

122235

46. Röykkiön 5 kohdalla koejaa laajennettiin. Kuvassa laajennusalueen rehevä kasvillisuus poistettu ja pintakivet paljastettu. Luoteesta.

122264

49. Röykkiön 5 ruudut 8486-8492/ 1025-1026 pohjoisesta tasossa 4.

122325

50. Röykkiön 5 itäprofiilia: 8493-8492,75/1027.

122327

51. Röykkiön 5 itäprofiilia: 8491-8491/1027.

122222

52. Röykkiö 6:n tasokaivausalue lounaasta tasossa 1.
Kuvaaja Esa Mikkola.

122219

53. Ruudut 8475-8480/1025-1028 koillisesta tasossa 1.
Kuvaaja E-L. Schulz.

122221

54. Ruudut 8477-8481/1026-1029 luoteesta tasossa 1.
Kuvaaja E-L. Schulz.

122218

55. Röykkiö 6:n tasokaivausalueen koillisosa lounaasta tasossa 1.
Kuvaaja E-L. Schulz.

56. Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 2.

122225

57. Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 3.

122248

58. Röykkiö 6:n tasokaivausalue koillisesta tasossa 3.

122251

59. Röykkiö 6:n tasokaivausalue luoteesta tasossa 3

122252

122258

60. Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 4.
Kuvaaja Esa Mikkola.

122259

61. Sama pohjoisesta. Kuvaaja Esa Mikkola.

122266

62. Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 5.
Kuvaaja E-L. Schulz.

122268

63. Sama pohjoisesta. Kuvaaja E-L. Schulz.

122283

64. Röykkiö 6:n tasokaivausalue kaakosta tasossa 6.
Kuvaaja Esa Mikkola.

122284

65. Ruudut 8480-8483/1025-1029 lännestä tasossa 6.
Kuvaaja Esa Mikkola.

122285

66. Röykkiö 6:n tasokaivausalue pohjoisesta tasossa 6.
Kuvaaja Esa Mikkola.

122292

67. Röykkiö 6:n tasokaivausalue pohjoisluoteesta tasossa 7.

122293

68. Sama etelälounaasta.

122303

69. Röykkiö 6:n tasokaivausalue tasossa 8 pohjoisluoteesta. Taustalla kaivausalueen pohjaan kaivetussa eteläosassa pois vieritettyjä suuria maakiviä.

122268

70. Ruudut 8480-8484/1025-1028 kaakosta tasossa 8.

122319

71. Esa Mikkola ja Nina Peltonen vaaitsemassa pohjoisprofiilia 8485/1025-1030 piirtämistä varten.

122315

72. Röykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiili 8485-8480/1030. Taustalla on aloitettu jo laajennusalueen kaivaminen.

122312

122313

122314

73.-75. Röykkiö 6:n tasokaivausalueen itäprofiilia 8485-8480/1030.

122308

76. Röykkiö 6:n laajennuksen (8480-8485/1030-1033) ruudut 8481-8484/1031-1032 pohjoisesta tasossa 1.

122318

77. Röykkiö 6:n laajennuksen ruudut 8481-8484/1031-1032 pohjoisesta tasossa 2.

122329

78. Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 2.

122340

79. Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 3.

122346

80. Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 4.

122352

81. Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 5.

122354

82. Röykkiö 6:n laajennus pohjoisesta tasossa 6.

122317

83. Röykkiö 6:n laajennuksen ruudut 8481-8484/1031-1032 etelästä tasossa 2.

122328

84. Röykkiö 6:n laajennus etelästä tasossa 2.

122339

85. Röykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 3.

Lempäälä Kuokkalankoski E-L. Schulz 2001

122347

86. Röykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 4.

122348

87. Sama lähempää, ruutuihin 8480/1030, 8481-8482/1030-1031 muodostunut suorakaiteen muotoinen kiveys.

122353

88. Röykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 5.

122355

89. Röykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 6.

122360

90. Röykkiö 6:n laajennus lounaasta tasossa 7.

122359

91. Ruudut 8481/1031, 8482/1031-1032 idästä tasossa 7.

92. Pohjoisprofiili 8485/1030-1033.

122363

73. RÖYKKIÖN 7 YLITTÄVÄ 122 253
ITÄ-LÄNSISUUNTAINEN KOEJOJA
8482/1010-1021 LÄNNESTÄ TASOSSA 7.
RUUTU 8482/1010 SADEVEDEN
TÄYTTÄMÄ, KUVAAJA ESA MIKKOLA.

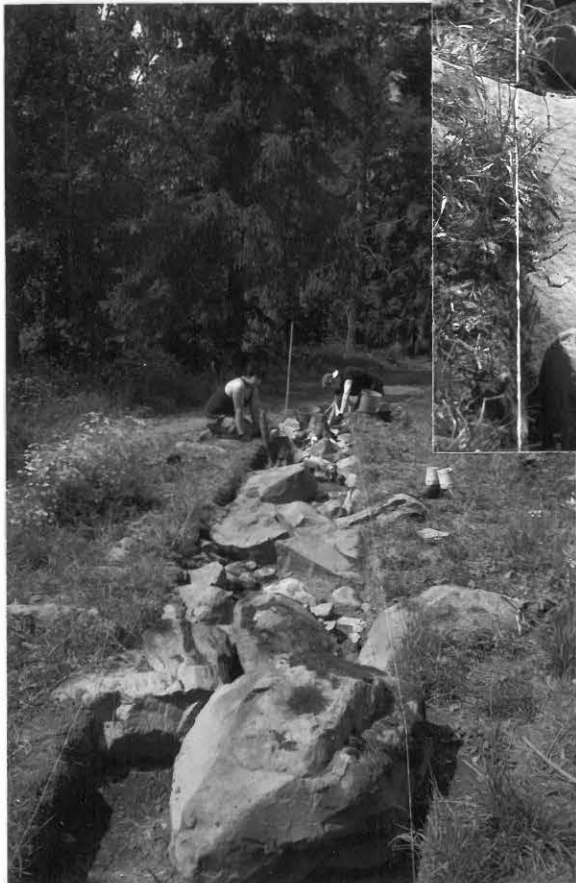

74. RUUDUT 8482/1016-1019 POHJOISESTA
TASOSSA 1. KUVAAJA ESA MIKKOLA.

122 254

122 275
96. RUUDUT 8482/1017-
1020 LÄNNESTÄ
TASOSSA 2. KUVAAJA
E-L. SCHULZ.

95. KOEJOJA 8482/1010-1021 122 269
KAIVETAAN TASOON 2. IDÄSTÄ,
KUVAAJA E-L. SCHULZ.

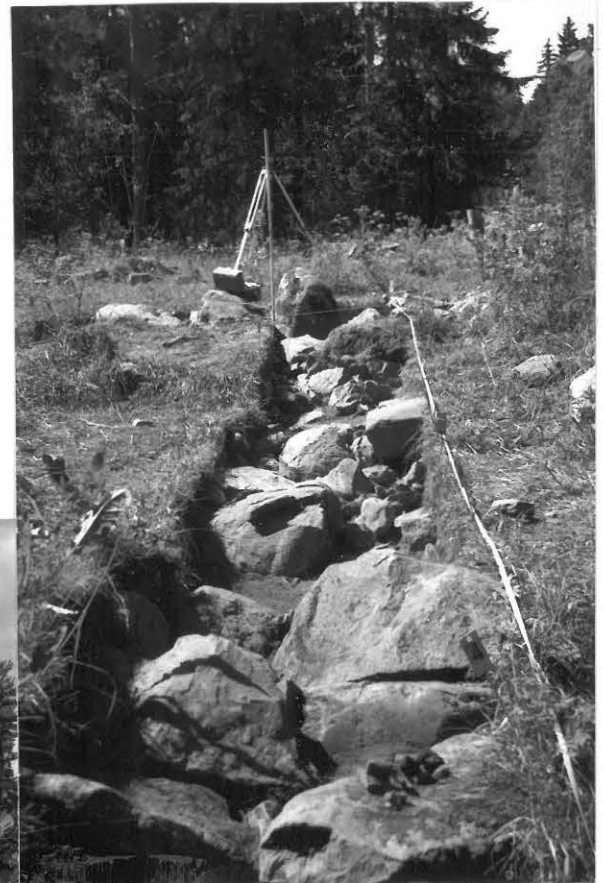

97. KOEJOJA 8482/1010-1021 122 305
IDÄSTÄ TASOSSA 3. KUVAAJA E-L. SCHULZ.

122 276

122 270

98. KOEJOJA 8488/1027-1039, 122 261
 JOKA YHETTI MYÖS RÖYKKIÖN 8,
 RUUDUT 8488/1027-1031 IDÄSTÄ
 TASOSSA 2.

100. KOEJOJA 8488/1027-1039
 IDÄSTÄ TASOSSA 3.

99. KOEJOJAA 8488/1027-1039
 KAIVETAAN TASOON 3.
 IDÄSTÄ.

101. KOEJOJA 8488/1027-1039 IDÄSTÄ 122 287
 TASOSSA 4.

102. RUUDUT 8487-8489/1036-1039 IDÄSTÄ TASOSSA 5. 122 331.

122262

103. Ruudut 8488/1034-1038 lännestä tasossa 2.

122277

104. Koeoja 8488/1027-1039 lännestä tasossa 3.

122286

105. Koeoja 8488/1027-1039 lännestä tasossa 4.

122316

106. Ruudut 8487/1028-1039 ja 8488/1039 tasoissa 1-3 eli koeojan laajennasta modernin häiriön poiston jälkeen. Muovilla peitetynä koeojan ruudut 8488/1027-1038 tasossa 5. Kallioisesta.

107. Ruudut 8487-8489/1036-1039 luoteesta tasossa 5.

122330

108. Ruudut 8487-8489/1036-1039 lännestä tasossa 6.

122350

109. Itäprofiili 8490-8487/1040.

122361

110. Eteläprofiili 8487/1040-1036.

122362

122236

111. Kuvan keskialueella Elina Rautkivi, Ville Sainio, Marjukka Bastamow ja Jukka Hakala kaivavat tasokaivausalueen eteläreunan 2. kerrosta ja Esa Mikkola piirtää, edessä selin Stephan Schulz. Luoteesta.

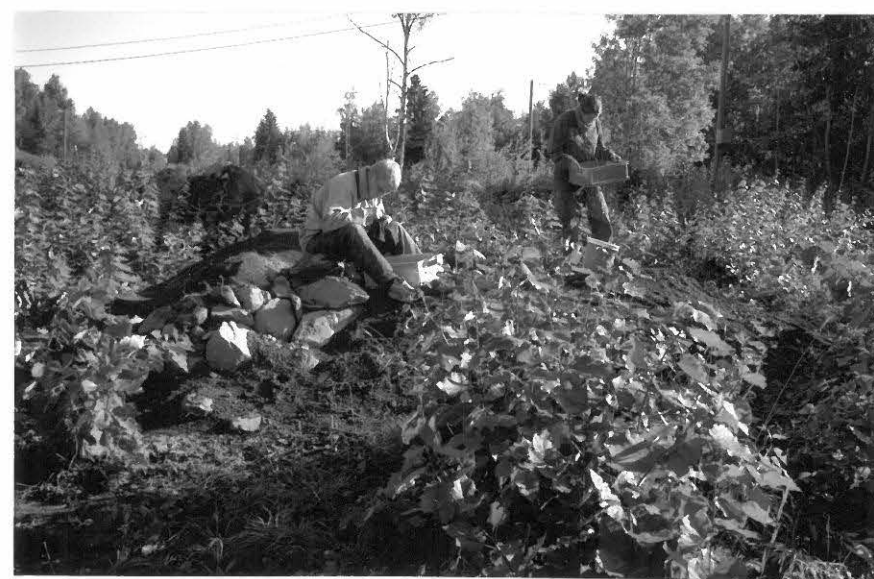
122238

112. Vasemmalla Stephan Schulz ja Juha Höyssä kaivavat länsireunan 2. kerrosta. Edessä oikealla Esa Mikkola asettelee mittoja kiveyksen piirtämistä varten, hänen takanaan on Kalle Nummela, kaivausalueen ulkopuolella Mikko Suha. Eteläkaakosta.

122310

113. Suurin osa isosta alueesta on jo pohjassa, Nina Peltonen (selin), Marjukka Bastamow ja Elina Rautkivi viimeistelevät viimeisiä ruutuja. Luoteesta.

122367

114. Seulomassa Stephan Schulz ja Sini Järnström.

122288

115. Suuria maakiviä nostettiin pressun avulla pois kaivausalueelta. Juha Höyssä, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Ville Sainio ja Esa Mikkola nostopuhassa, katselijana Antti Eeva.

122289

116. Pressua kantamassa Ville Sainio, Ilkka Keränen, Jussi Korhonen, Antti Eeva ja Esa Mikkola.

122290

117. Kiveä pressuista pois vierittämässä samat henkilöt kuin edellä.

122296

118. Suurta maakiveä kangetaan ja vieritetään pois paikaltaan: Jussi Korhonen, Ville Sainio ja Ilkka Keränen.

122297

119. Saman kiven vääntö ja vieritys jatkuu...

122298

120. ...kunne kivi on saatu toivotulle paikalle.

122280

121. Kevyttä hellepäivien puuhaa: Esa Mikkola ja Jussi Korhonen kankcaavat kiviä pois.

122281

122. Kuten edellä.

122311

123. Ison alueen eteläpää saurilla, pois vieritetyillä kivillä täytettynä. Kaakosta.

KASVIMAKROFOSSIILITUTKIMUS

Lempäälä Kuokkalankoski

Tanja Tenhunen 2002
Museovirasto
Arkeologian osasto

Näyte 1. X=8481.00, Y=1028.30, Z=89.45, 7.krs, 25 g

1 x *Vicia sp.* (virna)
1 x *Euphorbia sp.* (tyräkki) ?
1 x hiiltynyt marja ?
2 x tunnistamaton siemen

Näyte 2. X=8481.80, Y=1028.25, Z=89,45, 7.krs, 35 g

1 x cf. *Vicia faba* (härkäpapu)
2 x *Vicia sp.* (virna)

Näyte 3. X=8482.50 – 60, Y=1030.75 – 85, Z=89.53-51, 4.krs., 30 g

1 x cf. *Hordeum vulgare* (ohra)
1 x tunnistamaton siemen

Näyte 4. X=8483.80-90, Y=1031.20-30, Z=89.63-58, 4.krs., 36 g

1 x *Vicia sp.* (virna)
3 x tunnistamaton siemen

Näyte 5. X=8487.80-90, Y=1039.40-50, Z=89.21-13, 6.krs, 26 g

1 x *Juniperus communis* (kataja)

Näyte 6. X=8489,40-50, Y=1038.10, Z=89.55-23, &.krs, 44 g

1 x tunnistamaton siemen